

รายงานวิจัยสถาบัน

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา
ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Factors Effecting Graduation Periods of Graduate Students,
Suranaree University of Technology

นางจรัญญา สมอุดร

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กันยายน 2563

รายงานวิจัยสถาบัน

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา
ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
Factors Effecting Graduation Periods of Graduate Students,
Suranaree University of Technology

ที่ปรึกษาโครงการ

รศ.ดร.ยุพาพร รักสกุลพิวัฒน์

หัวหน้าโครงการ

นางจริญญา สมอุดร

ศูนย์บริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยสถาบันจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กันยายน 2563

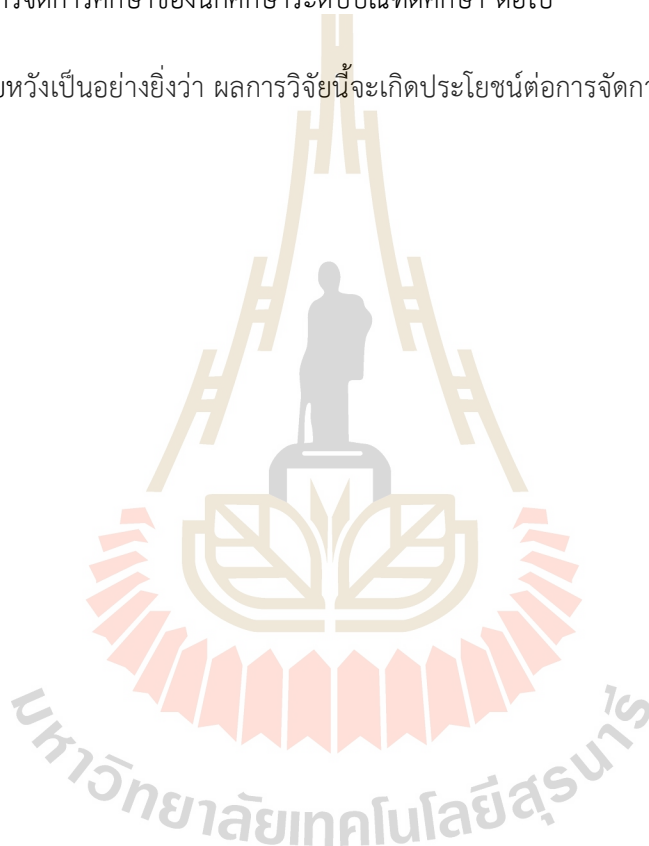
คำนำ

รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นการสำรวจถึงปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และศึกษาความสัมพันธ์ของระยะเวลาการสำเร็จการศึกษากับปัจจัยการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการวิจัยนี้จะเกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของ มทส. และผู้เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัย

กันยายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของระยะเวลาการสำเร็จการศึกษากับปัจจัยการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2561 แผนการศึกษาแบบทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และด้านคุณลักษณะส่วนตัวนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด และ รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านการทำวิทยานิพนธ์ ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา ตามลำดับ

2. ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน

3. จากผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถเสนอแนวทางในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาดังนี้

3.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ควรปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนรายงานการวิจัย การวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูง และการเขียนบทความทางวิชาการ การใช้ภาษาในการเขียนได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ สามารถตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการได้

3.2 มหาวิทยาลัยควรมีมาตรการกระตุ้น/เร่งรัดให้มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยให้เร็วที่สุดในกรณีที่นักศึกษาทำการสอบวิทยานิพนธ์โดยยังไม่ตีพิมพ์ผลงานวิจัย หรือยังมีผลงานวิจัยไม่ครบตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด และควรมีระบบการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีปัญหาในเรื่องการเรียน การทำวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล การใช้สถิติในการวิจัย การตีพิมพ์ผลงาน หรือปัญหาส่วนตัวที่ไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเองได้

3.3 ด้านการทำวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยโดยหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบเล่มวิทยานิพนธ์ ควรมีการเผยแพร่คู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมถึงขั้นตอนและแนวปฏิบัติในการจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน หน่วยงานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบเล่มวิทยานิพนธ์จะต้องมีความชัดเจนในเรื่องของรูปแบบวิทยานิพนธ์และระยะเวลาในการดำเนินการ รวมทั้งการลดความเข้มงวดในการจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ ในสิ่งที่ไม่จำเป็น เช่น การเว้นระยะขอบกระดาษที่คลาดเคลื่อนเพียงเล็กน้อย ทำให้ต้องเสียเวลาแก้ไขสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ หลายรอบ โดยเฉพาะหน้าอนุมัติ ที่ต้องลงลายมือชื่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นต้น

3.4 ด้านคุณลักษณะส่วนตัวนักศึกษา นักศึกษาควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มีความพร้อมทางวิชาการ และมีทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ

คำสำคัญ: ปัจจัยการสำเร็จการศึกษา ระยะเวลาการศึกษา นักศึกษาบัณฑิตศึกษา

Abstract

This research investigates factors affecting the graduation periods of graduate students of Suranaree University of Technology. The objectives of this research were: 1) to investigate factors affecting the graduation periods of graduate students Suranaree University of Technology, and 2) to study the relationship between the periods of their graduation and the graduation factors. This research was quantitative and qualitative. The research samples consisted of 120 graduate students at Suranaree University of Technology (SUT), in the academic year 2018, whose studies were of thesis plan. The instruments were questionnaire and interview. Data were analysed using descriptive statistics, which were frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient and content analysis.

The research findings were:

1. Regarding the factors affecting graduation periods of Suranaree University of Technology students, curriculum and learning management, thesis advisor, thesis, and personal characteristics of students, in overall, were of high levels. When considering each aspect, it was found that the thesis advisor factor was of the highest level. It was followed by, those of also high levels, i.e., thesis, curriculum and learning management, personal characteristics of the students, respectively.
2. There was no relationship between the graduation periods of graduate students and factors affecting the graduation period of the students.
3. It could be proposed that the results of this research may be adopted as the guidelines for managing graduate students, as follow:
 - 3.1 Curriculum and learning Management should continually be improved and hence made up to date and be in line with current conditions, so as to offer knowledge on research report writing, advanced statistical analysis and academic article writing, the uses of language in proper academic writing, thus enabling them to be published in an academic journal.

- 3.2 The university should have some measures to stimulate/ expedite the dissemination of the research results as soon as possible in a case where a student takes the thesis examination without having published the research result or cannot complete the research results as specified by the curriculum. There should be a counselling system regarding the study in graduate level, when students encounter problems in their studies, writing thesis, statistical analysis in their research, publishing their works, or personal problems that cannot be solved on their own.
- 3.3 Regarding thesis, the University, by the department responsible for examination of the thesis, should provide thesis writing handbook, including the steps and guidelines for making the completed thesis book to students and related persons in general. The department or a person who inspects the thesis books must have a clear picture about the thesis format and duration of the relevant process, as well as minimize undue restrictions in the production of thesis books, such as a paper margin that is only slightly off, causing the waste of editing time and many minor issues, especially the approval page that has to be signed by the thesis examination committee, etc.
- 3.4 Regarding student characteristics, the students should set their goals in graduate studies, academic readiness and English language skills.

Keywords: factors affecting the graduation. periods of graduate. graduate student.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากบัณฑิตระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก รุ่นปีการศึกษา 2561 ขอขอบคุณบัณฑิตทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยสถาบัน ขอขอบคุณคณะกรรมการวิจัยสถาบัน มทส. ทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญกมล ดอนขวา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชฎาพร อุ่นศิริไฉย และ ดร.จิตตานันท์ ติกุล ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย และให้คำปรึกษาในการทำวิจัยอย่างดียิ่ง ขอขอบคุณ คุณภคสมน วิสัยดี ที่ได้ให้คำแนะนำในการจัดทำรายงานการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (รองศาสตราจารย์ ดร.ยุพาพร รักสกุลพิวัฒน์) ที่สนับสนุนการทำวิจัยสถาบัน และให้คำแนะนำต่าง ๆ ทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัย

กันยายน 2563

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารบัญ

หน้า

คำนำ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 คำถามที่ใช้ในการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	6
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	20
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	21
3.2 การรวบรวมข้อมูล.....	22
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	29
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลา การสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	30
4.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลา การสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลา การสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา.....	80
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	86
5.2 อภิปรายผล.....	90
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	96
รายการอ้างอิง.....	98
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	101
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	106
ภาคผนวก ค การหาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเนื้อหา (IOC) ของ แบบสอบถาม.....	108
ภาคผนวก ง ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2556 -2559	115
ภาคผนวก จ เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	117
ประวัติผู้วิจัย.....	131

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	22
3.2 ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.....	25
3.3 ร้อยละอัตราการตอบกลับของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	25
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	30
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาพรวม.....	33
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน.....	34
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามสำนักวิชา.....	36
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.....	38
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามสำนักวิชา.....	39
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์.....	41
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามสำนักวิชา.....	42
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา.....	44
4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา จำแนกตามสำนักวิชา.....	45
4.11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาวิทยาศาสตร์.....	47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.27 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม.....	58
4.28 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร.....	58
4.29 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์.....	59
4.30 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์.....	60
4.31 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา กับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลา การสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา.....	80
4.32 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน และ ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา.....	81
4.33 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับ สถานภาพการทำงาน	82
4.34 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน และ สถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา	83
4.35 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษากับ สถานภาพการทำงาน	84

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (มทส.) เป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ได้รับการสถาปนาขึ้น เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2533 เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ อยู่ในกำกับของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย มีพันธกิจที่สำคัญ 5 คือ 1) การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับสูงทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อตอบสนองความต้องการของการพัฒนาประเทศ 2) วิจัยค้นคว้าเพื่อสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ และการนำผลการวิจัยและพัฒนาไปใช้ในการพัฒนาประเทศ 3) ปรับปรุง ถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้ประเทศไทยพึ่งพาตนเองทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาได้มากขึ้น 4) ให้บริการวิชาการแก่ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และ 5) ทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ และของท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งศิลปะ และวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2562) โดยมี 2 พันธกิจแรกเป็นพันธกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

มทส. จัดระบบการศึกษาแบบไตรภาค (Trimester) ในปีการศึกษาหนึ่งมี 3 ภาคการศึกษา แต่ละภาคการศึกษามีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยได้เปิดรับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 – ปัจจุบัน โดยในปีการศึกษา 2539 สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ได้เปิดรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นสำนักวิชาแรก ในปีการศึกษา 2540, 2541, 2542, 2544 และ 2561 สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ และสำนักวิชาแพทยศาสตร์ ได้เปิดรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตามลำดับ ซึ่งนับตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 ถึงปีการศึกษา 2560 มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษารวมทั้งสิ้น 3,284 คน แยกเป็นระดับปริญญาโท 2,488 คน และระดับปริญญาเอก 796 คน (ศูนย์บริการการศึกษา มทส., 2561)

ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของ มทส. ได้มีการระบุโครงสร้างหลักสูตร และกำหนดแผนการศึกษาในหลักสูตรไว้ ดังนี้ หลักสูตรระดับปริญญาโท กำหนดระยะเวลาในโครงสร้างหลักสูตร 2 ปีการศึกษา (หรือ 6 ภาคการศึกษา) หลักสูตรระดับปริญญาเอก สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากชั้นปริญญาโท กำหนดระยะเวลาในโครงสร้างหลักสูตร 3 ปีการศึกษา (หรือ 9 ภาคการศึกษา) และ หลักสูตรระดับปริญญาเอก สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากชั้นปริญญาตรี กำหนดระยะเวลาในโครงสร้างหลักสูตร 5 ปีการศึกษา (หรือ 15 ภาคการศึกษา) ซึ่งตามข้อบังคับมหาวิทยาลัย

เทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2560 ได้ระบุระยะเวลาการศึกษาของนักศึกษา ระดับปริญญาโท ไม่เกิน 15 ภาคการศึกษา ระดับปริญญาเอก สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากชั้นปริญญาโท ไม่เกิน 18 ภาคการศึกษา และระดับปริญญาเอก สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากชั้นปริญญาตรี ไม่เกิน 24 ภาคการศึกษา

จากรายงานสรุปผลการสำเร็จการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มทส. (ศูนย์บริการการศึกษา มทส., 2561) พบว่าที่ผ่านมานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่ ใช้เวลาในการศึกษาเกินกว่าที่หลักสูตรกำหนดหรือใช้ระยะเวลาเกือบเท่ากับระยะเวลาการศึกษาสูงสุดที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ ซึ่งจากข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2556 – 2560 พบว่านักศึกษาใช้เวลาในการสำเร็จการศึกษาดังนี้ (1) ระดับปริญญาโท แผนการศึกษาทำวิทยานิพนธ์ รุ่นปีการศึกษา 2556 - 2560 สำเร็จการศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คิดเป็นร้อยละ 89.64, 85.07, 83.47, 82.98 และ 74.55 ตามลำดับ (2) ระดับปริญญาเอก (ศึกษาต่อจากปริญญาโท) รุ่นปีการศึกษา 2556 - 2560 สำเร็จการศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คิดเป็นร้อยละ 100.00, 83.33, 89.71, 66.67 และ 93.18 ตามลำดับ และ (3) ระดับปริญญาเอก (ศึกษาต่อจากปริญญาตรี) รุ่นปีการศึกษา 2556 - 2560 สำเร็จการศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คิดเป็นร้อยละ 69.70, 83.34, 84.21, 66.66 และ 80.00 ตามลำดับ

จากสถิติการสำเร็จการศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดข้างต้น ทำให้เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษา ทั้งต่อตัวนักศึกษาและ มทส. ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา และลดความสูญเปล่าทางการศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและ มทส. ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- 1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของระยะเวลาการสำเร็จการศึกษากับปัจจัยการสำเร็จการศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

1.3 คำถามที่ใช้ในการวิจัย

- 1.3.1 มีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มทส.
- 1.3.2 มีปัจจัยใดบ้างที่สัมพันธ์กับระยะเวลาการสำเร็จการศึกษานักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มทส.

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มทส. ที่สำเร็จการศึกษารุ่น ปีการศึกษา 2561

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มทส. 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ปัจจัยด้านการทำวิทยานิพนธ์ และปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มทส. 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
- 2) ปัจจัยด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 3) ปัจจัยด้านการทำวิทยานิพนธ์
- 4) ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

1.5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระยะเวลาสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1.6.1 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก มทส. ที่ศึกษาในแผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ และสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2561

1.6.2 ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา หมายถึง ปัญหา อุปสรรคหรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามเวลาหรือล่าช้ากว่าหลักสูตรกำหนด ประกอบด้วยปัจจัย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

1.6.3 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ปัจจัยด้านหลักสูตรที่ศึกษา รวมทั้งการจัดการเรียนการสอน ที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา เช่น ความเหมาะสมของรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาที่ศึกษากับสภาพการณ์ปัจจุบัน หลักสูตรที่ช่วยเพิ่มความสามารภในการคิดวิเคราะห์ปัญหา รูปแบบ

การสอนที่ครอบคลุมทั้งการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา และฝึกปฏิบัติ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีการฝึกทักษะการค้นคว้าองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ความพร้อมของสถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำ การวิจัย และการมีแหล่งศึกษาค้นคว้าสืบค้นข้อมูลอย่างเพียงพอ

- 1.6.4 ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หมายถึง ปัจจัยที่เกิดจากคุณลักษณะ คุณสมบัติ รวมถึงความสัมพันธ์ ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่มีผลต่อนักศึกษา เช่น การมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ของอาจารย์ ความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบอย่างเพียงพอ การให้คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในการทำวิจัย ได้โดยอิสระ การแนะนำแหล่งทุนในการวิจัยเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในการทำวิจัย การติดตามความคืบหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ การเร่งรัดให้นักศึกษาในความดูแลสามารถสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด
- 1.6.5 ด้านการทำวิทยานิพนธ์ หมายถึง ปัจจัยที่มีผลต่อการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา เช่น การได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยของนักศึกษา การตัดสินใจเลือกหัวข้อการทำวิจัย การเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์ การวางแผนและการดำเนินการวิจัย ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลองหรือการศึกษาวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ทันตามเวลาที่กำหนด การตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย
- 1.6.6 ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว และพฤติกรรมของนักศึกษาที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา เช่น พื้นฐานความรู้ความเชี่ยวชาญของนักศึกษาในสาขาวิชาที่ศึกษา ความเข้าใจในกฎระเบียบ และข้อบังคับฯ การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ความมีวินัยในตนเอง การวางแผนการเรียนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ความรู้และความสามารถในการวิจัย การมีทักษะการเขียนรายงานการวิจัย การวิเคราะห์ และสรุปผล
- 1.6.7 การสำเร็จการศึกษา หมายถึง การลงทะเบียนเรียนศึกษารายวิชา และการทำวิทยานิพนธ์จนครบโครงสร้างหลักสูตร ผ่านเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่หลักสูตร และข้อบังคับฯ ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษากำหนด โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาของหลักสูตร และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดของหลักสูตร

- 1.6.8 นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาของหลักสูตร หมายถึง นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ที่สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลา 2 ปีการศึกษา หลักสูตรปริญญาเอก สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลา 3 ปีการศึกษา สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากระดับปริญญาโท และ 5 ปีการศึกษา สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากระดับปริญญาตรี โดยนับตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา
- 1.6.9 นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดของหลักสูตร หมายถึง นักศึกษาที่เข้าศึกษาในหลักสูตรปริญญาโท แผน ก ที่สำเร็จการศึกษาเกินกว่า 2 ปีการศึกษา แต่ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา หลักสูตรปริญญาเอก สำเร็จการศึกษาเกินกว่า 3 ปีการศึกษา แต่ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากระดับปริญญาโท และสำเร็จการศึกษาเกินกว่า 5 ปีการศึกษา แต่ไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากระดับปริญญาตรี โดยนับตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

- 1.7.1 มทส. ได้แนวทางในการปรับปรุงการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา และคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา เพื่อให้ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มทส. สามารถ สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตรเพิ่มขึ้น
- 1.7.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มทส. ได้แนวทางในการปรับปรุงด้านการทำวิทยานิพนธ์ และคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามทส. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

เพื่อให้การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นไปด้วยความถูกต้องตามมาตรฐานวิชาการ มีคุณภาพและประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 (ภาคผนวก จ) มหาวิทยาลัยได้มีการจัดทำข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2560 เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

ระบบการศึกษา

ข้อ 11 ระบบการศึกษา

11.1 เป็นระบบเรียนเก็บหน่วยกิตแบบไตรภาค (Trimester) ในปีการศึกษาหนึ่งมี 3 ภาคการศึกษา แต่ละภาคการศึกษามีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์

11.2 หน่วยกิต หมายถึง หน่วยนับที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษา การกำหนดจำนวนหน่วยกิต 1 หน่วยกิตมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

11.2.1 การบรรยาย หรือการสอนโดยวิธีอื่นที่เทียบเท่า ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา

11.2.2 การปฏิบัติการ การทดลอง การฝึกหรือการสอนโดยวิธีอื่นที่เทียบเท่า ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา

11.2.3 การค้นคว้าอิสระ หรืองานวิทยานิพนธ์ ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 36 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา

11.2.4 การปฏิบัติการภาคสนาม ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 36 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

ประเภทและโครงสร้างของหลักสูตร

ข้อ 12 ประเภทของหลักสูตร

- 12.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการความเชี่ยวชาญหรือประสิทธิภาพในทางวิชาชีพในสาขาวิชาเฉพาะ ในระดับสูงกว่าชั้นปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าชั้นปริญญาโท
- 12.2 หลักสูตรปริญญาโท เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการวิชาชีพและการวิจัยในระดับที่สูงกว่าชั้นปริญญาตรีแต่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอก โดยมุ่งผลิตนักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาพร้อมทั้งความสามารถในการวิจัยหรือค้นคว้าอิสระ
- 12.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ ความเชี่ยวชาญหรือประสิทธิภาพในทางวิชาชีพในสาขาวิชาเฉพาะ ในระดับสูงกว่าชั้นปริญญาโทแต่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอก
- 12.4 หลักสูตรปริญญาเอก เป็นหลักสูตรการศึกษาที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการและการวิจัยในระดับที่สูงกว่าชั้นปริญญาโท โดยมุ่งผลิตนักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการวิจัยอย่างอิสระเพื่อบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ และเพื่อสร้างสรรค์จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ข้อ 13 โครงสร้างของหลักสูตร

- 13.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
- 13.2 หลักสูตรปริญญาโท
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต มีแผนการศึกษาให้เลือก 2 แผน ดังต่อไปนี้
 - (1) แผน ก : เน้นการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมี 2 แบบ คือ
 - แบบ ก 1 : การวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ จำนวนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต โดยไม่ต้องมีการศึกษารายวิชา ทั้งนี้สาขาวิชาจะกำหนดให้เรียนรายวิชาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นโดยไม่นับหน่วยกิตด้วยก็ได้ โดยต้องได้ผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด
 - แบบ ก 2 : การวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต และมีการศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

(2) แผน ข : เน้นการศึกษารายวิชาโดยไม่มีการทำวิทยานิพนธ์ มีเป้าหมายเพื่อผลิตนักวิชาการและนักวิชาชีพชั้นสูงที่มีความรู้กว้างขวางและสามารถนำไปประยุกต์ในการปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น เนื้อหาของหลักสูตรประกอบด้วยการศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 38 หน่วยกิตและการค้นคว้าอิสระหรือการทำโครงการปัญหาพิเศษที่เทียบค่าได้ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต แต่ไม่เกิน 7 หน่วยกิต โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหมดไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต แผนนี้ใช้กับแต่เฉพาะสาขาวิชาที่มีความขาดแคลนบุคลากรเท่านั้น การเปิดรับนักศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาวิชาการ

13.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

13.4 หลักสูตรปริญญาเอก

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิตสำหรับผู้ศึกษาต่อจากชั้นปริญญาโท และไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิตสำหรับผู้ศึกษาต่อจากชั้นปริญญาตรี มีแบบการศึกษาให้เลือก 2 แบบ ดังต่อไปนี้

(1) แบบ 1 : การวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์โดยไม่ต้องศึกษารายวิชา แต่สาขาวิชาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นโดยไม่นับหน่วยกิตด้วยก็ได้โดยต้องได้ผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

แบบ 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่จบการศึกษาชั้นปริญญาโทต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต

(2) แบบ 2 : เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม

แบบ 2.1 ผู้เข้าศึกษาที่จบการศึกษาชั้นปริญญาโทต้องทำวิทยานิพนธ์ที่มีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

แบบ 2.2 ผู้เข้าศึกษาที่จบการศึกษาชั้นปริญญาตรีต้องทำวิทยานิพนธ์ที่มีค่าเทียบได้ ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ 1.1 , 2.1 และ 2.2 ต้องมีคุณภาพและมาตรฐานขั้นต่ำเท่ากัน

ระยะเวลาการศึกษา

ข้อ 16 ระยะเวลาการศึกษา

- 16.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ไม่เกิน 9 ภาคการศึกษา
- 16.2 หลักสูตรปริญญาโท ไม่เกิน 15 ภาคการศึกษา
- 16.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ไม่เกิน 9 ภาคการศึกษา
- 16.4 หลักสูตรปริญญาเอก ไม่เกิน 18 ภาคการศึกษาสำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากชั้นปริญญาโท และไม่เกิน 24 ภาคการศึกษาสำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากชั้นปริญญาตรี

การควบคุมการศึกษา

ข้อ 20 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

- 20.3 หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 - 20.3.1 ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการศึกษาและวิจัย รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่นักศึกษาดำเนินการศึกษาและวิจัย
 - 20.3.2 ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์ ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงภาษา
 - 20.3.3 ประเมินความคืบหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา และรายงานผลการประเมินต่อหัวหน้าสาขาวิชา
 - 20.3.4 พิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดสอบวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาต่อหัวหน้าสาขาวิชา
 - 20.3.5 เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ 31 รูปแบบของวิทยานิพนธ์ การส่งวิทยานิพนธ์ และการตีพิมพ์วิทยานิพนธ์

- 31.1 นักศึกษาต้องส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบ ระยะเวลา และโดยมีจำนวนเล่ม ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- 31.2 นักศึกษาปริญญาโท แผน ก ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceeding) ดังกล่าว
- 31.3 นักศึกษาปริญญาเอก ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ
 ทั้งนี้ ผลงานวิทยานิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ทุกระดับ ต้องมีปริมาณและคุณภาพไม่ต่ำกว่ามหาวิทยาลัยกำหนด

การสำเร็จการศึกษา

ข้อ 39 ผู้มีสิทธิขอสำเร็จการศึกษา

39.1 เป็นผู้ที่ศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาสุดท้ายของหลักสูตรนั้น

1.1 เกณฑ์การพิจารณาให้สำเร็จการศึกษาเป็นดังนี้

40.4.1 มีจำนวนหน่วยกิตสอบได้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรกำหนด

40.4.2 ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 ยกเว้นนักศึกษา แบบ ก1 หรือ แบบ 1

40.4.3 ผ่านเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรและข้อบังคับนี้กำหนด

40.4.4 มีคุณสมบัติตามข้อ 39.1

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ.2560 เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ภายใบบริบทของ มทส. ซึ่งจัดการศึกษาระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งเป็น 3 ภาคการศึกษา ดังนั้นเมื่อนำเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษา มทส. จึงต้องมีการกำหนดให้สอดคล้อง ดังนี้

หมวด	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558	ข้อบังคับฯ มทส. ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2560
ระบบการจัดการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ - สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค ให้ 1 ปีการศึกษาแบ่งเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์ 	มทส. จัดการศึกษาระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษา แบ่งเป็น 3 ภาคการศึกษา มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์
การคิดหน่วยกิต	1 หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ 12/15 (หรือ 0.8) หน่วยกิต ระบบทวิภาค	1 หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ 15/12 (หรือ 1.25) หน่วยกิตระบบไตรภาค

หมวด	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558	ข้อบังคับฯ มทส. ว่าด้วยการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2560
การคิด หน่วยกิต	<ul style="list-style-type: none"> - รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ - รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ - การทำโครงการ การค้นคว้าอิสระ หรือวิทยานิพนธ์ ใช้เวลาไม่น้อยกว่าไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา - การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยาย หรือการสอนโดยวิธีอื่นที่เทียบเท่า ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา - การปฏิบัติการ การทดลอง การฝึกหรือการสอนโดยวิธีอื่นที่เทียบเท่า ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา - การค้นคว้าอิสระ หรืองานวิทยานิพนธ์ ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 36 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา - การปฏิบัติการภาคสนาม ใช้เวลาไม่น้อยกว่า 36 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา
โครงสร้าง หลักสูตร	<p>หลักสูตรปริญญาโท จำนวนหน่วยกิตรวม ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 แผน คือ</p> <p>แผน ก : เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบ ก 1: ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต - แบบ ก 2: ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต 	<p>หลักสูตรปริญญาโท จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต มีแผนการศึกษาให้เลือก 2 แผน</p> <p>แผน ก : เน้นการวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ มี 2 แบบ คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบ ก 1 : การวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ จำนวนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต - แบบ ก 2 : การวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต

หมวด	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558	ข้อบังคับฯ มทส. ว่าด้วยการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2560
	<p>หลักสูตรปริญญาเอก</p> <p>ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น 2 แบบ</p> <p>แบบ 1 : เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบ 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต - แบบ 1.2 ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต <p>แบบ 2 : เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบ 2.1: ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต - แบบ 2.2: ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต 	<p>หลักสูตรปริญญาเอก</p> <p>มีแบบการศึกษาให้เลือก 2 แบบ ดังนี้</p> <p>แบบ 1 : การวิจัยเพื่อทำวิทยานิพนธ์โดยไม่ต้องศึกษารายวิชา แต่สาขาวิชาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นโดยไม่นับหน่วยกิตด้วยก็ได้โดยต้องได้ผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบ 1.1 ผู้เข้าศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต <p>* มทส. มีเฉพาะ แบบ 1.1 คือรับผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท</p> <p>แบบ 2 : เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบ 2.1: ผู้เข้าศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทต้องทำวิทยานิพนธ์ที่มีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต - แบบ 2.2 :ผู้เข้าศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีต้องทำวิทยานิพนธ์ที่มีค่าเทียบได้ ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต และศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

หมวด	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558	ข้อบังคับฯ มทส. ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2560
ระยะเวลาการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ปริญญาโท ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา - ปริญญาเอก ไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี 	<ul style="list-style-type: none"> - ปริญญาโท ไม่เกิน 15 ภาคการศึกษา - ปริญญาเอก ไม่เกิน 18 ภาคการศึกษา สำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากชั้นปริญญาโท และไม่เกิน 24 ภาคการศึกษาสำหรับผู้ที่ศึกษาต่อจากชั้นปริญญาตรี
การตีพิมพ์วิทยานิพนธ์	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับปริญญาโท แผน ก ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceeding) ดังกล่าว - ระดับปริญญาเอก ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ 	<ul style="list-style-type: none"> - นักศึกษาปริญญาโท แผน ก ผลงานวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยดำเนินการให้ผลงานหรือส่วนหนึ่งของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารหรือสิ่งพิมพ์ทางวิชาการ หรือเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceeding) ดังกล่าว - นักศึกษาปริญญาเอก ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยต้องได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติ <p>ทั้งนี้ ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ทุกระดับ ต้องมีปริมาณและคุณภาพไม่ต่ำกว่ามหาวิทยาลัยกำหนด</p>

หมวด	เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558	ข้อบังคับฯ มทส. ว่าด้วยการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2560
การสำเร็จ การศึกษา	<p>แยกตามระดับการศึกษา</p> <p>ระดับปริญญาโท</p> <p>1) แผน ก แบบ ก1 เสนอ วิทยานิพนธ์และผ่านการสอบ ปากเปล่าขั้นสุดท้าย และมีการ ตีพิมพ์วิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์ที่ กำหนด</p> <p>2) แผน ก แบบ ก 2 ศึกษารายวิชา ครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยต้องได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับ คะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอ วิทยานิพนธ์และผ่านการสอบปาก เปล่าขั้นสุดท้าย และมีการตีพิมพ์ วิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์ที่กำหนด</p> <p>ระดับปริญญาเอก</p> <p>1) แบบ 1 สอบผ่านการสอบวัด คุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำ วิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และ สอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้น สุดท้าย และมีการตีพิมพ์วิทยานิพนธ์ ตามเกณฑ์ที่กำหนด</p> <p>2) แบบ 2 ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่ กำหนดในหลักสูตร โดยต้องได้รับ คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือ เทียบเท่า ผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการ สอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย และมีการ ตีพิมพ์วิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์ที่ กำหนด</p>	<p>ไม่แยกระดับการศึกษา หากแต่กล่าวใน ภาพรวมทั้งระดับปริญญาโทและปริญญา เอก คือ</p> <p>1) มีจำนวนหน่วยกิตสอบได้ครบถ้วน ตามที่หลักสูตรกำหนด</p> <p>2) ได้แต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำ กว่า 3.00 ยกเว้นนักศึกษา แบบ ก1 หรือ แบบ 1</p> <p>3) ผ่านเงื่อนไขต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรและ ข้อบังคับนี้กำหนด *</p> <p>* เงื่อนไขที่กำหนด เช่น การสอบ ประมวลความรู้ สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาโท หรือการสอบวัด คุณสมบัติสำหรับนักศึกษาระดับ ปริญญาเอก และการสอบวิทยานิพนธ์</p>

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สรุปได้ 4 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

จากผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น ผลการศึกษาของพิบูล เอกวางกูร (2541) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ เนื่องจากมาจากปัญหาที่เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรและข้อกำหนดของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาบางสาขาวิชาต้องเรียนวิชาพื้นฐานก่อนการเรียนวิชาปกติ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาบางสาขาวิชาต้องเรียนวิชาสำรองควบคู่กับวิชาปกติทำให้มีจำนวนหน่วยกิตมาก นักศึกษาเกิดความเครียดและวิตกกังวลต่อผลการเรียนในวิชาที่เรียน กลัวจะสอบประมวลความรู้ไม่ผ่าน โดยเฉพาะการสอบภาษาอังกฤษที่มีปัญหาในการสอบไม่ผ่าน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาบางสาขาวิชาที่เรียนในหลักสูตรการเรียนการสอนบังคับให้นักศึกษาต้องฝึกงานด้วย และนอกจากนี้การที่ต้องเรียนในภาคเรียนที่ 4 ทำให้มีปัญหากับการทำวิทยานิพนธ์ได้ไม่เต็มที่ นักศึกษาไม่มีเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้ต้องเสียเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ และเป็นปัจจัยทำให้สำเร็จการศึกษาล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด หรือผลการศึกษาของอภิญา เจิมประไพ (2538) ได้ศึกษาองค์ประกอบบางประการที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ความพร้อมด้านหลักสูตรควรปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการเสริมการจัดการศึกษาในระดับนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในบางเรื่องผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรควรรับไว้พิจารณา เช่น เนื้อหาบางวิชาไม่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ รายวิชาบางวิชาไม่มีความจำเป็นสำหรับสาขาที่เรียน ผลการศึกษาของอุบลรัตน์ กำหนดเพชร (2548) พบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตรมีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษานิเทศศาสตร์ หลักสูตรนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการศึกษาของชนิดา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549) พบว่า ปัญหาอุปสรรคด้านหลักสูตรที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ (1) ความไม่ชัดเจนของมาตรฐานและคุณภาพของวิทยานิพนธ์ และ (2) ข้อจำกัดด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรที่เน้นการวิจัย เช่น จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ในหลักสูตร นอกจากนี้ผลการศึกษาของ รัชนีวรรณ ตั้งภักดี (2560) ซึ่งได้ศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับสภาพการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ด้านสถาบัน บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า หลักสูตรมีความทันสมัย เป็น

อันดับแรก รองลงมา คือ หลักสูตรที่มีจำนวนรายวิชาวิจัยและสถิติที่เหมาะสม และหลักสูตรที่มีการจัดกิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่บัณฑิต เช่น การสัมมนาวิทยานิพนธ์ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เป็นต้น ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นว่า หลักสูตรที่มีการจัดกิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ให้แก่บัณฑิต เช่น การสัมมนาวิทยานิพนธ์ การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ เป็นต้น รองลงมา คือ หลักสูตรที่มีความทันสมัย และหลักสูตรที่มีรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนโดยเน้นการประยุกต์ใช้ความรู้ในการทำวิทยานิพนธ์ เป็นต้น

2.2.2 ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นับได้ว่าเป็นมีความสำคัญในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา เนื่องจากต้องให้คำแนะนำทางด้านวิชาการแก่นักศึกษา กำกับดูแลความก้าวหน้าในการดำเนินการวิจัย เพื่อให้ นักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ได้อย่างมีคุณภาพและแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น ผลการวิจัยของศุภลักษณ์ ล้อมลาย และศศิธร ไทยรินทร์ (2542) ซึ่งได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อการแนะนำควบคุมและการให้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พบว่า ด้านบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาที่นักศึกษาคาดหวังควรมีลักษณะของความเป็นคนดี มีคุณธรรมและเมตตาธรรม มีประสบการณ์ในการเป็นประธานหรือกรรมการที่ปรึกษา และมีประสบการณ์ในการวิจัยมาก่อน ต้องสามารถให้คำปรึกษา คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ได้เป็นอย่างดี

จากผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2545, อ้างถึงใน กัญญาวิรุ์ ปัทมดิลก และคณะ, 2551) ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ไว้ 9 ประการ ได้แก่ จำนวนอาจารย์มีไม่เพียงพอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไม่ค่อยให้เวลากับนักศึกษา เพราะภาระงานมาก ไม่ติดตามและไม่สนใจในนักศึกษา ความสามารถในการสื่อสารระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาไม่ดีพอ อาจารย์มีการแบ่งแยก มาตรฐานของอาจารย์แต่ละท่านแตกต่างกัน การขาดความเชี่ยวชาญในหัวข้อเรื่องการวิจัยนั้น ๆ การได้มาซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษายังไม่เหมาะสม จำนวนนักศึกษามากเกินไป จนไม่เกิดความสมดุลกับอาจารย์ที่มีอยู่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทรงธรรม ชีระกุล (2546) ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาควรทุ่มเทเวลาเอาใจใส่ดูแล และให้คำปรึกษาแนะนำนิสิตอย่างเต็มที่ ควรมีประสบการณ์การวิจัยและมีตำแหน่งวิชาการ นอกจากนี้ศศิธร สุพันธ์ (2561) พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิต

ระดับบัณฑิตศึกษา โครงการศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เกิดจากคุณลักษณะส่วนตัวของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้แก่ 1) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีเวลาจำกัดให้นิสิตเข้าพบเพื่อให้ความช่วยเหลือและแนะนำ 2) อาจารย์มีภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผลการศึกษาของรัชนิวรรณ ตั้งภักดี (2560) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับสภาพการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เอาใจใส่และกำกับติดตามการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตเป็นอย่างดี รองลงมา คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้กำลังใจนิสิตในการทำวิทยานิพนธ์สม่ำเสมอ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รับฟังความคิดเห็นของนิสิต ส่วนอาจารย์ที่ปรึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำที่ชัดเจนถูกต้องและตรงประเด็น รองลงมา คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้กำลังใจนิสิตในการทำวิทยานิพนธ์สม่ำเสมอ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รับฟังความคิดเห็นของนิสิตเช่นกัน

2.2.3 ด้านการทำวิทยานิพนธ์

จากผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า การทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น ผลการศึกษาของสหทัยดำรงเกียรติศักดิ์ (2543) พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีปัญหาในการทำวิจัยโดยกรรมการที่ปรึกษาไม่มีเวลาตรวจแก้งานวิจัยให้นักศึกษา มหาวิทยาลัยมีอุปกรณ์เครื่องมือการทำวิจัยไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา นักศึกษาขาดความคล่องตัวในการขอใช้เครื่องมือในการทำวิจัย และการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวปฏิบัติและขั้นตอนเกี่ยวกับงานวิจัย การให้คำแนะนำนักศึกษาในการเสนอหัวข้อโครงร่างวิทยานิพนธ์ ผลการศึกษาของวรรณกร พรประเสริฐ (2557) พบว่า ตัวแปรที่ดีที่สุดในการจำแนกกลุ่มการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร คือ ความสามารถด้านการวิจัย การวางแผนการทำวิทยานิพนธ์ และแหล่งเอื้ออำนวยทางวิชาการ และผลการศึกษาของพิกุล เอกวางกูร (2541) พบว่า ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คือ เรียนโดยไม่ได้หาประเด็นปัญหาและเขียนโครงการวิทยานิพนธ์พร้อมไปด้วย ไม่สามารถควบคุมตนเองให้ทำตามแผนที่วางไว้ เครียดและวิตกกังวลสูงในการทำงาน ไม่มีเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ขาดทักษะการเขียนความสำคัญของปัญหา ต้องแก้ไขหลายครั้งและต้องรอให้เรียนรายวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดจบก่อนจึงจะเขียนได้ ใช้เวลาหาประเด็นปัญหานั้น นอกจากนี้ ชนิตา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549) ได้สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ไว้ดังนี้ (1) การเสนอ

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่มีประเด็นปัญหาที่สนใจแน่นอน มีความสนใจหลายเรื่อง เปลี่ยนหัวข้อการวิจัยเกือบทุกครั้งที่มาพบอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอหัวข้อไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษา เสนอหัวข้อโดยยังไม่ได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอย่างดี คั่นคว้าเอกสารไม่กว้างขวาง ไม่ลึกซึ้งพอ หรือไม่ทันสมัย เสนอประเด็นปัญหาการวิจัยที่ไม่มีความสำคัญหรือไม่มีความลุ่มลึกเพียงพอ เสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่เป็นไปได้ยาก หรือมีขอบเขตกว้างขวางจนอาจดำเนินการไม่เสร็จในระยะเวลาตามหลักสูตร (2) การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ นอกจากความไม่ชัดเจนของประเด็นปัญหา และระเบียบวิธีและการออกแบบวิจัยที่เสนอในโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว นักศึกษาบางคนยังเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่ไม่มีความรู้ความชำนาญเพียงพอหรือไม่มีความถนัด ทำให้มีปัญหาในการดำเนินการวิจัย (3) การเขียนรายงานและการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ นักศึกษาหลายคนยังมีปัญหาด้านภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษซึ่งเป็นทักษะสำคัญอีกประการหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยในเชิงคุณภาพ ส่วนปัญหาที่พบมากระหว่างการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ นอกจากการเตรียมตัวไม่พร้อมและมีความวิตกกังวลเกินไปแล้ว นักศึกษาบางคนยังใช้เวลาบรรยายความสำคัญของประเด็นปัญหา การออกแบบ ระเบียบวิธีและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยมากเกินไป จนแทบไม่ได้กล่าวถึงข้อค้นพบและอภิปรายผลการวิจัย (4) การเผยแพร่วิทยานิพนธ์ ปัญหาด้านทักษะการวิจัยและทักษะด้านภาษาส่งผลต่อการเขียนบทความทางวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ โดยเฉพาะวารสารและการประชุมที่มีการตั้งคณะกรรมการ (Editorial Board หรือ Peer Review) พิจารณาผลงานที่จะตีพิมพ์/นำเสนอ โดยเฉพาะหากมหาวิทยาลัยมีข้อกำหนดให้เผยแพร่ผลงานเป็นภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ นักศึกษายังมีปัญหาในการหาแหล่งตีพิมพ์ เผยแพร่หากมหาวิทยาลัยหรือคณะไม่มีบริการให้ความช่วยเหลือในด้านดังกล่าวจะเป็นอุปสรรคในการสำเร็จการศึกษาได้ เป็นต้น

2.2.4 ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

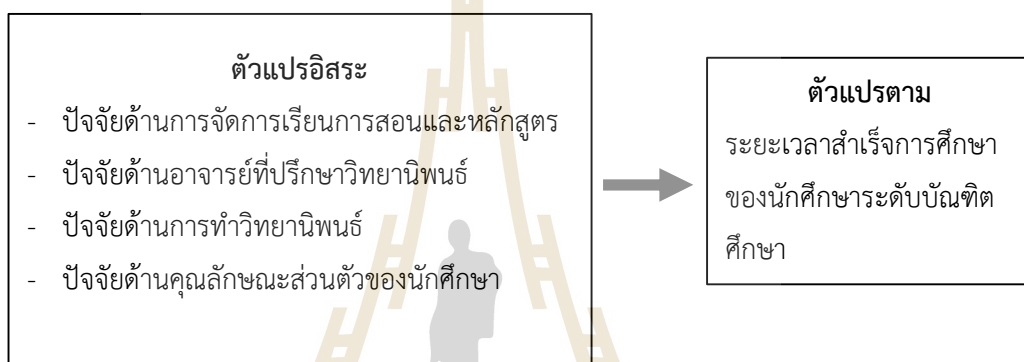
จากผลการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษานั้น ยังมีปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การศึกษาของนักศึกษาสัมฤทธิ์ผล คือ ตัวนักศึกษาเองที่จะต้องมีความพร้อม โดยเฉพาะด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา เช่น บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2545, อ้างถึงใน กัญญาวิรุ์ ปัทมดิลก และคณะ, 2551) ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับด้านนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่ไม่สำเร็จการศึกษาในเวลาที่กำหนด ได้แก่ นักศึกษามีภาระงานมาก ไม่ทุ่มเทเวลา ขาดความกระตือรือร้นในการค้นคว้าวิจัย ขาดทักษะในการเขียนวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ขาดทักษะภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาของธิดาพร ประทุมวี (2553) พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา

และการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา ผลการศึกษาของฉวีรุช จงอารี (2543) พบว่า องค์ประกอบที่ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตร และสำเร็จการศึกษาล่าช้ากว่าที่หลักสูตรกำหนด ได้แก่ การปฏิบัติตัวของ นักศึกษา และปัญหา คือ นักศึกษาส่วนใหญ่มีภาระงานประจำมาก ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้า ขาดการ วางแผนการเรียน นอกจากนี้ ศศธิร สุพันธ์ (2561) พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการทำวิทยานิพนธ์ ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา โครงการศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เกิดจากคุณลักษณะของนิสิต ได้แก่ 1) นิสิตขาดการวางแผนการเรียน การจัดทำตารางเวลา และขาดความรับผิดชอบในการไปพบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำปรึกษา แนะนำและตรวจงานอย่างต่อเนื่อง 2) นิสิตไม่แก้งานตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำ 3) นิสิตไม่มีเวลามาใช้บริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการของมหาวิทยาลัย อรุณศรี พุ่มนวล (2552) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เป็นปัจจัยส่วนบุคคลด้านผู้เรียน เช่น ปัญหาการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน การจัดสรรเวลาในการ ดำเนินงาน ขาดทักษะในการพิมพ์เอกสาร และทวิศักดิ์ จินตานุรักษ์ (2539, อ้างถึงใน ญัฐพงษ์ จันทร์ก้อน, 2546) กล่าวถึง การวางแผนการเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักศึกษา นักศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผน การเรียนของตนเอง เพื่อให้สามารถศึกษาเอกสารการสอนทั้งหมดได้ทันก่อนสอบ การวางแผน การเรียนมีทั้งการวางแผนระยะยาวตลอดหลักสูตรเพื่อให้เรียนได้ครบตามหลักสูตร และการวางแผน ในแต่ละภาคเรียน การจัดทำตารางเรียนก็เป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนการเรียน เนื่องจาก นักศึกษาที่เรียนดีจะรู้จักการจัดตารางเวลาอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติตามตารางเวลาได้ ซึ่งจะทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา และยังกล่าวถึง ความมีวินัยในตัวเองของนักศึกษาด้วยว่า เป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้ แม้จะมีอุปสรรค บุคคลที่มีวินัยในตนเองจะช่วยให้การทำงานหรือการเรียนประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ รัชนิวรรณ ตั้งภักดี (2560) ได้ศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับ สภาพการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้าน นิสิต พบว่า บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า นิสิตมีความสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองลงมาคือ เมื่อเสนองานให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาแล้วไม่บรรลุเป้าหมาย นิสิตจะพยายามทำงาน นั้นจนกว่าจะสำเร็จ และนิสิตมักตรวจทานงานก่อนส่งให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอยู่ เสมอ

จากงานวิจัยข้างต้น กล่าวสรุปได้ว่า การที่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจะศึกษาจนกระทั่งสำเร็จ การศึกษาได้นั้น หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง หากมีหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลง ทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร ส่งผลให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จในการศึกษาได้ นอกจากนี้

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นบุคคลที่มีความสำคัญในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ เนื่องจากต้องทำหน้าที่ให้คำแนะนำ และกำกับดูแลความก้าวหน้าในการดำเนินงานของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาสามารถทำวิทยานิพนธ์ได้อย่างมีคุณภาพ ภายในเวลาระยะเวลาที่กำหนด และปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ตัวนักศึกษาเองจะต้องมีความพร้อมในการศึกษาด้วยเช่นกัน

2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และศึกษาความสัมพันธ์ของระยะเวลาการสำเร็จการศึกษากับปัจจัยการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 การรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มทส. รุ่นปีการศึกษา 2561 แผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 174 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างสำหรับรวบรวมข้อมูลในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มทส. รุ่นปีการศึกษา 2561 แผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งทราบขนาดของประชากร จำนวน 174 คน จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, อ้างใน ธีรวิทย์ เอกะกุล, 2543) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 120 คน และผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยหาสัดส่วนตามจำนวนประชากรของแต่ละสำนักวิชา ดังนี้

สูตรของเครซีและมอร์แกน

$$n = \frac{\chi^2 N p(1-p)}{e^2 (N-1) + \chi^2 p(1-p)}$$

- n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N = ขนาดของประชากร
e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้
 χ^2 = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2 = 3.841$)

$$\begin{aligned}
 p &= \text{สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (กำหนด } p = 0.5) \\
 n &= \frac{3.841 \times 174 \times 0.5 \times 0.5}{(0.05)^2 \times (174-1) + 3.841 \times 0.5 \times 0.5} \\
 n &= 119.96
 \end{aligned}$$

ตาราง 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สำนักวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
วิทยาศาสตร์	35	24
เทคโนโลยีสังคม	16	11
เทคโนโลยีการเกษตร	18	12
วิศวกรรมศาสตร์	101	70
สาธารณสุขศาสตร์	4	3
รวม	174	120

2) กลุ่มตัวอย่างสำหรับรวบรวมข้อมูลในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามทส. จาก 5 สำนักวิชา คือ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ และสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ สำนักวิชาละ 4 คน รวม 20 คน

3.2 การรวบรวมข้อมูล

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1) แบบสอบถาม เป็นชุดคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ กำหนดคำตอบไว้ให้เลือก (Close ended question) หรือคำถามปลายเปิด และคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็น (Open ended question) หรือคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายเปิด แบบเติมคำและเลือกตอบ โดยเป็นการวัดตัวแปรแบบ Nominal Scale

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาต่อปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา โดยเป็นการวัดตัวแปรแบบ Interval Scale รวมคำถาม จำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วย

- ด้านการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร ข้อคำถาม 7 ข้อ
- ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ข้อคำถาม 9 ข้อ
- ด้านการทำวิทยานิพนธ์ ข้อคำถาม 11 ข้อ
- ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา ข้อคำถาม 8 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการศึกษาของนักศึกษา ลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะ ในการกำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนานักศึกษา เพื่อให้สำเร็จการศึกษาได้ตามที่หลักสูตรกำหนด

2) แบบสัมภาษณ์ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

3.2.1.2 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1) การหาความเที่ยงตรง (Validity) นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามแต่ละข้อ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544) โดยเกณฑ์การพิจารณาค่า IOC ของแบบสอบถามแต่ละข้อจะต้องมีค่ามากกว่า 0.5 ซึ่งหมายความว่า ข้อคำถามนั้นวัดเนื้อหาตรงตามที่ต้องการวัด เป็นคำถามที่สามารถนำไปใช้ได้ และจากการนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ทั้ง 3 ท่าน พบว่า ทุกรายข้อคำถามมีค่ามากกว่า 0.5 (ผลค่า IOC ตามภาคผนวก ค) ซึ่งกำหนดเกณฑ์คะแนน ดังนี้

คะแนน + 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

คะแนน - 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

การหาค่า IOC

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องข้อคำถาม
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2) การหาค่าความเชื่อถือได้ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient; α) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)	การแปลความหมายระดับความเที่ยง
มากกว่า .9	ดีมาก
มากกว่า .8	ดี
มากกว่า .7	พอใช้
มากกว่า .6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า .5	ต่ำ
น้อยกว่า หรือ เท่ากับ .5	ไม่สามารถรับได้

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาทั้งฉบับ เท่ากับ 0.942 เมื่อจำแนกตามรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.877 – 0.942 แสดงว่า เครื่องมือมีความสอดคล้องภายในอยู่ในระดับ ดีถึงดีมาก รายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จ การศึกษาของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ข้อคำถาม	ค่าความเชื่อถือได้	การแปลความหมาย
ด้านการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร	0.877	ดี
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	0.928	ดีมาก
ด้านการทำวิทยานิพนธ์	0.912	ดีมาก
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา	0.903	ดีมาก
รวมทั้งฉบับ	0.942	ดีมาก

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มทส. รุ่นปีการศึกษา 2561 จากผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษา

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยใช้วิธีการส่ง E-mail ขอความอนุเคราะห์นักศึกษาบัณฑิตศึกษา มทส. ที่สำเร็จการศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2561 แผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 174 คน ตอบแบบสอบถาม ผ่าน Google Form

3) นำข้อมูลที่ได้รับกลับคืนจากแบบสอบถามมาคัดเลือกให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ไว้จำนวน 120 ชุด ดังรายละเอียดตารางที่ 3.3 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 3.3 ร้อยละอัตราการตอบกลับของผู้ตอบแบบสอบถาม

สำนักวิชา	จำนวนที่ส่ง	ตอบกลับ	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์	35	24	68.57
เทคโนโลยีสังคม	16	11	68.75
เทคโนโลยีการเกษตร	18	12	66.67
วิศวกรรมศาสตร์	101	70	69.30
สาธารณสุขศาสตร์	4	3	75.00
รวม	174	120	68.97

3.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

1) ขั้นตอนการเตรียมตัวผู้วิจัย

1.1) เตรียมแนวคำถามแนวการสัมภาษณ์ เทคนิคการรวบรวมข้อมูล และจรรยาบรรณของนักวิจัย

1.2) เตรียมผู้วิจัย โดยการทดลองสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูล จำนวน 3 คน

1.3) เตรียมด้านการประสานงาน นัดหมายวัน เวลา ตามตารางเวลาที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งมีการสัมภาษณ์ 2 รูปแบบ คือ การนัดสัมภาษณ์กับนักศึกษาโดยตรง และการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

2) ขั้นตอนการสัมภาษณ์

2.1) แนะนำตนเองและชี้แจงวัตถุประสงค์เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษาว่าเป็นอย่างไรรวมทั้งเคารพในความเป็นส่วนตัวและรักษาความลับ โดยการป้องกันการเข้าถึงข้อมูล การควบคุมและการแจกจ่ายข้อมูลส่วนบุคคล

2.2) ดำเนินการสัมภาษณ์ และพยายามให้ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ข้อมูลมากที่สุด ในขณะที่สัมภาษณ์ ผู้วิจัยบันทึกผลการสัมภาษณ์ใน 2 ลักษณะ คือ การบันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียง และการจดบันทึกโดยผู้วิจัย ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ขออนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลในการบันทึกเสียง ผู้วิจัยได้ทำการจดบันทึกผลการสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง ไม่มีอคติหรือเพิ่มเติมความเห็นของผู้สัมภาษณ์เข้าไป

2.3) ผู้สัมภาษณ์ทบทวนความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ได้รับ โดยการสอบถามข้อมูลเรื่องเดียวกันจากผู้ให้ข้อมูลหลาย ๆ คน จนกระทั่งได้คำตอบที่ทุก ๆ คน มีความคิดเห็นร่วมกันในเรื่องนั้นออกมา หลังจากนั้นกล่าวขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความร่วมมือโดยการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

3.3.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
- 2) วิเคราะห์ระดับของปัจจัยด้านต่าง ๆ โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาตามแผนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation)

3.3.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนานักศึกษาให้สำเร็จการศึกษา ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3.3.3 การแปลผลข้อมูล

3.3.3.1 การสร้างเกณฑ์ในการให้คะแนน ในการวิจัยครั้งนี้ใช้สเกลของลิเคิร์ต (Likert) เป็นมาตรฐานค่า (Rating Scale) ได้จากการวิเคราะห์รายข้อ มีทั้งหมด 5 ระดับ และมีระดับคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในระดับ	มากที่สุด
4	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในระดับ	มาก
3	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในระดับ	ปานกลาง
2	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในระดับ	น้อย
1	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในระดับ	น้อยที่สุด

3.3.3.2 การแปลความหมายข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย ดังนี้

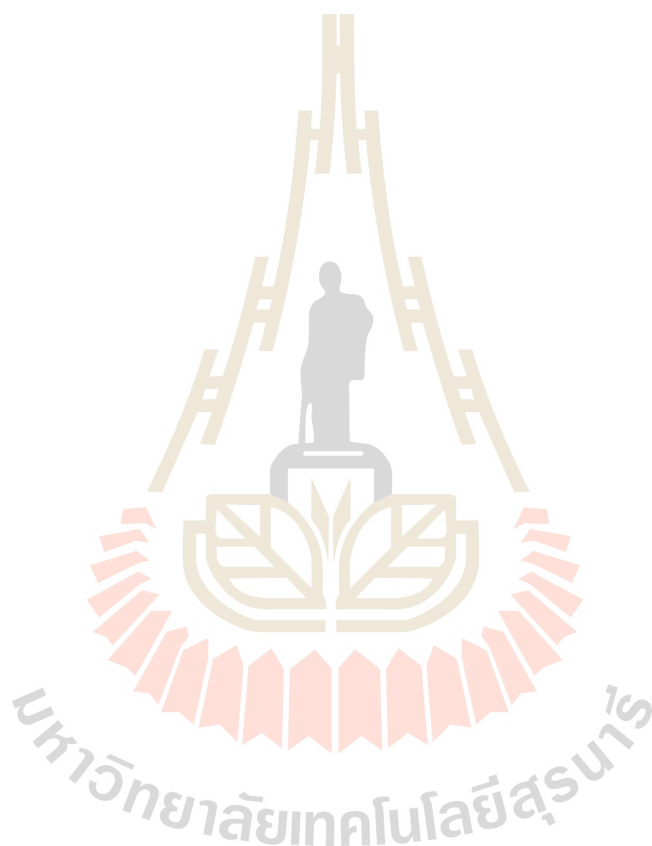
เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลจากค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.51-5.00	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในระดับ	มากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในระดับ	มาก
2.51-3.50	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในระดับ	ปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในระดับ	น้อย
1.00-1.50	หมายถึง	ปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาในระดับ	น้อยที่สุด

3.3.3.3 เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เกณฑ์การพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัวแปรว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และความสัมพันธ์กันในระดับใดพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	ระดับความสัมพันธ์
$r > .800$	สูง
$600 < r < .800$	ค่อนข้างสูง
$400 < r < .600$	ปานกลาง
$200 < r < .400$	ค่อนข้างต่ำ
$r < .200$	ต่ำ

การพิจารณาทิศทางของความสัมพันธ์ พิจารณาจากเครื่องหมาย (ค่าบวกหรือค่าลบ) ดังนี้
กรณีที่ทิศทางของความสัมพันธ์มีค่าเป็น “บวก” หมายความว่า เมื่อค่าของตัวแปรหนึ่ง
เพิ่ม ค่าของตัวแปรหนึ่งก็จะเพิ่มตามไปด้วย หรือตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
กรณีที่ทิศทางของความสัมพันธ์มีค่าเป็น “ลบ” หมายความว่า เมื่อค่าของตัวแปรหนึ่งเพิ่ม
ค่าของอีกตัวแปรหนึ่งจะลดลง หรือตัวแปรทั้งสองตัวมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนค่าสถิติ และตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิต

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สำนักวิชา ระดับการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX) สถานภาพการทำงาน การลาศึกษาต่อ ทุนการศึกษา แหล่งค่าใช้จ่ายในการศึกษา ประสบการณ์ในการทำวิจัยก่อนที่จะเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา และเหตุผลที่นักศึกษาตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1) เพศ		
ชาย	72	60.00
หญิง	48	40.00
รวม	120	100.00
2) อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	8	6.67
25 – 34 ปี	76	63.33
35 – 44 ปี	28	23.33
45 ปีขึ้นไป	8	6.67
รวม	120	100.00
3) สำนักวิชา		
วิทยาศาสตร์	24	20.00
เทคโนโลยีสังคม	11	9.17
เทคโนโลยีการเกษตร	12	10.00
วิศวกรรมศาสตร์	70	58.33
สาธารณสุขศาสตร์	3	2.50
รวม	120	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4) ระดับการศึกษา		
ปริญญาโท	70	58.33
ปริญญาเอก	50	41.67
รวม	120	100.00
5) คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX)		
3.00 - 3.24	3	2.50
3.25 - 3.49	11	9.16
3.50 - 3.74	44	36.67
3.75 ขึ้นไป	62	51.67
รวม	120	100.00
6) สถานภาพการทำงาน		
ยังไม่ได้ทำงาน	44	36.67
ทำงานแล้ว	76	63.33
รวม	120	100.00
7) การลาศึกษาต่อ		
ไม่ลา	74	61.67
ลาบางเวลา	6	5.00
ลาเต็มเวลา	18	15.00
ไม่ระบุ	22	18.33
รวม	120	100.00
8) ทุนการศึกษา		
ไม่ได้ได้รับทุนการศึกษา	19	15.83
ได้รับทุนการศึกษา	101	84.17
รวม	120	100.00
9) แหล่งค่าใช้จ่ายในการศึกษา		
ทุนการศึกษา	76	63.33
บิดา/มารดา /ผู้ปกครอง	27	22.50
จากตนเอง	17	14.17
รวม	120	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10) ประสบการณ์ในการทำวิจัยก่อนที่จะเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา		
ไม่มีประสบการณ์การวิจัย	57	47.50
มีประสบการณ์การวิจัย	63	52.50
รวม	120	100.00
11) ระยะเวลาการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา		
ระดับปริญญาโท		
น้อยกว่า หรือเท่ากับ 6 ภาคการศึกษา	13	10.83
7-9 ภาคการศึกษา	24	20.00
10-12 ภาคการศึกษา	16	13.33
13-15 ภาคการศึกษา	17	14.17
ระดับปริญญาเอก (ศึกษาต่อจากปริญญาโท)		
น้อยกว่า หรือเท่ากับ 9 ภาคการศึกษา	4	3.33
10-12 ภาคการศึกษา	9	7.50
13-15 ภาคการศึกษา	14	11.68
16-18 ภาคการศึกษา	19	15.83
ระดับปริญญาเอก (ศึกษาต่อจากปริญญาตรี)		
น้อยกว่า หรือเท่ากับ 15 ภาคการศึกษา	-	-
16-18 ภาคการศึกษา	1	0.83
19-21 ภาคการศึกษา	-	-
22-24 ภาคการศึกษา	3	2.50
รวม	120	100.00
12) เหตุผลที่นักศึกษาตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี		
การได้รับทุนการศึกษา	56	46.67
อาจารย์ที่ปรึกษา	33	27.50
ความเชี่ยวชาญของตนเองในสาขาวิชาที่เข้าศึกษา	17	14.17
ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย	14	11.66
รวม	120	100.00

จากตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60.00 อายุอยู่ระหว่าง 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.33

เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.33 ส่วนใหญ่ศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 58.33 และมีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.75 ขึ้นไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.67 สถานภาพการทำงานส่วนมากทำงานแล้ว คิดเป็นร้อยละ 63.33 ลักษณะของการลาศึกษาต่อ มากที่สุด คือ เรียนโดยไม่ลาศึกษา คิดเป็นร้อยละ 61.67 ในการเข้าศึกษาส่วนใหญ่ได้รับทุนการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 84.17 โดยแหล่งค่าใช้จ่ายในการศึกษาส่วนใหญ่ได้จากทุนการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 63.33 ประสบการณ์ในการทำวิจัยก่อนที่จะเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์การวิจัย คิดเป็นร้อยละ 52.50 ระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ในระดับปริญญาโท ส่วนมากใช้เวลา 7-9 ภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 20.00 ระดับปริญญาเอก (ศึกษาต่อจากปริญญาโท) ใช้เวลา 16-18 ภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 15.83 และระดับปริญญาเอก (ศึกษาต่อจากปริญญาตรี) ใช้เวลา 22-24 ภาคการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.50 และเหตุผลที่ผู้ตอบแบบสอบถามตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มากที่สุด คือ การได้รับทุนการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมา คือ อาจารย์ที่ปรึกษา คิดเป็นร้อยละ 27.50 ความเชี่ยวชาญของตนเองในสาขาวิชาที่เข้าศึกษา คิดเป็นร้อยละ 14.17 และความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 11.66 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยจำแนกตัวแปร 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 3) ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และ 4) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา โดยนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังตารางที่ 4.2 – 4.10

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ภาพรวม

ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	4.52	0.80	มากที่สุด
ด้านการทำวิทยานิพนธ์	4.11	0.92	มาก
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	4.10	0.90	มาก
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา	4.09	0.82	มาก
รวม	4.21	0.89	มาก

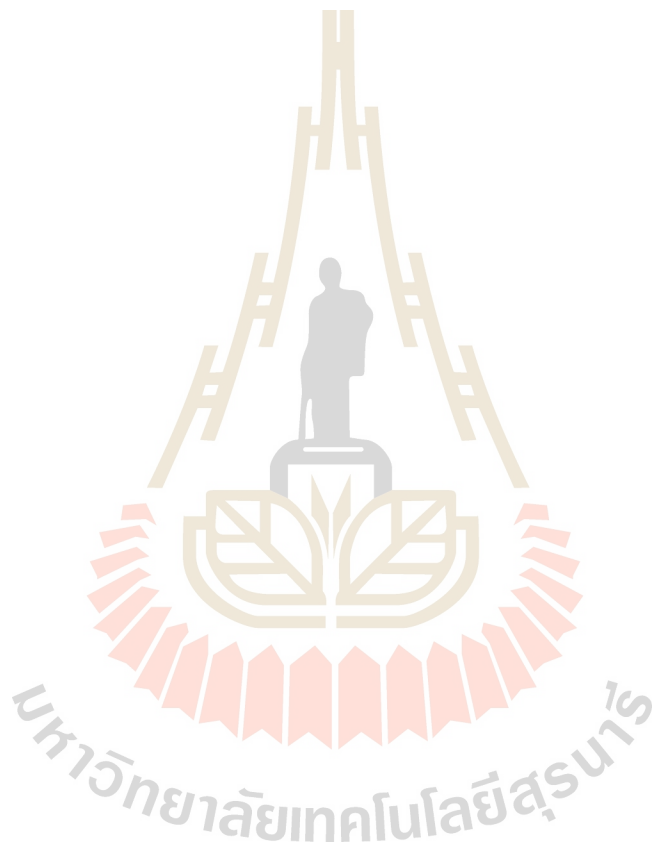
จากตารางที่ 4.2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ภาพรวม พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.89) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการทำวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 4.11$, S.D.=0.92) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.10$, S.D.=0.90) และด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา ($\bar{X} = 4.09$, S.D.=0.82) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1) การมีแหล่งศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูล อย่างเพียงพอ	4.30	0.80	มาก
2) รูปแบบการสอนที่ครอบคลุมทั้งการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา และฝึกปฏิบัติ	4.28	0.78	มาก
3) การศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา	4.18	0.86	มาก
4) ความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำการวิจัย	4.15	0.87	มาก
5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะการค้นคว้าองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ	4.10	0.87	มาก
6) เนื้อหาวิชาที่ศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	3.86	0.96	มาก
7) รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม	3.84	1.07	มาก
รวม	4.10	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.3 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การมีแหล่งศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูล อย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.80) รองลงมา คือ รูปแบบการสอนที่

ครอบคลุมทั้งการบรรยาย การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา และฝึกปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.78)
การศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.86)
ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.84$,
S.D. = 1.07)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและ
การจัดการเรียนการสอน จำแนกตามสำนักวิชา

ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	วิทยาศาสตร์		เทคโนโลยีสังคม		เทคโนโลยี การเกษตร		วิศวกรรม ศาสตร์		สาธารณสุข ศาสตร์		รวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1) การมีแหล่งศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูลอย่างเพียงพอ	4.39	0.78	4.14	0.77	4.25	0.75	4.31	0.85	4.31	0.85	4.30	0.80	มาก
2) รูปแบบการสอนที่ครอบคลุม ทั้งการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา และฝึกปฏิบัติ	4.04	1.02	4.07	0.73	4.33	0.65	4.41	0.73	4.25	0.50	4.28	0.78	มาก
3) การศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถใน การคิดวิเคราะห์ปัญหา	3.78	1.00	4.21	0.70	4.58	0.67	4.25	0.83	4.25	0.96	4.18	0.86	มาก
4) ความพร้อมของสถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ ทันสมัยในการทำการวิจัย	4.48	0.59	3.79	1.12	4.45	0.52	4.05	0.93	4.25	0.96	4.15	0.87	มาก
5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้มี การฝึกทักษะการค้นคว้าองค์ความรู้จากแหล่งต่างๆ	3.91	1.04	3.93	0.73	4.17	0.72	4.17	0.88	4.50	0.58	4.10	0.87	มาก
6) เนื้อหาวิชาที่ศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ ปัจจุบัน	3.78	1.13	3.86	0.86	3.96	0.51	3.92	0.97	3.50	0.58	3.86	0.96	มาก
7) รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม	3.96	1.19	4.00	0.88	3.67	0.65	3.82	1.14	4.00	0.82	3.84	1.07	มาก
รวม	4.05	1.00	4.00	0.82	4.19	0.69	4.13	0.93	4.14	0.71	4.10	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.4 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จำแนกตามสำนักวิชา โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า สำนักวิชา เทคโนโลยีการเกษตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.69) รองลงมา คือ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.71) สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ และสำนักวิชาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จำแนกตามสำนักวิชา พบว่า 1) การมีแหล่งศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูลอย่างเพียงพอ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.78) 2) รูปแบบการสอนที่ครอบคลุม ทั้งการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา และฝึกปฏิบัติ สำนักวิชา วิศวกรรมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.73) 3) การศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.67) 4) ความพร้อมของสถานที่ เครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำการวิจัย สำนักวิชา วิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.59) 5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะการค้นคว้าองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.58) 6) เนื้อหาวิชาที่ศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สำนัก วิชาเทคโนโลยีการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.5) และ 7) รายวิชาที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรมีความเหมาะสม สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม และสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.88 และ $\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.82)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1) การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ	4.69	0.56	มากที่สุด
2) การให้คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์	4.64	0.70	มากที่สุด
3) ความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	4.59	0.79	มากที่สุด
4) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในการทำวิจัยได้โดยอิสระ	4.57	0.75	มากที่สุด
5) การติดตามความคืบหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.55	0.75	มากที่สุด
6) การมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ของอาจารย์	4.50	0.77	มาก
7) การจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบอย่างเพียงพอ	4.43	0.87	มาก
8) การเร่งรัดให้นักศึกษาในความดูแลสามารถสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด	4.40	0.89	มาก
9) การแนะนำแหล่งทุนในการวิจัยเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในการทำวิจัย	4.33	0.99	มาก
รวม	4.52	0.80	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52, S.D.=0.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.69, S.D.=0.56$) รองลงมา คือ การให้คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.64, S.D.=0.70$) ความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ($\bar{X} = 4.59, S.D.=0.79$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การแนะนำแหล่งทุนในการวิจัยเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในการทำวิจัย ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.99$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตามสำนักวิชา

ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	วิทยาศาสตร์		เทคโนโลยีสังคม		เทคโนโลยีการเกษตร		วิศวกรรมศาสตร์		สาธารณสุขศาสตร์		รวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1) การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ	4.65	0.57	4.83	0.76	4.83	0.39	4.72	0.55	4.75	0.58	4.69	0.56	มากที่สุด
2) การให้คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์	4.70	0.56	4.43	0.76	4.50	0.80	4.68	0.73	4.47	0.50	4.64	0.70	มากที่สุด
3) ความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	4.57	0.95	4.57	0.85	4.58	0.51	4.60	0.81	4.75	0.50	4.59	0.79	มากที่สุด
4) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในการทำวิจัยได้โดยอิสระ	4.52	0.85	4.58	0.76	4.58	0.67	4.60	0.77	4.50	0.50	4.57	0.75	มากที่สุด
5) การติดตามความคืบหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.65	0.57	4.42	0.99	4.42	1.00	4.60	0.72	4.50	0.58	4.55	0.75	มากที่สุด
6) การมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ของอาจารย์	4.39	0.94	4.21	0.89	4.42	0.67	4.60	0.70	4.75	0.51	4.50	0.77	มาก
7) การจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบอย่างเพียงพอ	4.48	0.59	4.07	1.07	4.08	1.38	4.58	0.77	4.25	0.96	4.43	0.87	มาก
8) การเร่งรัดให้นักศึกษาในความดูแลสามารถสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด	4.52	0.67	4.17	1.24	4.17	0.83	4.46	0.90	4.75	0.50	4.40	0.89	มาก
9) การแนะนำแหล่งทุนในการวิจัยเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในการทำวิจัย	4.43	0.99	4.83	0.93	4.83	0.39	4.34	1.05	4.50	0.58	4.33	0.99	มาก
รวม	4.55	0.75	4.25	0.94	4.49	0.80	4.57	0.79	4.61	0.55	4.52	0.80	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จำแนกตาม สำนักวิชา โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.79) สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ และสำนักวิชาที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จำแนกตามสำนักวิชา พบว่า 1) การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม และสำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.76 และ $\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.39) 2) การให้คำปรึกษาแนะนำ การทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.56) 3) ความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.50) 4) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในการทำ วิจัยได้โดยอิสระ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.77) 5) การติดตาม ความคืบหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.57) 6) การมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการทำ วิทยานิพนธ์ของอาจารย์ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.51) 7) การจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบอย่างเพียงพอ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.77) 8) การเร่งรัดให้นักศึกษาในความดูแลสามารถสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตร กำหนด สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.50) และ 9) การแนะนำ แหล่งทุนในการวิจัยเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในการทำวิจัย สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม และสำนักวิชา เทคโนโลยีการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.93 และ $\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.39)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์

ด้านการทำวิทยานิพนธ์	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1) การตัดสินใจเลือกหัวข้อการทำวิจัยมีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร	4.28	0.85	มาก
2) การตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย	4.24	0.92	มาก
3) การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ทันตามเวลาที่กำหนด	4.14	0.92	มาก
4) การเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์ มีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร	4.12	0.88	มาก
5) ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลองหรือการศึกษาวิจัย	4.12	0.88	มาก
6) การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.12	0.79	มาก
7) การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์สอดคล้องกับการวางแผนที่กำหนดไว้	4.06	1.00	มาก
8) การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.06	0.90	มาก
9) การเขียนวิทยานิพนธ์เป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.02	0.83	มาก
10) การสอบวิทยานิพนธ์เป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.02	0.85	มาก
11) การได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัย	4.01	1.22	มาก
รวม	4.11	0.92	มาก

จากตารางที่ 4.7 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านการทำวิทยานิพนธ์ พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การตัดสินใจเลือกหัวข้อการทำวิจัยมีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D.= 0.85) รองลงมา คือ การตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย ($\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.92) การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ทันตามเวลาที่กำหนด ($\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.92) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัย ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 1.22)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์
จำแนกตามสำนักวิชา

ด้านการทำวิทยานิพนธ์	วิทยาศาสตร์		เทคโนโลยีสังคม		เทคโนโลยี การเกษตร		วิศวกรรม ศาสตร์		สาธารณสุข ศาสตร์		รวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1) การตัดสินใจเลือกหัวข้อการทำวิจัยมีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร	4.30	0.70	4.36	1.01	4.42	0.90	4.28	0.84	3.75	1.26	4.28	0.85	มาก
2) การตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย	4.43	0.66	4.14	1.23	3.92	1.31	4.29	0.80	3.50	1.29	4.24	0.92	มาก
3) การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ทันตามเวลาที่กำหนด	4.17	0.78	4.00	1.11	4.33	0.78	4.17	0.94	3.50	1.29	4.14	0.92	มาก
4) การเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์ มีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร	4.13	0.81	4.00	0.96	4.08	1.00	4.20	0.87	3.25	0.96	4.12	0.88	มาก
5) ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลองหรือการศึกษาวิจัย	4.30	0.47	4.00	0.96	4.50	0.67	3.98	1.01	4.50	0.58	4.12	0.88	มาก
6) การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.13	0.63	4.29	0.61	4.25	0.75	4.08	0.91	3.75	0.50	4.12	0.79	มาก
7) การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์สอดคล้องกับการวางแผนที่กำหนดไว้	4.00	0.85	4.14	0.95	4.25	0.87	4.05	1.05	3.75	1.89	4.06	1.00	มาก
8) การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.00	0.74	4.14	0.77	4.42	0.79	4.05	0.99	3.25	0.96	4.06	0.90	มาก
9) การเขียนวิทยานิพนธ์เป็นไปตามแผนที่กำหนด	3.96	0.71	4.07	1.00	4.08	0.79	4.06	0.85	3.25	0.96	4.02	0.83	มาก
10) การสอบวิทยานิพนธ์เป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.09	0.73	4.21	0.70	4.08	0.79	3.97	0.92	3.50	1.29	4.02	0.85	มาก
11) การได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัย	4.26	1.01	2.57	1.22	4.83	0.58	4.06	1.18	4.25	0.96	4.01	1.22	มาก
รวม	4.16	0.75	3.99	1.05	4.29	0.86	4.11	0.95	3.66	1.08	4.11	0.93	มาก

จากตารางที่ 4.8 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านการทำวิทยานิพนธ์ จำแนกตามสำนักวิชา โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตรมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.86) รองลงมา คือ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.75) สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.95) ตามลำดับ และสำนักวิชาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จำแนกตามสำนักวิชา พบว่า 1) การตัดสินใจเลือกหัวข้อการทำวิจัยมีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.42$, S.D.= 0.90) 2) การตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.66) 3) การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ทันตามเวลาที่กำหนด สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.78) 4) การเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์ มีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.87) 5) ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลองหรือการศึกษาวิจัย สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร และสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.67 และ $\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.58) 6) การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามแผนที่กำหนด สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D.= 0.61) 7) การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์สอดคล้องกับการวางแผนที่กำหนดไว้ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$ S.D.= 0.87) 8) การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามแผนที่กำหนด สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.42$ S.D.= 0.79) 9) การเขียนวิทยานิพนธ์เป็นไปตามแผนที่กำหนด สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.08$ S.D.= 0.79) 10) การสอบวิทยานิพนธ์เป็นไปตามแผนที่กำหนด สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.21$ S.D.= 0.70) และ 11) การได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัย สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.83$ S.D.= 0.58)

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา
ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1) การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.31	0.77	มาก
2) ความรู้และความสามารถในการวิจัย เช่น การวางแผน/ เก็บตัวอย่าง/การทำการทดลอง/การวิเคราะห์ข้อมูล/การ สรุปผลการวิจัย	4.30	0.75	มาก
3) ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	4.27	0.69	มาก
4) การวางแผนการเรียนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา	4.19	0.86	มาก
5) ความมีวินัยในตนเอง	4.12	0.86	มาก
6) ความเข้าใจในกฎระเบียบ และข้อบังคับฯ ของการศึกษา ในระดับบัณฑิตศึกษา	3.95	0.82	มาก
7) พื้นฐานความรู้/ความเชี่ยวชาญของนักศึกษาในสาขาวิชา ที่ศึกษา	3.94	0.70	มาก
8) การมีทักษะการเขียนรายงานการวิจัยเป็นภาษาอังกฤษ	3.63	0.95	มาก
รวม	4.09	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.9 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านคุณลักษณะส่วนตัวนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.77) รองลงมา คือ ความรู้และความสามารถในการวิจัย เช่น การวางแผน/เก็บตัวอย่าง/การทำการทดลอง/การวิเคราะห์ข้อมูล/การสรุปผลการวิจัย ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.75) ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.69) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีทักษะการเขียนรายงานการวิจัยเป็นภาษาอังกฤษ ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.95)

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา จำแนกตามสำนักวิชา

ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา	วิทยาศาสตร์		เทคโนโลยีสังคม		เทคโนโลยี การเกษตร		วิศวกรรม ศาสตร์		สาธารณสุข ศาสตร์		รวม		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1) การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.36	0.66	4.21	0.80	3.83	0.83	4.37	0.80	4.75	0.50	4.31	0.77	มาก
2) ความรู้และความสามารถในการวิจัย เช่น การวางแผน/เก็บตัวอย่าง/การทำการทดลอง/ การวิเคราะห์ข้อมูล/การสรุปผลการวิจัย	4.17	0.78	4.43	0.65	4.00	1.04	4.35	0.72	4.50	0.56	4.30	0.75	มาก
3) ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ	4.26	0.75	4.14	0.77	4.08	0.79	4.34	0.67	4.25	0.50	4.27	0.69	มาก
4) การวางแผนการเรียนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา	4.26	0.81	4.07	0.92	4.25	0.62	4.18	0.93	4.25	0.96	4.19	0.86	มาก
5) ความมีวินัยในตนเอง	4.17	0.83	4.57	0.51	3.83	1.03	4.03	0.90	4.50	0.58	4.12	0.86	มาก
6) ความเข้าใจในกฎระเบียบ และข้อบังคับฯ ของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา	3.87	0.81	3.71	0.91	4.00	0.74	3.97	0.83	4.75	0.50	3.95	0.82	มาก
7) พื้นฐานความรู้/ความเชี่ยวชาญของนักศึกษาในสาขาวิชาที่ศึกษา	3.83	0.58	3.93	0.92	3.75	0.87	4.00	0.68	4.25	0.50	3.94	0.70	มาก
8) การมีทักษะการเขียนรายงานการวิจัยเป็นภาษาอังกฤษ	3.83	0.94	3.71	1.20	3.50	1.17	3.54	0.89	4.25	0.50	3.63	0.95	มาก
รวม	4.09	0.79	4.10	0.88	3.91	0.90	4.10	0.84	4.44	0.56	4.09	0.84	มาก

จากตารางที่ 4.10 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา จำแนกตาม สำนักวิชา โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.88) และสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.84) สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.79) ตามลำดับ และสำนักวิชาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จำแนกตามสำนักวิชา พบว่า 1) การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.50) 2) ความรู้และความสามารถในการวิจัย เช่น การวางแผน/เก็บตัวอย่าง/การทำการทดลอง/การวิเคราะห์ข้อมูล/การสรุปผลการวิจัย สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.56) 3) ความสามารถในการสืบค้น ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.67) 4) การวางแผนการเรียนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.81) 5) ความมีวินัยในตนเอง สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.51) 6) ความเข้าใจในกฎระเบียบ และข้อบังคับฯ ของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.50) 7) พื้นฐานความรู้/ความเชี่ยวชาญของนักศึกษาในสาขาวิชาที่ศึกษา สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.50) และ 8) การมีทักษะการเขียนรายงานการวิจัยเป็นภาษาอังกฤษ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.50)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ของข้อความที่มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-End) โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อความที่ผู้ตอบเขียนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมา แยกประเด็น หลังจากนั้นนำประเด็นที่มีความคล้ายคลึงกันมาจัดเป็นกลุ่มเดียวกัน เพื่อนำมาหาค่าความถี่ (Frequency) ให้กับข้อความหรือรายการนั้น ดังตาราง 4.11 - 4.30

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาวิทยาศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาวิทยาศาสตร์	
1) หลักสูตรควรเพิ่มทักษะการเขียนรายงานการวิจัย	3
2) ปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบันบางวิชาเนื้อหาค่อนข้างเก่า	3
3) ควรมีรายวิชาที่สอดคล้องกับงานวิจัยให้นักศึกษาได้เลือกเรียน	2
4) วิชาเลือกและวิชาเอกควรมีหลากหลาย เน้นการนำไปใช้งานได้จริง	2
5) ควรมีเครื่องมือเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการวิจัยให้สมบูรณ์กว่านี้	1

จากตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า หลักสูตรควรเพิ่มทักษะการเขียนรายงานการวิจัย (ความถี่ = 3) และปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการในปัจจุบัน บางวิชาเนื้อหาค่อนข้างเก่า (ความถี่ = 3)

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม	
1) ควรเพิ่มการจัดอบรม เน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูง	2
2) ควรมีรายวิชาที่สอดคล้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ให้เลือกเรียน	2
3) ควรเปิดหลักสูตรสำหรับเรียนในวันเสาร์และวันอาทิตย์	1
4) ควรจะมีรายวิชาให้นักศึกษาเลือกมากกว่านี้	1

จากตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรเพิ่มการจัดอบรม เน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูง (ความถี่ = 2) และควรมีรายวิชาที่สอดคล้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ให้เลือกเรียน (ความถี่ = 2)

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	
1) ควรมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้ทันสมัยตามความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ครอบคลุมและกว้างพอที่จะต่อยอดกับการศึกษาต่อหรือทำงานในอนาคตได้	2
2) หลักสูตรเหมาะสมดี รายวิชาสัมมนา 1 หน่วยแต่งงานหนักมาก สำหรับนักศึกษาที่เรียนปริญญาโท สาขาเดิม เคยลงสัมมนาตัวนี้แล้ว พอมาเรียนปริญญาเอกน่าจะปรับลดลงหน่อย เพราะเรียนกับอาจารย์ท่านเดิม กลุ่มเดิมกับตอนเรียนปริญญาโท	1
3) ควรบังคับให้เรียนรายวิชาของสาขา เช่น advance food processing และอื่น ๆ ที่เป็น basic ที่ควรรู้ แต่ advance กว่าตอนปริญญาตรี	1

จากตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาให้ทันสมัยตามความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ครอบคลุมและกว้างพอที่จะต่อยอดกับการศึกษาต่อหรือทำงานในอนาคตได้ (ความถี่ = 2)

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์	
1) หลักสูตรควรปรับเปลี่ยน/เพิ่มเนื้อหาให้สอดคล้องและทันต่อสภาวะปัจจุบันให้มากขึ้น	7
2) หลักสูตรต้องมีการพัฒนาควบคู่ไปกับสภาพสังคมและเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถประยุกต์ให้เข้ากับสภาพปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม ตอบโจทย์ภาคอุตสาหกรรมได้	4
3) ยอยากให้หลักสูตรแยกแต่ละสาขาอย่างชัดเจน เช่น หลักสูตรวิศวกรรมเครื่องกล และระบบกระบวนการ ทุกคนจะเข้าใจว่าเป็นสาขาวิศวกรรมเครื่องกล ทั้งที่มีสาขาวิชา อื่น ๆ อยู่ด้วย	2
4) หลักสูตรควรปรับปรุงเน้นการวิจัยเพื่อนำไปใช้จริง	1
5) เพิ่มเติมรายวิชาเพื่อให้สอดคล้องกับตลาดการทำงาน	1

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์	
6) หลักสูตรเปิดสอนเป็นภาษาอังกฤษหากมีต่างชาติมาเรียน แต่ในเล่มหลักสูตรไม่ได้ระบุว่า เป็น International program ดังนั้นพื่อนักศึกษาไทยจะไป ไม่ได้ถูก ระบุว่า เป็น International program	1
7) ยอยากให้มีกิจกรรมเสริมทักษะ soft skill ที่จำเป็นมากกว่านี้	1
8) ยอยากให้มีรายวิชาที่เลือกลงเรียนได้เยอะกว่านี้ สัก 2-3 วิชา เพราะรายวิชาที่เปิดในเทอมนั้นเห็นเพื่อน ๆ หลายคนไม่ได้มีความต้องการจะลงเรียน แต่ต้องลงกันทุกคนเพราะเป็น section เดียว วิชาเดียวที่มีให้เลือกลงเรียน	1
9) หากเป็นไปได้ ควรจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning ทุกรายวิชา	1

จากตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า หลักสูตรควรปรับเปลี่ยน/เพิ่มเนื้อหาให้สอดคล้องและทันต่อสภาวะปัจจุบันให้มากขึ้น (ความถี่ = 7)

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์	
1) หลักสูตรมีความเหมาะสม เนื้อหาตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน	1
2) รายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสมสามารถนำไปต่อยอดในการทำวิทยานิพนธ์	1

จากตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า หลักสูตรมีความเหมาะสม เนื้อหาตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน (ความถี่ = 1) และรายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสมสามารถนำไปต่อยอดในการทำวิทยานิพนธ์ (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์	
1) อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความรู้ความสามารถสูง และมีความเชี่ยวชาญ สามารถแนะนำให้คำปรึกษา และแก้ปัญหาในการทำวิจัยเป็นอย่างดี ติดตามงานและดูแลนักศึกษาในที่ปรึกษาเป็นอย่างดี	4
2) ควรจัดการตารางการนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษาให้เป็นระบบ	1
3) อาจารย์ควรมีความเข้าใจพื้นฐานของนักศึกษาแต่ละคน และปฏิบัติต่อนักศึกษาด้วยความมีเมตตาเท่าเทียมกัน	1
4) อาจารย์ที่ปรึกษามีนักศึกษาในการดูแลมากเกินไป อาจทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง นักศึกษาที่เก่งกว่ามักได้รับการอ่านงานก่อน นักศึกษาที่อ่อนกว่าซึ่งต้องรอคิวในการให้คำแนะนำนานทั้งที่ส่งก่อนในบางครั้ง	1

จากตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความรู้ความสามารถสูง และมีความเชี่ยวชาญ สามารถแนะนำให้คำปรึกษา และแก้ปัญหาในการทำวิจัยเป็นอย่างดี ติดตามงานและดูแลนักศึกษาในที่ปรึกษาเป็นอย่างดี (ความถี่ = 4)

ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม	
1) อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและดูแลนักศึกษาดีมากตลอดการศึกษา	3
2) อาจารย์มีเวลาในการให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ ให้คำแนะนำที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ และชี้แนะแนวทางตลอดขั้นตอนการวิจัย	2
3) อาจารย์ทุกท่านเป็นอาจารย์ที่เหมาะสมและมีความสามารถอยู่แล้ว หากแต่อาจารย์มีจำนวนน้อยไปที่สามารถเป็นที่ปรึกษาได้	1
4) ควรมีระบบการให้คำปรึกษาทางไกลสำหรับผู้ศึกษานอกพื้นที่	1
5) ควรจัดระบบประเมินอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทุกภาคเรียนเพื่อให้สาขาวิชาทราบปัญหาการทำงานระหว่างอาจารย์และนักศึกษา	1

จากตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและดูแลนักศึกษาดีมากตลอดการศึกษา (ความถี่ = 3)

ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	
1) อาจารย์ควรมีเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยให้มากกว่านี้	3
2) ควรมีความรู้และความสามารถในการให้คำแนะนำต่อนักศึกษารวมทั้งใส่ใจนักศึกษา	3
3) อาจารย์สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจได้อย่างครบถ้วน และสามารถผลักดันให้นักศึกษาเผชิญหน้าต่อปัญหาและรับผิดชอบแก้ไขปัญหาคได้	2
4) ควรควบคุมแผนการทดลอง ระยะเวลาการเรียน และการตีพิมพ์ให้อยู่ในเวลาที่เหมาะสม เชื่อว่าการจบช้าไม่ใช่ความผิดของนักศึกษาฝ่ายเดียว	2
5) อาจารย์แต่ละท่านมีงานค่อนข้างเยอะ อาจทำให้มีเวลาในการติดตามนักศึกษา น้อยลง ควรมีเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยให้มากกว่านี้	2
6) ควรมีการประเมินกำกับดูแลการทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาอย่างที่เหมาะสม และให้จัดตารางเวลาที่ให้นักศึกษาพบได้อย่างชัดเจน	1
7) อาจารย์มีงานวิชาการค่อนข้างเยอะ และประชุมบ่อย ต้องมีการวางแผนเพื่อนัดหมายกับอาจารย์ทุกครั้ง	1

จากตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า อาจารย์ควรมีเวลาให้นักศึกษาเข้าพบเพื่อปรึกษาเกี่ยวกับการทำวิจัยให้มากกว่านี้ (ความถี่ = 3) และควรมีความรู้และความสามารถในการให้คำแนะนำต่อนักศึกษารวมทั้งใส่ใจนักศึกษา (ความถี่ = 3)

ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์	
1) อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา เอาใจใส่นักศึกษา ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำในการทำงานวิจัยได้ดีมากๆ	9
2) อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีเวลาให้นักศึกษาและคอยติดตามความคืบหน้าของงาน ดูแล ช่วยเหลือ กระตุ้นให้ดำเนินการตามแผนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การเรียนรู้ สำเร็จตามแผนที่วางไว้	6
3) อาจารย์ที่ปรึกษามีความเป็นมืออาชีพ มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ให้ ความอิสระในความคิดในการทำวิจัย	3
4) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีความสามารถสูงมาก ติดตามนักศึกษาที่อยู่ใน ความดูแลดี และหาทุนให้นักศึกษาอยู่เสมอ	2
5) อาจารย์ที่ปรึกษามีความเป็นมืออาชีพ ให้ความอิสระในความคิดในการทำวิจัย	1
6) อาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากจะให้ความรู้ คำแนะนำในการทำวิจัยแล้ว การให้ กำลังใจ มีผลอย่างยิ่งต่อการทำงานเนื่องจากในการทำงานวิจัยไม่ได้มีเพียงแค่ ปัญหาในการทำงาน แต่กำลังใจจากคนรอบข้างมีความสำคัญอย่างยิ่ง	1
7) ควรเร่งรัดให้นักศึกษาจบตามเวลา	1
8) ยอยากให้อธิบายขอบเขตการทำวิทยานิพนธ์และเทคนิคการทำวิจัยในหัวข้อ วิทยานิพนธ์ที่อาจารย์ได้ศึกษามาบ้างแล้ว เพื่อให้นักศึกษาสามารถประเมิน ด้วยตัวเองได้ว่าสามารถทำให้สำเร็จในช่วงเวลาของหลักสูตรได้หรือไม่	1
9) อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีทุนการศึกษา จะได้ให้เด็กเรียนอย่างไม่กั่วงวล	1
10) อาจารย์บางคนอารมณ์มีผลกับงานมากจนเกินไปและให้คำปรึกษาในเรื่องงาน ไม่ได้	1

จากตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับ
บัณฑิตศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบ
แบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาในการทำ
วิทยานิพนธ์ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา เอาใจใส่นักศึกษา ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำในการทำงาน
วิจัยได้ดีมาก ๆ (ความถี่ = 9)

ตารางที่ 4.20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์	
1) อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี	1
2) อาจารย์มีทุนสนับสนุนการวิจัยและศึกษาต่อในปริญญาเอกสำหรับนักศึกษาที่สนใจ	1
3) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรติดตามแนวโน้มงานวิจัยให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง	1

จากตารางที่ 4.20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี (ความถี่ = 1) อาจารย์มีทุนสนับสนุนการวิจัยและศึกษาต่อในปริญญาเอกสำหรับนักศึกษาที่สนใจ (ความถี่ = 1) และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรติดตามแนวโน้มงานวิจัยให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์	
1) การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาสม่ำเสมอ การพูดคุย และการติดตามงานมีความสำคัญมาก จะช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปได้อย่างดี	2
2) ควรมีรูปแบบและหลักเกณฑ์การเขียนเล่มวิทยานิพนธ์ที่แน่นอนและอัปเดตตลอดเวลา	1
3) ควรมี workshop ในการเขียนงาน นำเสนอผลงานเป็นภาษาอังกฤษ	1
4) สนับสนุนการเดินทางไปหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อทำวิทยานิพนธ์	1
5) นักศึกษาต้องมีเวลาทำงานวิจัยให้ได้ครบตามกำหนด	1
6) อาจารย์ให้อิสระในการสืบค้นเรื่องที่ต้องการทำเป็นอย่างดีซึ่งมีประโยชน์มากในการทำงานที่ต้องคิดงานวิจัยเอง	1
7) ความสำเร็จของงานวิจัยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เอื้ออำนวย และความสามารถด้านภาษา	1
8) วิทยานิพนธ์ส่วนมากบัณฑิตจะนำงานวิจัยที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ทุน ทำให้งานวิจัยไม่ได้เกิดจาก idea ของนักศึกษา	1

จากตารางที่ 4.21 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาสม่ำเสมอ การพูดคุย และการติดตามงานมีความสำคัญมาก จะช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปได้อย่างดี (ความถี่ = 2)

ตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม	ความถี่
1) นักศึกษาควรมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในด้านการจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อไม่ให้เกิดการทำวิทยานิพนธ์ใช้เวลานานเกินไป	1
2) ต้องมีแผนรองรับการตีพิมพ์ผลงานวิจัย เพื่อให้ไม่เป็นอุปสรรคในการสำเร็จการศึกษา	1
3) ความเข้าใจเรื่องสถิติการวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญของการทำวิทยานิพนธ์	1
4) การทำวิทยานิพนธ์ขึ้นอยู่กับหัวข้อของแต่ละคน แนะนำให้พบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1
5) การมีแหล่งค้นคว้าอย่างเพียงพอ และการทำวิทยานิพนธ์ที่เป็นไปได้จะทำให้สำเร็จการศึกษาในเวลาที่กำหนดได้	1
6) มหาวิทยาลัยควรมีแผนที่จะช่วยนักศึกษาที่ทำวิจัยทางไกลมากกว่านี้	1

จากตารางที่ 4.22 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า นักศึกษาควรมีกรอบระยะเวลาที่ชัดเจนในด้านการจัดทำวิทยานิพนธ์เพื่อไม่ให้เกิดการทำวิทยานิพนธ์ใช้เวลานานเกินไป (ความถี่ = 1) ต้องมีแผนรองรับการตีพิมพ์ผลงานวิจัยเพื่อให้ไม่เป็นอุปสรรคในการสำเร็จการศึกษา (ความถี่ = 1) ความเข้าใจเรื่องสถิติการวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญของการทำวิทยานิพนธ์ (ความถี่ = 1) การทำวิทยานิพนธ์ขึ้นอยู่กับหัวข้อของแต่ละคน แนะนำให้พบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ (ความถี่ = 1) การมีแหล่งค้นคว้าอย่างเพียงพอ และการทำวิทยานิพนธ์ที่เป็นไปได้จะทำให้สำเร็จการศึกษาในเวลาที่กำหนดได้ (ความถี่ = 1) และมหาวิทยาลัยควรมีแผนที่จะช่วยนักศึกษาที่ทำวิจัยทางไกลมากกว่านี้ (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 4.23 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	
1) ข้อกำหนดและระเบียบต่าง ๆ ของการทำรูปเล่มและการจัดเนื้อหา เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นเลย การจัดทำรูปแบบเล่มยังเป็นปัญหาและยุ่งยาก และบางคนต้องใช้เงินหลายพันเพื่อจ้างทำ หากแก้ปัญหาที่ไม่จำเป็นตรงนี้จะดีมาก	2
2) เครื่องมือและสถานที่มีความพร้อมทำให้มีปัญหาน้อยมากในการวิทยานิพนธ์	2
3) ในการทำวิทยานิพนธ์อาจารย์ควรช่วยชี้แนะนักศึกษาให้มากขึ้น	1
4) ควรจำกัดจำนวนนักศึกษาที่อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถรับได้เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปตามกำหนดเวลา เพราะช่วงที่เขียนเล่ม และช่วงตีพิมพ์ผลงาน ซึ่งเป็นช่วงที่อาจารย์ที่ปรึกษาต้องอ่านผลงานและให้คำแนะนำนั้นนักศึกษาต้องรอนานเมื่ออาจารย์รับนักศึกษามากเกินไป	1
5) ทำงานวิจัยให้เสร็จตามแผนที่วางไว้ และแบ่งข้อมูลที่สามารถตีพิมพ์ได้ทยอยตีพิมพ์โดยไม่ต้องรอดอนใกล้สอบจบ เช่น 7 ภาคการศึกษาควรได้ paper 1 เรื่อง และก่อนจบอีก 1 เรื่อง เพราะการตีพิมพ์ใช้ระยะเวลานาน จบช้าไม่ว่าถ้ามีคุณภาพจริง ๆ	1
6) การเริ่มทำวิทยานิพนธ์โดยส่วนใหญ่จะเริ่มหลังการสอบโครงสร้าง ซึ่งงานวิจัยที่ต้องมีการและวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติซึ่งใช้ต้องใช้ใช้เวลาเป็นปี ควรมีการวางแผนให้รัดกุม	1
7) ควรเพิ่มจำนวนเงินทุนสำหรับการวิทยานิพนธ์	1

จากตารางที่ 4.23 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า ข้อกำหนดและระเบียบต่าง ๆ ของการทำรูปเล่มและการจัดเนื้อหา เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็นเลย การจัดทำรูปแบบเล่มยังเป็นปัญหาและยุ่งยาก และบางคนต้องใช้เงินหลายพันเพื่อจ้างทำ หากแก้ปัญหาที่ไม่จำเป็นตรงนี้จะดีมาก (ความถี่ = 2) และเครื่องมือและสถานที่มีความพร้อมทำให้มีปัญหาน้อยมากในการวิทยานิพนธ์ (ความถี่ = 2)

ตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์	
1) ควรจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนเล่มวิทยานิพนธ์เพื่อให้นักศึกษาที่เรียนในระดับปริญญาโทและเอก เข้าใจและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการจัดอบรมแนะนำการจัดทำเล่ม และการใช้ซอฟต์แวร์ช่วยในการทำวิทยานิพนธ์	4
2) แหล่งสืบค้นข้อมูลมีผลอย่างยิ่งต่อการทำงานวิจัย ยังมีข้อมูลให้ศึกษาค้นคว้าทั้งในและต่างประเทศยังเป็นผลดีต่องานวิจัย	4
3) อยากให้เจ้าหน้าที่มีความพร้อมในการตรวจสอบเล่มวิทยานิพนธ์ให้มากกว่านี้ เสียเวลาหลายเดือนมาก ทำรูปแบบเล่มถูกต้องแล้ว เจ้าหน้าที่ที่ตรวจแล้วสุดท้ายต้องกลับไปแก้ไขอีก ความเข้มงวดในการจัดแบบฟอร์มทำให้ใช้เวลาในการจัดทำเล่ม นานเกินไป	3
4) ควรเสนองานที่มีอุปกรณ์พร้อมจะได้จับตามเวลา และวางแผนในการทำวิทยานิพนธ์อย่างเคร่งครัด และควรที่จะมีข้อมูลมากพอที่จะทำวิจัยเรื่องนั้น	3
5) ควรมุ่งเน้นให้งานวิจัยนำไปต่อยอดใช้งานได้จริง การเปิดกว้างสำหรับการทำวิจัย ทำให้เกิดงานใหม่ ๆ	2
6) การจบช้ากว่ากำหนดนั้นเนื่องมาจากการเข้าใจผิดกับการตีพิมพ์ผลงานวิจัยที่ใช้ระยะเวลาในการตีพิมพ์นาน จึงทำให้ล่วงเวลา	1
7) มีความล่าช้าในการทำวิทยานิพนธ์เนื่องจากมีงานนอกซึ่งได้รับมาจากอาจารย์ที่ปรึกษาพอสมควร	1

จากตารางที่ 4.24 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนเล่มวิทยานิพนธ์เพื่อให้นักศึกษาที่เรียนในระดับปริญญาโทและเอก เข้าใจและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีการจัดอบรมแนะนำการจัดทำเล่ม และการใช้ซอฟต์แวร์ช่วยในการทำวิทยานิพนธ์ (ความถี่ = 4) และแหล่งสืบค้นข้อมูลมีผลอย่างยิ่งต่อการทำงานวิจัย ยังมีข้อมูลให้ศึกษาค้นคว้าทั้งในและต่างประเทศยังเป็นผลดีต่องานวิจัย (ความถี่ = 4)

ตารางที่ 4.25 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์	
1) การทำวิจัยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการนานเกินไป	1
2) มีปัญหาในการทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์	1

จากตารางที่ 4.25 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์ สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า การทำวิจัยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการนานเกินไป (ความถี่ = 1) และมีปัญหาในการทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ (ความถี่ = 1)

ตารางที่ 4.26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์	
1) ผู้ที่จะศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ต้องมีคุณลักษณะไม่ย่อท้อต่อปัญหา มีความอดทน รับผิดชอบงาน ใฝ่ใจและแสวงหาความรู้อยู่เสมอ	3
2) นักศึกษาควรมีวินัยและรู้จุดหมายของตัวเอง	2
3) ต้องมีเวลาให้กับงานวิจัยอย่างเต็มที่ จัดเวลาในการทำวิจัย การเขียนวิทยานิพนธ์และบทความ และการทำงานควบคู่กับการเรียน	1
4) ต้องพัฒนาตนเองอย่างมาก ด้านภาษา ถึงจะเข้าเรียนในหลักสูตรภาษาไทย เพราะทุกอย่างใช้ภาษาอังกฤษทั้งหมด	1
5) ถ้าทักษะด้านภาษาไม่ดีควรเริ่มเขียนเล่มตั้งแต่เนิ่น ๆ และผลงานตีพิมพ์จะได้กระตุ้นให้อาจารย์มีเวลาในการอ่านงานให้เร็วขึ้นและควรทำผล Lab ที่คิดว่าน่าจะช่วยสนับสนุนงานไว้โดยไม่ต้องร้ออาจารย์สั่งให้ทำ เพราะจะเสียเวลามาก	1
6) การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีวินัยในการทำงานและการปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา การจบเร็วหรือช้า ส่วนหนึ่งมาจากที่อาจารย์ปรึกษา	1

จากตารางที่ 4.26 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า ผู้ที่จะศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ต้องมีคุณลักษณะไม่ย่อท้อต่อปัญหา มีความอดทน รับผิดชอบงาน ใฝ่ใจและแสวงหาความรู้อยู่เสมอ (ความถี่ = 4)

ตารางที่ 4.27 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม	
1) นักศึกษาต้องมีวินัยและพัฒนาตนเองอยู่เสมอในการทำวิทยานิพนธ์	4
2) ต้องมีการวางแผนและมีการจัดการที่ดี และติดต่อกับอาจารย์ที่ปรึกษาตลอด	3
3) ต้องใช้เวลาและใฝ่ใจอย่างมากหากคิดว่าจะเรียนระดับบัณฑิตศึกษา	1
4) นักศึกษาจะต้องมีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษด้วย	1

จากตารางที่ 4.27 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า นักศึกษาต้องมีวินัยและพัฒนาตนเองอยู่เสมอในการทำวิทยานิพนธ์ (ความถี่ = 4)

ตารางที่ 4.28 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร	
1) นักศึกษาต้องมีวินัยและความสม่ำเสมอในการเรียนและการวิจัย ชยัน อดทน ใฝ่รู้ มีความรับผิดชอบ	4
2) ควรเข้า LAB อย่างสม่ำเสมอ รู้วิธีการเรียนและการปฏิบัติตนในการเรียนระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อให้จบตามแผนการศึกษาที่กำหนด	2
3) ควรมีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ	2

จากตารางที่ 4.28 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า นักศึกษาต้องมีความกระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบ (ความถี่ = 4)

ตารางที่ 4.29 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์	
1) นักศึกษาต้องมีความกระตือรือร้น และมีเป้าหมายชัดเจน รู้จักวิธีการบริหารเวลา เพื่อให้สามารถสำเร็จการศึกษาตามแผนการเรียนได้	6
2) นักศึกษาต้องมีความพร้อมและสนใจที่จะศึกษาต่อจริง ๆ ต้องมีความรับผิดชอบค่อนข้างสูง	5
3) ต้องเตรียมตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เรียนรู้ตลอดเวลาและต้องรับผิดชอบตัวเองให้ได้	4
4) ควรมีทักษะด้านภาษา และทักษะในเรื่องที่ทำวิทยานิพนธ์	3
5) นักศึกษาควรตระหนักด้วยตนเองถึงความสำคัญของแผนงานที่จะทำ จัดระเบียบความสำคัญของงานให้เป็น และจัดสรรเวลาให้เหมาะสม	3
6) นักศึกษาควรทำวิจัยในหัวข้อที่ตนเองถนัด (1)	1
7) ปฏิบัติตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จเร็วขึ้น	1

จากตารางที่ 4.29 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า นักศึกษาต้องมีความกระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบ (ความถี่ = 6)

ตารางที่ 4.30 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม	ความถี่
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์	
1) ต้องรู้จักบริหารจัดการเวลา จัดสรรเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจน	1
2) ความมีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของบัณฑิตศึกษา	1
3) นักศึกษาควรทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องที่ตนเองสนใจและมีความถนัด	1

จากตารางที่ 4.30 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะไว้ว่า ต้องรู้จักบริหารจัดการเวลา จัดสรรเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจน (ความถี่ = 1) ความมีวินัยในตนเอง และความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของบัณฑิตศึกษา (ความถี่ = 1) นักศึกษาควรทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องที่ตนเองสนใจและมีความถนัด (ความถี่ = 1)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth Interview) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งผู้วิจัยได้แยกเป็นประเด็นตามตัวแปร 4 ด้าน ดังนี้

1. **ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน** จากประเด็นคำถามที่ว่า ท่านคิดว่ารายวิชาในหลักสูตรมีความครบถ้วน เหมาะสม และตรงกับความต้องการของท่านหรือไม่อย่างไร และท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านสถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการทำวิจัย รวมถึงแหล่งสืบค้นข้อมูลเพียงพอ หรือไม่ อย่างไร ซึ่งผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“...หลักสูตรที่ศึกษาทันสมัยและเหมาะสมตรงกับความต้องการเข้าศึกษา ระยะเวลาการศึกษาที่เกินเกณฑ์การศึกษาของหลักสูตร สำหรับผมไม่ใช่ปัญหา เพราะระยะเวลา 5 ปี ที่ผมใช้ในการศึกษา ผมได้รับประสบการณ์มากมาย...”

(ปริญญานิพนธ์ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์คณที่ 1)

“...หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีความเข้มข้นมาก เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้เรียน มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำวิจัยมาก สำหรับแหล่งสืบค้นข้อมูลมีข้อที่ต้องปรับปรุงคือ ระบบการสืบค้นนอกมหาวิทยาลัย (VNP) ให้สามารถใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง...”

(ปริญญาเอก สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 2)

“...หลักสูตรที่ศึกษามีความเหมาะสม และในการจัดการเรียนการสอน มทส. มีแหล่งค้นคว้าที่เพียงพอ แต่ในหัวข้อเรื่องที่นักศึกษาทำวิจัยค้นหาข้อมูลได้ค่อนข้างยาก อีกอย่างคือยังไม่มีใครเคยทำวิจัยในแนวทางนี้มาก่อน...”

(ปริญญาโท สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 1)

“...การจัดการเรียนการสอนควรมีเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนและการวิจัยให้สมบูรณ์กว่านี้ แต่ก็ยังโชคดีที่ว่ากรณีอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องไม้เครื่องมือในการวิจัยบางอย่าง ที่ มทส. ไม่มีอาจารย์ที่ปรึกษาฯ ก็จะช่วยติดต่อให้ไปใช้เครื่องมือจากหน่วยงานภายนอกได้...”

(ปริญญาโท สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 2)

“...หลักสูตรของมหาวิทยาลัยมีรายวิชาที่สอดคล้องกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ และในการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนเข้าใจสภาพการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา...”

(ปริญญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 1)

“...รายวิชาในหลักสูตรที่ศึกษา (เทคโนโลยีการจัดการ ระดับปริญญาเอก) มีความเหมาะสมและตรงกับความต้องการ เนื่องจากนักศึกษาทำงานประจำและมาเรียนเพื่อต้องการเพิ่มพูนวุฒิการศึกษาและนำความรู้จากศึกษาไปใช้ในการทำงาน...”

(ปริญญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 2)

“...หลักสูตรควรเพิ่มการจัดอบรมเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูง เพราะหัวข้องานวิจัยของนักศึกษาต้องใช้สถิติขั้นสูง ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับแหล่งสืบค้นข้อมูลของคุณ์บรรณสารฯ หนูคิดว่ามีความเพียงพอ ประกอบกับงานวิจัยของหนูสามารถที่จะ Down load ข้อมูลที่เกี่ยวข้องจาก google ได้อีกทาง...”

(ปริญญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 3)

“...ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนอยากให้นเน้นการให้ความรู้ในเรื่องสถิติการวิจัยเพิ่มมากขึ้น เพราะนักศึกษามีปัญหาในเรื่องของการใช้สถิติเพื่อการวิจัย ประกอบกับพื้นฐานการวิจัยไม่ค่อยดีเท่าไร จึงอยากให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับสถิติเพื่อการวิจัยแก่นักศึกษาที่ไม่มีพื้นฐาน...”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 1)

“...มทส. มีความพร้อมด้านสถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการทำวิจัย รวมถึงแหล่งสืบค้นข้อมูลเพียงพอ เมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัย ๆ อื่น ในเรื่องสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำวิจัย รวมถึงแหล่งสืบค้นข้อมูลของ มทส. หนูคิดว่า โอเค เพียงพอ แต่มันจะมีติดขัดบ้างที่ความล่าช้าของเอกสารในการขอใช้เครื่องมือ ลำดับขั้นตอนการขอใช้มันค่อนข้างเยอะ แน่แน่นอนว่าในการทำวิจัยต้องมีแผนการดำเนินงาน แต่ผเอนใจว่าหากมีเหตุฉุกเฉินมีกรณีฉุกเฉิน จะมีอะไรมารองรับเราบ้าง ข้อเสนอแนะ คือ 1) อยากให้ลดขั้นตอนการขอใช้เครื่องมือ เช่นการยื่นคำร้องขอใช้เครื่องมือ จะต้องไปที่ศูนย์เครื่องมือฯ และทำรายการขอใช้ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ศูนย์เครื่องมือฯ เท่านั้น ต้องกรอกข้อมูลซึ่งน่าจะกรอกได้ทุกที่ ไม่จำเป็นต้อง walk in เข้าไปทำเรื่องขอใช้เครื่องมือ และอยากให้มีฐานข้อมูลเครื่องมือและสถานที่ตั้งของเครื่องมือ เพื่อว่าเวลาขอใช้จะสามารถระบุได้ถูกต้อง 2) เวลาที่จะใช้งานจริง ๆ เราจะต้องทำหนังสือขอใช้อีกครั้ง ซึ่งเป็นการขอที่ซ้ำซ้อน บางเรื่องน่าจะลดขั้นตอนลงบ้าง 3) เครื่องมือที่อยู่ในห้องแลป ใช้เวลาในการซ่อมแซมนานมากเกือบ 2 ปี...”

(ปริญญเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 1)

“...รายวิชาในหลักสูตรมีความครบถ้วนเหมาะสม มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านสถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการทำวิจัย รวมถึงแหล่งสืบค้นข้อมูลเพียงพอ...”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 1)

“...หลักสูตรครอบคลุมและกว้างพอที่จะต่อยอดกับการศึกษาต่อหรือทำงานในอนาคตได้ รายวิชาในหลักสูตรมีความครบถ้วน เหมาะสม และตรงกับความต้องการของนักศึกษา แต่ในบางรายวิชาควรมีการสอนให้สามารถนำไปใช้จริงได้ และเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน...”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 2)

“...ตัวหลักสูตรดีอยู่แล้วแต่ควรจัดระยะเวลาการเรียนให้เหมาะสมตามที่หลักสูตรกำหนด เพราะการจบซ้ำก็จะเป็นการทำลายหลักสูตร อีกอย่างหนึ่งจากการพูดกันปากต่อปากและความจริงที่มันขัดแย้งกันตรงที่มหาวิทยาลัยบอกว่ามีเครื่องมือเยอะและทันสมัยแต่จบซ้ำ paper ก็ซ้ำ ซึ่งเห็นได้ว่ามีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอื่นมาเรียนน้อย นักศึกษาที่เรียนในปัจจุบันมาเรียนเพราะ มทส. มีทุนการศึกษาและส่วนใหญ่นักศึกษาที่จบจาก มทส”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 3)

“...หลักสูตรมีความครบถ้วนและเปิดกว้างให้นักศึกษาเลือกเรียนรายวิชาที่สามารถสนับสนุน หัวข้องานวิจัยที่สนใจ ในเรื่องของความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการทำการวิจัย มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านเครื่องมือเป็นอย่างมาก ทำให้นักศึกษาสามารถทำงานวิจัยได้ตรงเป้าหมาย ...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 1)

“...หากเป็นไปได้ ควรจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning ทุกรายวิชา เพื่อสร้าง กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาสาระสำคัญของแต่ละรายวิชาได้อย่างถ่องแท้ โดย อาศัยรูปแบบการเรียนการสอนแบบกลุ่ม มุ่งหวังให้ผู้เรียนพูดคุยและแสดงความคิดเห็นในกลุ่มจนเกิด องค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งวิธีการเรียนรู้แบบนี้เป็นการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนรู้ลึกซึ้งสนุกสนาน อยากรู้ อยากหาคำตอบในสิ่งที่กำลังศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในการศึกษาค้นคว้า ข้อมูลด้วยตัวเอง อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการฟัง พูด คิดวิเคราะห์ คำนวณ และ สรุปผลตามหลักวิชาการได้อย่างเหมาะสม และมุ่งหวังว่านักศึกษาจะสามารถพัฒนาตนเอง และนำสิ่ง ที่ได้จากการเรียนรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างผลงานหรือนวัตกรรมได้อย่างยั่งยืน...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 2)

“...หลักสูตรต้องมีการพัฒนาควบคู่ไปกับสภาพสังคมและเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถประยุกต์ เข้ากับสภาพปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนควรจะเอื้ออำนวยให้ นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด เช่น ปริญาโทควรจะสำเร็จการศึกษา ภายใน 2 ปี ดังนั้นการเรียนการสอนและการอนุมัติโครงร่างวิทยานิพนธ์ควรจะแล้วเสร็จภายในภาค การศึกษาที่ 3 เพื่อให้นักศึกษาใช้ระยะเวลาที่เหลืออีก 3 ภาคการศึกษา ในการทำวิทยานิพนธ์และ เขียนเล่มเพื่อสอบจบ...”

(ปริญาโท สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 1)

“...อยากให้หลักสูตรเป็นหลักสูตรที่แยกแต่ละสาขาอย่างชัดเจน เนื่องจากจะทำให้มีความ ลำบากในการใช้สมัครงาน เช่น หลักสูตรวิศวกรรมเครื่องกลและระบบกระบวนการ เมื่อจบมาแล้วทุก คนจะเข้าใจแต่ว่าเป็นสาขาวิศวกรรมเครื่องกล ทั้งที่มีสาขาวิชาอื่น ๆ ประกอบอยู่ด้วย หรือชื่อหลักสูตร ไม่แสดงถึงสาขาวิชาอย่างเช่นเรียนวิศวกรรมเคมี เพราะชื่อหลักสูตรเป็นวิศวกรรมเครื่องกลและระบบ กระบวนการ ทำให้เวลาสมัครงานทางบริษัทต้องมีคำถามและเข้าใจผิดว่าจบเครื่องกลมากกว่าเคมี...”

(ปริญาโท สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 2)

“...อยากให้มีการเพิ่ม e-learning ในบางรายวิชาที่นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าได้เอง เพื่อประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปศึกษาที่มหาวิทยาลัย...”

(ปริญญโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 1)

“...หลักสูตรมีความเหมาะสม ในส่วนของห้องปฏิบัติการ ควรเพิ่มพื้นที่ทำงานให้นักศึกษา บัณฑิตศึกษา เพราะที่นักศึกษาใช้ห้องแล็บทั้งในการทำแล็บ และการเขียนงาน การพักผ่อนๆ ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัย...”

(ปริญญโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 2)

“...หลักสูตรมีเนื้อหาเยอะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน รายวิชาที่สอนครบถ้วนดี และสามารถนำความรู้มาใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี สถานที่และแหล่งสืบค้นข้อมูลเพียงพอ แต่เครื่องมือบางตัวยังล้าหลังมาก...”

(ปริญญโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 3)

“...ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน มีรายวิชาในหลักสูตรมีความครบถ้วน ครอบคลุม และตรงกับความต้องการ รายวิชาแต่ละวิชามีความเหมาะสม สามารถนำไปต่อยอดในการ ทำวิทยานิพนธ์ได้ สำหรับความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ประสบปัญหาในการขอใช้เครื่องมือ ซึ่งบางทีอาจต้องรอเป็นเดือนกว่าจะได้ใช้ แต่ก็ยังอยู่ในช่วงเวลาที่ยอมรับได้ ไม่ได้นานจนทิ้งช่วงไป ถ้า เร็วกว่านี้ได้ก็จะเป็นการดี เนื่องจากบางครั้งเราก็เก็บกลุ่มตัวอย่างมาแล้วแต่เครื่องไม่ว่าง ทำให้การวิจัย ไม่สามารถทำต่อไปได้...”

(ปริญญโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 4)

สรุปความคิดเห็นด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนได้ว่า รายวิชาในหลักสูตรมีความครบถ้วน เหมาะสม และตรงกับความต้องการของนักศึกษา และมหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้าน สถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการทำวิจัย รวมถึงแหล่งสืบค้นที่ข้อมูลเพียงพอที่สามารถใช้ ประกอบกับการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงได้

2. ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากประเด็นคำถามที่ว่า ในการทำ วิทยานิพนธ์ ท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ บ้างหรือไม่ อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของท่านอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ท่าน คิดว่าการสนับสนุนและให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาในการเสนอผลงานหรือตีพิมพ์ในวารสาร

มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาหรือไม่ อย่างไร และท่านคิดว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรมี คุณลักษณะและบทบาทหน้าที่อย่างไรที่จะสนับสนุนให้ท่านสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา ซึ่งผู้ให้ ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“...อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีส่วนสำคัญมากในการทำวิจัย หากนักศึกษาและอาจารย์ที่ ปรึกษา ไม่มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันและตัวอาจารย์ไม่เข้าใจนักศึกษาแล้ว การทำวิจัยจะสำเร็จได้ยากมาก สำหรับผมอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีการติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ค่อนข้างรวดเร็วมาก เช่น ส่งงานวันนี้ อีก 2 วันให้มาส่งงาน ผมคิดว่าคุณลักษณะที่สำคัญของอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ ควรมีความวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล และเข้าใจในตัวนักศึกษาในความดูแล สามารถที่ จะค้นหาความสามารถของนักศึกษาว่าเข้าถนัดอะไร และควรเน้นไปทางด้านไหน...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 1)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดูแลนักศึกษาดีมาก ให้อิสระในการคิด อาจารย์ติดตาม ความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนและให้คำแนะนำของอาจารย์ฯ ใน การเสนอผลงานหรือการตีพิมพ์ในวารสารมีผลต่อการสำเร็จการศึกษาเป็นอย่างมาก ผมโชคดีที่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เอาใจใส่และเข้าใจในตัวผมทั้งเรื่องการเรียนและการดำเนินชีวิต...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาวิทยาศาสตร์คนที่ 2)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับงานวิจัยและการทำวิจัยดีมาก มีการ พบปะและติดตามงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน ทำให้งานไม่ช้าเกินไป ซึ่งการ ที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำได้ตรงจุด เช่น เรื่องที่นักศึกษาควรไปศึกษาก่อน ควรทำอะไรก่อน ให้โจทย์ สำหรับฝึกทักษะที่จำเป็น หรือแนะนำงานวิจัยที่ควรไปศึกษาเพิ่มเติมก็จะทำให้ไม่เสียเวลากับส่วนที่ไม่ เกี่ยวข้องมากเกินไปด้วยเช่นกัน ปัญหาหนึ่งที่พบจากกรณีของเพื่อนนักศึกษาคือต้องเปลี่ยนหัวข้อ งานวิจัยบ่อย ศึกษารหัสงานวิจัยได้ไม่ตรงจุดซึ่งอาจเนื่องมาจากหัวข้องานวิจัยยังไม่ชัดเจนด้วย ทำให้ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษามากตามไปด้วย...”

(ปริญาโท สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 1)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นปัจจัยที่ทำให้หนูสนใจมาศึกษาที่ มทส. หนูเริ่มจาก การดูที่ผลงานอาจารย์ จากนั้นก็หาข้อมูลว่าอาจารย์ทำวิจัยเกี่ยวกับอะไร ตรงกับเรื่องที่หนูสนใจหรือไม่ ในช่วงของการทำวิจัยก็มีการวางแผนร่วมกับอาจารย์ แต่อาจารย์ค่อนข้างให้อิสระ ปล่อยให้ plan ของนักศึกษาเลยคะว่าเราอยากทำอะไร ในส่วนของอาจารย์ก็จะรอ Support เรื่อง อุปกรณ์ เครื่องไม้ เครื่องมือต่าง ๆ เช่น อยู่ที่ มทส. ไม่มี อาจารย์ก็จะให้ไปใช้ที่ Synchrotron Nectec Nanotec อาจารย์จะเป็น connection มากกว่าจะมานั่งวาง plan ว่าสัปดาห์นี้ทำอะไร ๆ...”

(ปริญาโท สำนักวิชาวิทยาศาสตร์คนที่ 2)

“...โชคดีที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีความเข้าใจในตัวนักศึกษา มีเวลาให้คำปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นคำแนะนำที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ทำให้การทำวิจัยเป็นไปด้วยดี...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 1)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีการนัดหมายกับนักศึกษาตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่องเป็นผลให้นักศึกษาจะต้องทำงานให้ทันตามที่อาจารย์นัด ทำให้ตัวนักศึกษาต้องกระตือรือร้น ที่จะต้องมีข้อมูลหรือมีความคืบหน้าในการวิจัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีส่วนผลักดันเป็นอย่างมากทำให้นักศึกษาสามารถทำวิทยานิพนธ์ ได้ตามเวลาที่กำหนด...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 2)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำและดูแลนักศึกษาดีมากตลอดการศึกษา ติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตอนตีพิมพ์อาจารย์ฯ ช่วยหาแหล่งตีพิมพ์ซึ่งได้ตีพิมพ์ก่อนสอบจบ และอาจารย์จะตรวจสอบความถูกต้องของภาษาให้ก่อนส่งไปตีพิมพ์ โดยจะช่วยดูว่าวารสารไหนที่มีค่าคะแนนสูง อาจารย์ฯก็จะให้ส่งไป หนูคิดว่าเรื่องการตีพิมพ์มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา ประกอบกับอาจารย์ต้องการให้นักศึกษาตีพิมพ์ในวารสารที่มีค่าคะแนนสูง ๆ เพราะมีผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 3)

“...การให้คำแนะนำ และชี้แนะแนวทางตลอดขั้นตอนการวิจัย การพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่อาจารย์นัดหมายแต่ส่วนใหญ่แล้ว นศ.จะไม่ได้ไปพบอาจารย์ตามที่นัดหมาย เนื่องจากตัวเองทำงานประจำ ดังนั้นเวลาที่จะไปใส่ใจในรายละเอียดแทบจะไม่มีเลย จะไปพบอาจารย์ถี่ ๆ หน่อยก็ช่วงเวลาที่หลังจากเก็บข้อมูลแล้ว ต้องประมวลผลต้องทำเล่มช่วงท้าย ๆ จริง ๆ แล้ว นักศึกษาเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่ได้ประมวลทันที เนื่องจากเรื่องของการทำงานประจำ ไม่ได้เขียนรายงานการวิจัยให้เสร็จ ทำให้การสอบวิทยานิพนธ์ต้องล่าช้าออกไปถึงเทอมสุดท้ายของระยะเวลาการศึกษา คือ 15 ภาคการศึกษา...”

(ปริญาโท สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 1)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิด เอาใจใส่ และเป็นห่วงมาก ๆ ห่วงว่าลูกศิษย์จะไม่จบ มีอะไรก็จะคุยกันตรง ๆ อาจารย์ให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำในการเสนอผลงานหรือตีพิมพ์ในวารสาร โดยหนูจะเขียน paper ให้ อาจารย์จะช่วยตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อแก้ไขแล้วแทบจะไม่มีภาษาของหนูเลย ซึ่งในการแก้ไขจะปรึกษารื้อร่วร่วมกัน ก่อนการแก้ไข ไม่ใช่อาจารย์ไปนั่งแก้คนเดียว หนูคิดว่าอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์ ควรมีคุณลักษณะเป็นคนที่มีความวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ไม่หยุดคิด ไม่หยุดที่พัฒนา ซึ่งจะส่งผลดีต่อนักศึกษา ส่วนในเรื่องวิชาการของอาจารย์ไม่มีข้อสงสัยอยู่แล้ว...”

(ปริญญเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 1)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสำคัญกับการวางแผนลงทะเบียนเรียนและวางแผนการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี รวมถึงการหาแหล่งทุนต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การทำงานวิจัยของบัณฑิตเป็นไปอย่างราบรื่น แต่อาจารย์มักมีงานรัดตัว บางครั้งการนัดพบอาจารย์ที่ปรึกษาตัวต่อตัวอาจเป็นเรื่องยาก แต่อาจารย์ที่ปรึกษาให้ความสำคัญกับนักศึกษาบัณฑิตทุกคนเป็นอย่างดี โดยใช้วิธีการแบ่งเวลานัดประชุม นำเสนอความก้าวหน้าของงานในแต่ละส่วน และให้บัณฑิตในที่ปรึกษาทุกคนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันและวางแผนช่วยเหลืองานซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี...”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 1)

“...อาจารย์ที่ปรึกษามีการติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนและให้คำปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการเสนอผลงานหรือตีพิมพ์ในวารสาร มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา เพราะอาจารย์ต้องคอยตรวจดูความถูกต้องของ paper และความเหมาะสมของสถานที่ที่จะไปนำเสนอ...”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 2)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรมีความรู้และความสามารถในการให้คำแนะนำต่อนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต้องมีการพูดคุยถึงความคืบหน้าในการวิจัยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การเรียนสำเร็จตามแผนที่วางไว้...”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 3)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เป็นแรงผลักดันทำให้เกิดแนวคิดในการทำวิจัย ดูแลให้กำลังใจ กระตุ้น แนะนำ ให้คำปรึกษา ทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติงานจริง ส่งเสริมให้ไปเรียนเพิ่มเติมในงานที่เกี่ยวข้อง ส่งสอนชี้แนะในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจนจบการศึกษา...”

(ปริญญเอก สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 1)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีความสามารถสูงมาก ติดตามใส่ใจนักศึกษาที่อยู่ในความดูแลดี และติดตามงานนักศึกษามาก มีการติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่องทุกเทอมโดยจะมีการนำเสนอความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ นอกจากนี้การสนับสนุนและให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการเสนอผลงานหรือตีพิมพ์ในวารสารมีผลต่อการสำเร็จการศึกษาอย่างมาก เพราะช่วยแนะนำจุดอ่อนจุดแข็งของงานวิจัยเรา ทำให้การตีพิมพ์ไม่มีปัญหา สำหรับคุณลักษณะและ

บทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องเป็นผู้ให้คำแนะนำ ส่งเสริมนักศึกษาในทางที่ถูกที่สุด และช่วยบอกข้อผิดพลาดแก่นักศึกษาได้ จะช่วยสนับสนุนให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 2)

“...ส่วนตัวฉันแล้วได้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ดีมาก ๆ แต่ขอพูดในมุมมองนักศึกษาบางคนที่มีปัญหาในเรื่องระยะเวลาเนื่องจากที่อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์บางท่านมีการค่อนข้างมาก จึงส่งผลให้มีเวลากับงานวิจัยน้อย มีเวลาให้นักศึกษาน้อยทำให้นักศึกษาเรียนจบช้ากว่ากำหนด...”

(ปริญาโท สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 1)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาต้องมีการพูดคุยถึงความคืบหน้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้การเรียนสำเร็จตามแผนที่วางไว้ อาจารย์ที่ปรึกษานอกจากจะให้ความรู้ คำแนะนำในการทำวิจัยแล้ว การให้กำลังใจ มีผลอย่างยิ่งต่อการทำงานเนื่องจากในการทำงานวิจัยไม่ได้มีเพียงแค่ปัญหาในการทำงาน แต่กำลังใจจากคนรอบข้างมีความสำคัญอย่างยิ่ง...”

(ปริญาโท สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 2)

“...การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ การพูดคุยปรึกษา และการติดตามงานมีความสำคัญมาก ช่วยให้งานวิจัยดำเนินได้อย่างต่อเนื่องและไปถูกทิศทาง ช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยดี รวมทั้งอาจารย์มีทุนสนับสนุนการวิจัยสำหรับนักศึกษาที่สนใจ...”

(ปริญาโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 1)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำปรึกษาเป็นอย่างดี คุณลักษณะอาจารย์ที่ปรึกษาที่สำคัญคือ สามารถให้นักศึกษาปรึกษาได้ในเรื่องการทำวิทยานิพนธ์ และช่วยแก้ปัญหาได้ทุกอย่าง...”

(ปริญาโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 2)

“...อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรติดตามแนวโน้มงานวิจัยให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง ช่วยพิจารณากรอบงานวิจัยให้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ศึกษาของนักศึกษา มีการติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การสนับสนุนและให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการเสนอผลงานหรือตีพิมพ์ในวารสาร มีผลต่อการสำเร็จการศึกษา เพราะหากต้องรอการตีพิมพ์ในวารสารจะใช้ระยะเวลานานในการจบ อาจารย์ที่ปรึกษาควรช่วยประเมินปริมาณงานวิทยานิพนธ์ให้เหมาะสมกับระยะเวลาในการศึกษา...”

(ปริญาโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 3)

“...ในการทำวิทยานิพนธ์ หนูคิดหัวข้องานจากวิชาสัมมนา ในเรื่องที่เราสนใจ และดูว่ามีอาจารย์ท่านไหนที่เชี่ยวชาญด้านนี้และเราก็จะรู้ว่าใครเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษา จะปล่อยให้ให้นักศึกษาทำงานโดยอิสระ หากมีปัญหาติดขัดอย่างไร ก็จะสอบถามอาจารย์ได้ทุกช่องทาง ถ้าแก้ปัญหาไม่ได้จริง ๆ ก็จะเข้าพบอาจารย์ซึ่งอาจารย์จะมีเวลาให้เข้าพบได้ตลอด หนูคิดว่า การสนับสนุนและให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการเสนอผลงานหรือตีพิมพ์ในวารสารมีผลต่อการสำเร็จการศึกษา ซึ่งในส่วนของหนูนั้น อาจารย์จะให้ไปคิดมาก่อนกว่าต้องการนำเสนอที่ไหน เมื่อเขียน paper เสร็จแล้ว ก็จะให้อาจารย์ดูและแก้ไขอีกที สำหรับคุณลักษณะและบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่จะสนับสนุนให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาได้นั้น ควรมีกำหนดกรอบเวลาการให้นักศึกษาเข้าพบ มีการติดตามความก้าวหน้าของงาน มี Time line ที่ชัดเจน...”

(ปริญญญาโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 4)

สรุปความคิดเห็นด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ส่วนใหญ่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์อย่างเต็มที่ มีการติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังให้คำแนะนำในการนำเสนอผลงานหรือตีพิมพ์ในวารสารซึ่งมีผลต่อการสำเร็จการศึกษาอย่างยิ่ง และสิ่งสำคัญที่สุดที่เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ควรมี คือ มีความรู้ความสามารถและมีถนัดเชี่ยวชาญตามประเด็นการวิจัยของนักศึกษา เป็นผู้สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจ รู้จักส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง และเข้าใจในศักยภาพของนักศึกษารายบุคคล

3. ด้านการทำวิทยานิพนธ์ จากประเด็นคำถามที่ว่า ในขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อ การเขียนโครงร่าง การดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนวิทยานิพนธ์ ทานพบปัญหาและอุปสรรคบ้างหรือไม่ อย่างไร และท่านคิดว่าขั้นตอนและแนวปฏิบัติของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น ขั้นตอนการลงทะเบียน ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ และการส่งเล่มวิทยานิพนธ์ มีความยุ่งยาก ซับซ้อนหรือไม่ อย่างไร และส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาอย่างไรบ้าง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“...ในการทำวิทยานิพนธ์ของผมนั้น อาจารย์ที่ปรึกษา มีหัวข้อวิจัยอยู่แล้วและถามว่าสนใจที่จะทำไหม สำหรับปัญหาในการวิจัยก็มีบ้าง แรก ๆ ผมก็มีความรู้สึกขัดแย้งกับอาจารย์อยู่บ้างในเรื่องของการทำวิจัย ทำอยากทำในเชิงทฤษฎี แต่อาจารย์แนะนำให้ทำวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งอาจารย์อาจจะเข้าใจในศักยภาพของนักศึกษา จึงแนะนำให้ทำเชิงทดลอง แต่พอลงมือทำไปเรื่อย ๆ ตามคำแนะนำของ

อาจารย์ ก็ไม่มีปัญหาอะไร ในการทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ อยากให้ลดเรื่องการจัดการ format Thesis ทำให้เสียเวลามาก ควรให้มีการจ้างเหมาทำ หรือรวมไปในหลักสูตรแบบบางมหาวิทยาลัย หากเนื้อหาโอเคก็ให้หน่วยงานเฉพาะมารับทำ format รูปเล่ม พี่คนดูแลรูปเล่มดีมาก แต่มาพร้อมกันหลายคนเลยเข้าพอสมควร แก่ละเอียดมาก ใช้เวลานาน ถ้าจัดการได้จะทำให้จบเร็วขึ้น นักศึกษาบางรายสอบจบแล้วก็กลับไปทำงาน แต่มาขอตรวจเล่ม (คนตรวจคนเดียวทั้งสำนักวิชา) ไป ๆ มา ๆ แก่เล่ม format นาน (นานกว่ารอสอบจบอีก) เสียเวลาจะได้ขึ้นเงินเดือนและความก้าวหน้าในอาชีพของนักศึกษาหลาย ๆ คน...”

(ปริญญาเอก สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 1)

“...ด้านการทำวิทยานิพนธ์ ตัวผมไม่มีปัญหาแต่อย่างใด นับตั้งแต่การเลือกหัวข้อ การเขียนโครงร่าง จนถึงการสอบวิทยานิพนธ์ แต่จะพบปัญหาในขั้นตอนการส่งเล่มวิทยานิพนธ์มีความล่าช้าบ้างเนื่องจากมีขั้นตอนที่ค่อนข้างมากและแต่ละขั้นตอนใช้เวลาค่อนข้างเยอะ เช่น การส่งเล่มให้ตรวจสอบความถูกต้อง การเสนอลงนาม ใช้เวลานาน อยากให้มีการแก้ไขในเรื่องนี้ด้วยครับ...”

(ปริญญาเอก สำนักวิชาวิทยาศาสตร์คนที่ 2)

“...ความสำเร็จของงานวิจัยขึ้นอยู่กับ 1) ปัจจัยที่เอื้ออำนวย และความสามารถด้านภาษา 2) ปัญหาที่ไม่คาดคิดระหว่างการทำวิจัยส่งผลให้งานวิจัยล่าช้า เช่น การวิเคราะห์ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ทำให้เสียเวลาในการวิเคราะห์ที่ใหม่ เครื่องมือบางอย่างไม่มีต้องไปใช้เครื่องมือที่อื่นทำให้งานล่าช้าไป 3) การทำวิจัยในหัวข้อที่ไม่มีใครเคยทำมาก่อน ไม่มีตัวอย่างงานวิจัย และเป็นการทำวิจัย bio physic ซึ่งข้าม Field ที่ศึกษา 4) ใช้เวลาในการเขียนเล่มนานเกือบปี เนื่องจากต้องมีความเข้าใจงานอย่างลึกซึ้งจึงจะเขียนงานได้ รวมทั้งความกดดันเรื่องของเวลาการศึกษา...”

(ปริญญาโท สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 1)

“...การทำวิทยานิพนธ์ของหนูเริ่มจากการเลือกหัวข้อวิจัย หนูจะเลือกจากหัวข้อที่อาจารย์มีอยู่แล้ว เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่ตอนทำ proposal ช่วงสอบ proposal ก็มีข้อมูลแล้วบางส่วน และมาเก็บเพิ่มเติมอีก หนูสอบจบ ตอนปี 3 เทอม 1 หลังจากนั้นหนูก็รอ Paper อีก เกือบปี ที่นานเพราะว่า Paper ของหนู Impact ไม่ค่อยสูง กรรมการใช้เวลานานในการตรวจ ตอนที่ส่ง paper หนูจะส่งให้อาจารย์ก่อน จากนั้นอาจารย์ก็จะเป็นคนส่งไปให้ โดยอาจารย์จะเป็นคนหาแหล่งตีพิมพ์เอง ตอนที่หนูเขียน paper อาจารย์ก็ช่วยขัดเกลาช่วยดูจนบางครั้งแทบไม่มีภาษาของหนูเลย อาจารย์เปลี่ยนแปลงเยอะมาก.....ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทำให้รู้สึกเป็นปัญหาหรือเป็นอุปสรรคไหม ? คิดว่าไม่ค่ะ แต่มันทำให้หนูรู้สึกกังวลมากกว่า ประกอบกับยิ่งอยู่นาน แรงจูงใจก็หมดไป อาจจะเป็นเพราะความเหนื่อยล้าจากการรอ paper ก็ส่งผลต่อหนูเหมือนกัน...”

(ปริญญาโท สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 2)

“...การทำวิทยานิพนธ์ที่เป็นไปได้จะทำให้สำเร็จการศึกษาได้ในเวลาที่กำหนด หากลงมือทำในหัวข้อที่เป็นไปไม่ได้หรือที่เราไม่ถนัด จะทำให้ต้องใช้เวลานานในการศึกษาค้นคว้า แน่นอนว่าต้องมีแหล่งค้นคว้าที่เพียงพอประกอบด้วย งานวิจัยจึงจะมีความสมบูรณ์...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 1)

“...สิ่งสำคัญในการทำวิทยานิพนธ์ คือ การที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีการนัดหมายกับนักศึกษาตลอดระยะเวลาที่ทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่องเป็นผลให้นักศึกษาต้องทำงานให้ทันตามที่อาจารย์นัดหมาย ทำให้นักศึกษาต้องกระตือรือร้น อาจารย์ฯ มีส่วนผลักดันเป็นอย่างมากที่ทำให้ นักศึกษาสามารถทำวิทยานิพนธ์ ได้ตามเวลาที่กำหนด...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 2)

“...อาจมีบางช่วงที่ดำเนินการวิจัยล่าช้ากว่าเป้าหมาย แต่สุดท้ายก็สามารถจบตามเกณฑ์ได้ ไม่มีปัญหาอุปสรรคในการทำ thesis หนูเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาฯ 8-10 ครั้งต่อเทอม อาจารย์ฯ ติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง ...หนูคิดว่าเรื่องการตีพิมพ์มีผลต่อการสำเร็จ การศึกษา ซึ่งหนูได้ตีพิมพ์ก่อนสอบจบ ช่วงที่จะตีพิมพ์อาจารย์ฯ ช่วยหาแหล่งตีพิมพ์ให้ และตรวจสอบด้านภาษาให้ก่อนส่งไปตีพิมพ์ และอาจารย์ฯ จะดูว่าวารสารไหนที่มีค่าคะแนนสูงก็จะให้ ส่งไป อาจารย์ฯ ต้องการให้นักศึกษาตีพิมพ์ในวารสารที่มีค่าคะแนนสูง ๆ เพราะมีผลต่อการประกัน คุณภาพการศึกษา...สำหรับขั้นตอนระเบียบต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย หนูคิดว่าไม่มีความยุ่งยากหรือ ซับซ้อนอะไร เนื่องจากได้มีการแจ้งให้นักศึกษาทราบตั้งแต่ตอนปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ของ มหาวิทยาลัยและของสาขาวิชาแล้ว...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 3)

“...ความเข้าใจเรื่องสถิติการวิจัยเป็นปัจจัยสำคัญของการทำวิทยานิพนธ์ หากนักศึกษาไม่มีความเข้าใจในเรื่องสถิติแล้ว จะเกิดปัญหาในการทำวิจัยก็ได้ นอกจากนี้แล้วก็จะเป็นเรื่องการได้มาซึ่ง ข้อมูล โดยเฉพาะการทำวิจัยเชิงคุณภาพ ปัญหาหลัก ๆ คือ ผู้ให้ข้อมูล ซึ่งได้มีการนัดหมายแล้วมาบ้าง ไม่มาบ้าง ทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นไประยะเวลาที่กำหนด ส่งผลให้การทำวิทยานิพนธ์ต้อง ไม่เป็นไปตามแผน...”

(ปริญาโท สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 1)

“...ขั้นตอนและแนวปฏิบัติของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น ขั้นตอนการลงทะเบียน ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ และการส่งเล่มวิทยานิพนธ์ ไม่ประสบปัญหาอะไร แต่อยากเสนอแนะ เรื่องการจัดทำเล่มวิทยานิพนธ์ ในการจัดทำเล่ม กั้นหน้ากั้นหลัง เรื่อง format

ต่าง ๆ เช่น 1) จำเป็นต้องเป็น hard copy เท่านั้นหรือ ควรจะเป็น E-doc ได้แล้ว 2) เราจัด format มันต้องเป๊ะ ขนาดนั้นเลยเหรอ น่าจะมี templet จะช่วยให้สะดวกมากขึ้นทุกสาขาวิชา ควรจะมีการกำหนดภาษาที่ใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์ให้เหมือนกันทั้งหมด เช่น ระดับปริญญาเอก ควรใช้ภาษาอังกฤษในการเขียนเล่มวิทยานิพนธ์ และก่อนที่จะกำหนดวันสอบจบ นักศึกษาควรมี ผลงานการตีพิมพ์งานวิจัยตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดเรียบร้อยก่อนจึงจะสอบจบได้ เป็นต้น...”

(ปริญญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 1)

“...การทำวิทยานิพนธ์ในกลุ่มงานพืชศาสตร์บางครั้งมีเรื่องของอายุพืชและสภาพแวดล้อมซึ่งเป็นเรื่องที่ควบคุมได้ยากมาเกี่ยวข้อง ดังนั้นงานทางด้านพืชศาสตร์อาจต้องใช้เวลาทำวิจัยนานและอาจได้รับผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมมาเกี่ยวข้อง บางครั้งอาจทำให้งานวิจัยเสียหายเกินควบคุมและบัณฑิตอาจต้องเริ่มทำงานวิจัยใหม่ ซึ่งกระทบกับระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษาของบัณฑิต ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะว่าวิทยานิพนธ์ทางด้านพืชศาสตร์ควรกำหนดขอบเขตของงานไม่กว้างมากหรือให้งานส่วนใหญ่อยู่ในส่วนที่ควบคุมปัจจัยแวดล้อมได้ เพื่อลดระยะเวลาการวิจัยและช่วยให้วิทยานิพนธ์ประสบความสำเร็จได้เร็วและช่วยให้บัณฑิตสำเร็จการศึกษาได้เร็วขึ้นได้...”

(ปริญญาโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 1)

“...มหาวิทยาลัยต้องมีการตรวจสอบความคืบหน้าวิทยานิพนธ์ทั้งอาจารย์และนักศึกษาอย่างจริงจัง ในสาขาที่เรียนส่วนใหญ่เกือบ 70% จบไม่ตรงตามเวลาที่หลักสูตรกำหนดอีกทั้งการตีพิมพ์ paper ก็ยังล่าช้า (จบช้า paper ก็ใช้ว่าสมบูรณ์ ถ้าจบช้า paper เยอะถือว่าคุ้มค่า) หลายคนก็คิดว่า เป็นความผิดที่นักศึกษาไม่ใส่ใจ แต่ลืมไปว่าอาจารย์ที่ปรึกษาที่เป็นส่วนสำคัญที่จะจัดการให้นักศึกษาเป็นไปตามแผน จึงอยากให้ทางมหาวิทยาลัยมีการตรวจสอบความคืบหน้าของอาจารย์ด้วย เพราะถ้า นักศึกษาคุยกับอาจารย์กันเองอาจจะได้ข้อตกลงที่ดีหรือนักศึกษาบางคนอาจจะทะเลาะกับอาจารย์ที่ปรึกษาจนไม่สำเร็จการศึกษาก็มีเยอะ ควรมีหน่วยงานที่จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องนี้ให้นักศึกษาสามารถเข้าไปพูดคุยแจ้งปัญหาเพื่อหาหนทางแก้ไข...”

(ปริญญาโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 2)

“...การเริ่มทำวิทยานิพนธ์โดยส่วนใหญ่จะเริ่มหลังการสอบโครงร่างฯ ซึ่งงานวิจัยทางสาขาที่หนูเรียนมีการเก็บตัวอย่าง และวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการซึ่งใช้ต้องใช้เวลาเป็นปี ดังนั้นควรมีการวางแผนให้รวดเร็วและเริ่มงานวิจัยให้ไวที่สุด เครื่องมือและสถานที่ที่มีความพร้อมจะทำให้มีปัญหาน้อยมากในการวิทยานิพนธ์ และอยากให้มีการเพิ่มจำนวนเงินทุนสำหรับการวิทยานิพนธ์...”

(ปริญญาโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 3)

“...การทำวิจัยถือเป็นสำคัญที่สุดของการเรียนปริญญาเอก เพราะเป็นการค้นหาความรู้ด้วยตนเอง ต้องลงมือทำด้วยตัวเอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คอยชี้แนะสั่งสอนอย่างใกล้ชิด ประเด็นหลักคือ ต้องการงานวิจัยในสิ่งใหม่ หรือเป็นพัฒนาสิ่งที่มีอยู่เดิมนำมาปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบัน แต่ต้องตระหนักว่าสิ่งที่ทำนั้น จะต้องเกิดประโยชน์ต่อองค์กร หรือมีคุณค่ากับประเทศชาติเป็นสำคัญ สิ่งทีกล่าวมาข้างต้นนั้นเป็นแนวคิดในการเลือกหัวข้อเรื่องที่จะทำวิทยานิพนธ์ โดยเริ่มจากการไปศึกษายุทธศาสตร์ของประเทศ ว่ามีนโยบายที่จะพัฒนาประเทศในด้านใดบ้าง และจะก้าวไปในทิศทางไหน โดยเฉพาะปัจจุบันมีปัญหาอุปสรรคอะไร อยากจะแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาเพื่อทำให้ประเทศชาติได้รับประโยชน์สูงสุด จึงได้ทำการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยหลักวิชาการ ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาอ้างอิงได้ และนำมารูปแบบและเป็นแนวทางการดำเนินงานวิจัยเพื่อหาวิธีการพัฒนาแก้ไขปัญหาย่างเหมาะสม จากนั้นนำไปวิเคราะห์ทดสอบ เพื่อสรุปผลการวิจัยโดยความสอดคล้องตามหลักวิชาการ จากนั้นนำมาเป็นข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแก้ไขได้อย่างสมบูรณ์...”

(ปริญญาเอก สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 1)

“...ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์อาจจะมีบางครั้งที่ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง จึงต้องทำการทดสอบใหม่ หรือในเรื่องของเครื่องมือที่ต้องยืมจากบริษัทที่สนับสนุนในการทำวิจัยจากภายนอก เนื่องจากการยืมเครื่องมือจากทางมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างยากลำบาก ผู้ที่เป็นเจ้าของไม่ยอมให้ใช้บ่อยเยอะเกินที่เขากำหนดไว้ จึงต้องขอความอนุเคราะห์จากภายนอกแทนซึ่งมีความยากลำบากในการไปรับและนำไปคืน แต่งานวิจัยก็เสร็จภายในเวลาที่กำหนด เพียงแต่การจบเข้าเป็นเพราะต้องเผยแพร่ผลงานในงานระดับนานาชาติตามเงื่อนไขทุนการศึกษา ส่วนขั้นตอนและแนวปฏิบัติของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ และการส่งเล่มวิทยานิพนธ์ มีความยุ่งยากซับซ้อน ในเรื่องรูปแบบ format รูปเล่มวิทยานิพนธ์...”

(ปริญญาเอก สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 2)

“...นักศึกษาควรมีเวลาให้กับการศึกษาวิจัยอย่างเพียงพอหากทำการวิจัยด้านการทดลอง โดยเฉพาะนักศึกษาที่ลาเรียน หากไม่สามารถปิดการทดลองได้ภายในเวลาที่ลาศึกษาต่อและถูกต้นสังกัดเรียกตัวกลับไปทำงาน จะเกิดปัญหาอย่างมากต่อการทำงานในส่วนที่เหลือไม่ว่าจะเป็นส่วนของสมารถในการทำงานทดลองเพิ่มเติมที่ต้องเดินทางจากต้นสังกัดมายังห้อง Lab สมารถในการวิเคราะห์ผลการทำวิจัย และการเขียนเล่มวิทยานิพนธ์ เป็นต้น.... และอยากให้มีการแจ้งการข่าวสารการตีพิมพ์วิทยานิพนธ์หรืองานประชุมวิชาการให้กับนักศึกษาปริญญาโท-เอกให้ได้รับรู้มากกว่านี้เพื่อให้เป็นการวางแผนการเข้าร่วมและจะส่งผลต่อการจบการศึกษาตรงตามระยะเวลา...”

(ปริญญาโท สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 1)

“...ถ้าเป็นไปได้ควรให้นักศึกษามีหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่ตัวเองสนใจไปคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษา ตั้งแต่เทอมแรกที่เข้าเรียนอาจจะเป็นหัวข้อที่จะได้ทำจริง ๆ หรือไม่ก็ได้แต่ควรมีการให้ไปคุยเรื่องที่สนใจไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อเตรียมความพร้อมและวางแผนไว้ นักศึกษาควรทำวิจัยวิทยานิพนธ์ในหัวข้อที่ตนเองถนัด การทำวิทยานิพนธ์เป็นสิ่งที่ละเอียดมาก ต้องมีความใส่ใจต่องานให้มาก ต้องวางแผนในการทำวิทยานิพนธ์อย่างเคร่งครัด.....นอกจากนี้ผมอยากเสนอให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเล่มวิทยานิพนธ์ ทำอย่างไรจึงจะถูกต้อง และไม่ต้องเสียเวลากลับมาแก้ไขเล่มอีก...”

(ปริญญโท สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 2)

“...ในการทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ควรมี template ที่ชัดเจน และเหมือนกันในแต่ละสำนักวิชา ความไม่ชัดเจนในการทำรูปเล่มทำให้ต้องใช้เวลาในการดำเนินการนานเกินไป...”

(ปริญญโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 1)

“...ในการทำวิทยานิพนธ์ นักศึกษาต้องพิจารณากรอบงานวิจัยให้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ศึกษาของนักศึกษา การกำหนดกรอบของงานและโฟกัสที่งานหรือหัวข้อที่จะใช้ทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้สำเร็จการศึกษาเท่านั้น ถ้าจับปลาหลายมือ ลองนั้น ลองนี้ ทำงานอื่นด้วย ช้าแน่นอน...”

(ปริญญโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 2)

“...พบปัญหาและอุปสรรคในการวิจัย คือ เครื่องมือชำรุด และไม่เพียงพอ ทำให้ต้องเสียเวลาในการซ่อมเครื่องมือ ส่งผลให้งานวิจัยเกิดความล่าช้า แนวทางหรือมาตรการที่ทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้ตามที่หลักสูตรกำหนด ขอบเขตงานวิจัยควรเหมาะสมกับระยะเวลาในการศึกษาไม่ควรมากเกินไป...”

(ปริญญโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 3)

“...ในขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อๆ การเขียนโครงร่าง การดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนวิทยานิพนธ์ ก็มีการวางแผนร่วมกับอาจารย์แต่พอไปทำจริงมันไม่เป็นไปตามแผน ก็ต้องแก้ไขไปเรื่อย ๆ มีทางออก ในส่วนขั้นตอนและแนวปฏิบัติของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น การลงทะเบียน การทำวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ และการส่งเล่มวิทยานิพนธ์ หนูมีความยุ่งยาก คือ ส่วนใหญ่จะไม่รู้ time line คือไม่รู้ว่าจะอยู่จุดนี้แล้วจะต้องทำอะไรต่อ เช่น หนูสอบเสร็จแล้วแต่ไม่รู้ว่าจะต้องไปส่งเล่มที่ไหนอย่างไร มีใครต้องเซ็นชื่อบ้าง ต้องไปถามจากรุ่นพี่ ไม่มี format ไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน...”

(ปริญญโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 4)

สรุปความคิดเห็นด้านการทำวิทยานิพนธ์ ได้ว่า ในขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อ การเขียนโครงร่าง การดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนวิทยานิพนธ์ นักศึกษาพบปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัย คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยบางอย่างเกิดชำรุด ส่งผลให้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้เครื่องมือของนักศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลทางสถิติ และสำหรับขั้นตอนและแนวปฏิบัติของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น ขั้นตอนการลงทะเบียน ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ และการส่งเล่มวิทยานิพนธ์ นักศึกษาบางคนให้ความคิดเห็นว่ายังมีความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน ควรลดขั้นตอนในการส่งเล่มวิทยานิพนธ์ ควรตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ให้เร็วขึ้น ควรมี Templet วิทยานิพนธ์ และควรมีแนวปฏิบัติการส่งเล่มวิทยานิพนธ์ที่ชัดเจน

4. ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา จากประเด็นคำถามที่ว่า ท่านคิดว่า คุณลักษณะส่วนตัวที่สำคัญในการที่จะทำให้ นักศึกษาสำเร็จการศึกษา คืออะไร และมีผลอย่างไร ท่านคิดว่าความมีวินัยของท่านมีผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่อย่างไร ท่านมีการวางแผนการเรียนกับอาจารย์ที่ปรึกษาหรือไม่อย่างไรบ้าง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึกได้ให้ความคิดเห็นไว้ดังนี้

“...คุณลักษณะส่วนตัวที่สำคัญ ในการที่จะทำให้ นักศึกษาสำเร็จการศึกษา คือ 1) การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ที่ปรึกษา จะทำให้การนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาได้ 2) การเปิดใจรับสิ่งใหม่ ๆ ไม่ยึดติดกับความคิดของตนเองมาก 3) มีเป้าหมายของตนเองที่ชัดเจน เช่น ผม ทำงานและลาศึกษาต่อ เป้าหมายของผม คือ เรียนให้สำเร็จเพื่อปรับวุฒิการศึกษา และนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป...”

(ปริญญเอก สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 1)

“...ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา ผมคิดว่าการที่จะสำเร็จการศึกษาได้ นักศึกษาต้องเอาใจใส่ต่อการเรียน มีความตั้งใจและอดทน สามารถจัดการกับชีวิตด้านการเรียนและชีวิตส่วนตัวได้ ความมีวินัยในตัวเอง รวมถึงพื้นฐานด้านภาษาต่างประเทศ ก็มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาเช่นกัน สำหรับตัวผมอาจเพราะขยันน้อยไป และภาษาไม่ดีเลยจบช้า นอกจากนี้การวางแผนการเรียนอย่างต่อเนื่องกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นักศึกษาต้องมีการเอาใจใส่ และพูดคุยกับอาจารย์ฯ อย่างสม่ำเสมอ...”

(ปริญญเอก สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 2)

“...สิ่งสำคัญในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คือ 1) ความมีวินัย ส่วนหนึ่งของนักศึกษาที่ทำให้ใช้เวลาในการศึกษาไม่มากก็คือ ความมีวินัย ฝึกศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม พยายามเข้าไปพบอาจารย์ที่

ปรึกษาบ่อย ๆ เป็นประจำ แม้งานที่ได้รับมอบหมายยังไม่สำเร็จแต่อย่างน้อยก็ควรนำปัญหาที่พบไปปรึกษาอาจารย์เพื่อให้ทำงานลุล่วงต่อไปได้ 2) การพยายามรักษาสุขภาพและกำลังใจก็เป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้สามารถทำงานได้ต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา หนูมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม คือ หากมีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มหรือเจ้าหน้าที่ในการรับฟังและให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในเรื่องต่าง ๆ เช่น ความเครียด สภาวะหมดไฟ หมดกำลังใจ หรือปัญหาทั่วไป ก็จะเป็นการดี...”

(ปริญญโท สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 1)

“...หนูมีปัญหาเกี่ยวกับภาษามากที่สุด เวลาสอบต้องไปพบอาจารย์นอกรอบทุกครั้ง เพราะว่าสอบไม่ผ่าน หนูต้องไปเรียนภาษาเพิ่มเติมเพื่อปรับพื้นฐานภาษา ทำให้การเรียนของหนูต้องล่าช้า คนปกติที่เก่งภาษาอ่านหนังสือรอบเดียวก็เข้าใจแล้ว แต่หนูไม่เก่งภาษา หนูต้องแปลตำราซึ่งเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด สรุป คือ ภาษาเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญมากที่ทำให้หนูต้องใช้เวลา...”

(ปริญญโท สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 2)

“...การเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อให้สำเร็จการศึกษาได้นั้น สิ่งสำคัญคือนักศึกษาต้องมีวินัยในการทำวิทยานิพนธ์ และหมั่นพัฒนาตนเองในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์...”

(ปริญญเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 1)

“...ความมีวินัย และการบริหารจัดการเวลาที่ดี รวมถึงการวางแผนสำรองเมื่อเกิดความผิดพลาด เพื่อให้ทุกอย่างดำเนินไปตามแผนที่วางไว้ให้ได้มากที่สุด ในกรณีที่เกิดเหตุผิดพลาดเกิดขึ้น และการฝึกฝนทักษะที่เกี่ยวข้องกับสายงานที่วางแผนไว้ในการทำงานหลังจบการศึกษาแล้ว เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้ตนเองมากยิ่งขึ้น...”

(ปริญญเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 2)

“...ปัจจัยหลักที่จะทำให้สำเร็จการศึกษาได้นั้น หลัก ๆ อยู่ที่ตัวนักศึกษาและอาจารย์จะต้องมีเวลาให้กันได้ หนูโชคดีที่อาจารย์มีเวลานัดหมายและติดตามงานโดยตลอด อีกอย่างคือนักศึกษาควรมีทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญมาก ๆ ต่อการเรียนในระดับปริญญาเอก ในการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ...”

(ปริญญเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 3)

“...การบริหารจัดการเวลาเป็นสิ่งสำคัญ ของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานประจำแล้วลาศึกษาต่อ ต้องวางแผนการเรียนการทำวิจัยเพื่อให้ไม่กระทบการทำงาน นอกจากนี้จะต้องมีความขยัน อดทน และมีวินัยในตนเอง...”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 1)

“...คุณลักษณะส่วนตัวที่สำคัญ ในการที่จะทำให้นักศึกษบัณฑิตศึกษา มทส. สำเร็จการศึกษา คือ 1) ต้อง อึด เนื่องจากเป็น 3 เทอม 2) มีวินัยและมีความสม่ำเสมอในการเรียนและวิจัย 3) มีเป้าหมาย Goal ที่ชัดเจน หากมี 3 ข้อนี้แล้ว ก็จะประสบความสำเร็จในการเรียนได้ หนูคิดว่าเรื่องภาษามีผลกับการศึกษาเนื่องจากหลักสูตรที่ มทส. จะทำให้เราต้องเรียนรู้ภาษาไปโดยไม่รู้ตัว แต่ตัว หนูเองไม่ได้มองว่าเป็นปัญหา...”

(ปริญญเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 1)

“...บัณฑิตต้องมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาอย่างเต็มที่และรับผิดชอบวางแผนอย่างเป็นระบบ และมีการเตรียมการแก้ไขงานหากเกิดข้อผิดพลาดให้ทันท่วงที ทั้งนี้การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาช่วยให้ตัวบัณฑิตเอง มีความรับผิดชอบมากขึ้น มีการจัดสรรเวลาและกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ และมีทัศนคติในเชิงบวกเสมอ...”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 1)

“...คุณลักษณะส่วนตัวที่สำคัญ ในการที่จะทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษา คือ ความขยัน ความเอาใจใส่ในงาน และความมีวินัยเพราะหากไม่มีสิ่งเหล่านี้แล้ว การที่จะประสบความสำเร็จเป็นไปได้ยากมาก การรู้จักบริหารจัดการเวลา การทำวิจัยให้เสร็จตามแผนที่วางไว้...”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 2)

“...คิดว่าผู้ที่เข้าเรียนระดับบัณฑิตศึกษานั้นมีความตั้งใจ หรือมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการศึกษาอยู่แล้ว จึงคิดว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอน การกำกับ ดูแล ชี้แนะ ของอาจารย์ที่ปรึกษาและมหาวิทยาลัย เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษามากกว่าคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา...”

(ปริญญโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 3)

“...การทำงานวิจัยให้สำเร็จการศึกษาภายในเวลาได้นั้น ควรมีการจัดการเวลาและการจัดการข้อจำกัดของทุนการศึกษา หากผ่านทุกเงื่อนไขได้อย่างรวดเร็วก็มีสิทธิ์ที่จะทำให้จบภายในเวลาได้สูง ตัวนักศึกษาต้องทำการประเมินตัวเองอยู่ตลอดเวลา ก่อนทำวิจัยจะทำการวางแผนในการทำงานล่วงหน้า เพื่อให้งานเสร็จสมบูรณ์ตามกำหนดเวลา และพยายามเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาทุกครั้งที่มีปัญหาและทุกสัปดาห์เพื่อรายงานความคืบหน้าในการทำวิจัย ควรปฏิบัติตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำจะช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จเร็วขึ้น แบ่งเวลาทำวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจน ระยะเวลาการจบการศึกษาจะมากหรือน้อย ปัจจัยที่สำคัญที่สุดก็คือตัวนักศึกษาเองที่ต้องมีความรับผิดชอบและขยันค้นคว้าทำวิจัยในงานของตนเอง นอกจากนี้แล้วควรมีทักษะด้านภาษา รวมทั้งความรู้ของตนเองในเรื่องที่จะทำวิทยานิพนธ์...”

(ปริญญเอก สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 1)

“...คุณลักษณะส่วนตัวที่สำคัญในการที่จะทำให้ให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษา คือ 1) ทำงานให้เสร็จในกรอบเวลาที่กำหนด และงานต้องดีไม่ใช่งานลวก ๆ 2) ต้องมีความกระตือรือร้น 3) การมีเป้าหมายที่ชัดเจนก็จะทำงานให้เสร็จเร็วขึ้น 4) ความมีวินัยของนักศึกษามีผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด เพราะถ้าหากสามารถเก็บข้อมูลได้ครบตามกำหนด จึงสามารถเขียน paper ได้ 5) มีการวางแผนการเรียนกับอาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีการติดตามผลการดำเนินงาน และความก้าวหน้าจากอาจารย์ที่ปรึกษาตลอด ทำให้นักศึกษากระตือรือร้นในการทำวิจัย...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 2)

“..การเข้ามาเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาต้องปรับตัวค่อนข้างมาก เช่น การอ่าน paper การใช้เครื่องมือบางอย่างที่ไม่เคยใช้มาก่อน ดังนั้นก็ต้องใช้เวลาในการศึกษามาก...”

(ปริญาโท สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 1)

“...นักศึกษาจะต้องมีการวางแผนในการเรียน การทำวิจัย และควรตระหนักด้วยตนเองถึงความสำคัญของแผนงานที่จะทำ โดยมีการเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย และจัดสรรเวลาให้เหมาะสม จัดระเบียบความสำคัญของงานให้เป็น นอกจากนี้แล้วจะต้องมีความกระตือรือร้น เรียนรู้ตลอดเวลา และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง...”

(ปริญาโท สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 2)

“...คุณลักษณะส่วนตัวที่สำคัญในการที่จะทำให้ให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษา คือ ต้องมีความขยัน และอดทน ความมีวินัยมีผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด เพราะถ้าหากไม่มีวินัยการทำวิจัยคงไม่สามารถสำเร็จได้...”

(ปริญาโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 1)

“...นักศึกษาคควรเตรียมพร้อมตัวเองทั้งด้านความรู้และค่าใช้จ่ายในการศึกษา และต้องแบ่งเวลาทำวิทยานิพนธ์ให้ชัดเจน การรู้จักวางแผนการเรียนและความมีวินัยในตนเองจะช่วยให้การเรียนการทำวิจัยประสบความสำเร็จ...”

(ปริญาโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 2)

“...คุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา คือ ต้องเป็นผู้ที่มีวินัย และมีความรับผิดชอบ มีการวางแผนการเรียนร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ถึงจะมีการวางแผนแต่บางอย่างก็ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้เนื่องจากหลายปัจจัย นอกจากนี้นักศึกษาควรเตรียมพร้อมตัวเองทั้งด้านความรู้และค่าใช้จ่ายในการศึกษาด้วย...”

(ปริญาโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 3)

“...คุณลักษณะส่วนตัวที่สำคัญ ในการที่จะทำให้ นักศึกษา สำเร็จ การศึกษา ได้นั้น หลัก ๆ คือ นักศึกษา ต้อง มีความ รับผิดชอบ สูง สามารถ จัดการ เวลา ตัวเอง ได้ ความ มีวินัย มีผล ต่อ การ สำเร็จ การศึกษา ตาม ระยะเวลา ที่ หลักสูตร กำหนด มีผล มาก หนู ต้อง ใช้ เวลา เรียน ถึง 4 ปี ที่ หนู ใช้ เวลา เยอะ คือ ตอน ที่ เก็บ ข้อมูล และ ตอน วิเคราะห์ ข้อมูล หนู ใช้ เวลา 1 ปี เต็ม เนื่องจาก กลุ่ม ตัว อย่าง ค่อนข้าง เยอะ และ เครื่องมือ ก็ ไม่ ค่อย ว่าง ต้อง เข้า ไป เป็น อา ทิ ตย ๆ ก็ พยายาม เก็บ และ วิเคราะห์ ไป เรื่อย ๆ ซึ่ง จริง หนู สามารถ ที่จะ เขียน บท ที่ 4 ควบ คู่ กัน ไป ได้ แต่ มัน ค่อนข้าง เหนื่อย ไม่มี เวลา ก็ เลย มา เขียน ที่ หลัง ทำให้ ต้อง ใช้ เวลา...”

(ปริญาโท สำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ คนที่ 4)

สรุปความคิดเห็นด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาได้ว่า คุณลักษณะส่วนตัวที่สำคัญในการที่จะทำให้ นักศึกษา สำเร็จ การศึกษา ได้แก่ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับอาจารย์ที่ปรึกษา การเปิดใจรับสิ่งใหม่ ๆ มีเป้าหมายของตนเองที่ชัดเจน เอาใจใส่ต่อการเรียน มีความตั้งใจ ขยัน อดทน กระตือรือร้น และพร้อมที่จะเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ฯลฯ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญต่อการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คือ ความมีวินัยต่อตนเอง เพราะ ถ้า มีความ รับผิดชอบ และ รู้จัก บริหาร จัดการ ด้าน เวลา ก็ จะ ทำ ให้ สำเร็จ การศึกษา ได้ ตาม หลักสูตร และ นักศึกษา บาง คน ได้ มี การ วาง แผน การ เรียน และ การ ทำ วิจัย ร่วม กัน อาจารย์ ที่ ปรึกษา จึง ส่ง ผล ให้ การ ดำเนิน การ วิจัย สำเร็จ ลุล่วง ได้ อย่าง มี ประสิทธิภาพ และ รวด เร็ว

5. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากประเด็นคำถามที่ว่า ท่านมีข้อเสนอแนะประเด็นใดเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางหรือมาตรการที่ทำให้ นักศึกษา สำเร็จ การศึกษา ได้ ตาม ที่ หลักสูตร กำหนด อีก หรือไม่ ซึ่ง ผู้ ให้ ข้อมูล ในการ สัมภาษณ์ เชิง ลึก ได้ ให้ ความคิดเห็น ไว้ ดังนี้

“...อยาก ให้ มี ศูนย์ รับ ดำเนิน การ ติด ต่อ เรื่อง วัตถุประสงค์ ที่ หายาก ที่ จับ ซ้ำ ก็ เพราะ ส่วน หนึ่ง กว่าจะ หา วัตถุประสงค์ ในการ มา ทำ ได้ ก็ ยาก พอ สมควร เพราะ ไม่ได้ มี จำ หน่าย ทั่วไป...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ คนที่ 1)

“...การ ให้ ข้อมูล บริการ ต่าง ๆ ใน ระดับ บัณฑิต ศึกษา ยัง เข้า ถึง ยาก เนื่องจาก ประการ บาง อย่าง จำ เป็น ต้อง เข้า ดู ใน ระบบ ทะเบียน และ ประเมิน ผล ศูนย์ บริการ การ ศึกษา เท่านั้น...”

(ปริญาโท สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ คนที่ 2)

“...ควรมี การ ให้ ความ ช่วย เหลือ เรื่อง การ ตี พิมพ์ ผลงาน อย่าง ใกล้ชิด...”

(ปริญาโท สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร คนที่ 1)

“...บัณฑิตศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในวัยแรงงาน ความกังวลในการเรียนย่อมมีมาก ไม่ว่าจะเรียนจบไปแล้วจะมีงานใหม่ งานวิจัยก็ไม่ออก เพื่อน ๆ ก็จบหมดแล้ว ความกังวลความเครียดมีมาก ๆ มหาวิทยาลัยควรใส่ใจเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง พวกเรานั่งคุยกันส่วนใหญ่จะปรับทุกข์ไปปรึกษาอาจารย์ก็ไม่ได้ เพราะอาจารย์ บางท่านจะตอบไม่พร้อม กลัวแล้วมาเรียนทำไม พวกเราเลยไม่กล้าไปปรึกษาที่คุยกันเอง...”

(ปริญาเอก สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม คนที่ 3)

สรุปความคิดเห็นจากข้อเสนอแนะอื่น ๆ ได้ว่า นักศึกษาเสนอแนะให้มหาวิทยาลัย จัดตั้งศูนย์ประสานงานเกี่ยวกับเรื่องวัตถุดิบในการทำวิจัย ศูนย์ให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์และการเผยแพร่ผลงานวิจัย และศูนย์ให้คำปรึกษาด้านจิตใจ (Counseling Service Center) และควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับนักศึกษาระดับบัณฑิตที่หลากหลายช่องทาง

4.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation) ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา กับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา	r	P-value
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	.054	.559
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	-.116	.212
ด้านการทำวิทยานิพนธ์	-.120	.195
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา	-.118	.201

จากตารางที่ 4.31 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา พบว่า ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กัน

เนื่องจากผลการวิจัย การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา พบว่า ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กันแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าสนใจเพิ่มเติม ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับสถานภาพการทำงาน และ 2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา (การสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด และการสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด) กับสถานภาพการทำงาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับสถานภาพการทำงาน ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คอนติเจนซี (Contingency Coefficient) ดังตารางที่ 4.32 – 4.33

ตารางที่ 4.32 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน และระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา

ระดับการศึกษา	สถานภาพการทำงาน	ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา				รวม จำนวนคน (ร้อยละ)
		สำเร็จการศึกษาตาม ระยะเวลาที่หลักสูตร กำหนด	สำเร็จการศึกษาเกิน ระยะเวลาที่หลักสูตร กำหนด 1 ปี	สำเร็จการศึกษาเกิน ระยะเวลาที่หลักสูตร กำหนด 2 ปี	สำเร็จการศึกษาเกิน ระยะเวลาที่หลักสูตร กำหนด 3 ปี	
		จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	จำนวนคน (ร้อยละ)	
ปริญญาโท	ยังไม่ได้ทำงาน	7 (25.00%)	10 (35.70%)	6 (21.40%)	5 (17.90%)	28 (100%)
	ทำงานแล้ว	6 (14.30%)	13 (31.00%)	10 (23.80%)	13 (31.00%)	42 (100%)
	รวม	13 (18.60%)	23 (32.90%)	16 (22.90%)	18 (25.70%)	70 (100%)
ปริญญาโทควบเอก	ยังไม่ได้ทำงาน	-	2 (50.00%)	-	2 (50.00%)	4 (100%)
	ทำงานแล้ว	-	-	-	-	-
	รวม	-	2 (50.00%)	-	2 (50.00%)	4 (100%)
ปริญญาเอก	ยังไม่ได้ทำงาน	3 (25.00%)	2 (16.70%)	2 (16.70%)	5 (41.70%)	12 (100%)
	ทำงานแล้ว	1 (2.90%)	9 (26.50%)	13 (26.50%)	11 (32.40%)	34 (100%)
	รวม	4 (8.70%)	11 (23.90%)	15 (32.60%)	16 (34.80%)	46 (100%)
รวม	ยังไม่ได้ทำงาน	10 (22.70%)	14 (31.80%)	8 (18.20%)	12 (27.30%)	44 (100%)
	ทำงานแล้ว	7 (9.20%)	22 (28.90%)	23 (30.30%)	24 (31.60%)	76 (100%)
	รวม	17 (14.20%)	36 (30.00%)	31 (25.80%)	36 (30.00%)	120 (100%)

จากตารางที่ 4.32 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน และระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ยังไม่ได้ทำงานส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด 1 ปี คิดเป็น 31.80% และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตร

กำหนด 3 ปี คิดเป็น 31.60% เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาโทที่ยังไม่ได้ทำงานส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด 1 ปี คิดเป็น 35.70% และที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด 1 ปี และ 3 ปี คิดเป็น 31.00% ส่วนนักศึกษาระดับปริญญาโทควบเอกทั้งหมดยังไม่ได้ทำงานจะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด 1 ปี และ 3 ปี คิดเป็น 50.00% และนักศึกษาระดับปริญญาเอกที่ยังไม่ทำงานส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด 3 ปี คิดเป็น 41.70% และที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด 3 ปี คิดเป็น 32.40%

ตารางที่ 4.33 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับสถานภาพการทำงาน

ระดับการศึกษา			Value	Approximate Significance
ปริญญาโท	Nominal by Nominal	Contingency Coefficient	.179	.509
	N of Valid Cases		70	
ปริญญาโทควบเอก	Nominal by Nominal	Contingency Coefficient	. ^c	
	N of Valid Cases		4	
ปริญญาเอก	Nominal by Nominal	Contingency Coefficient	.359	.078
	N of Valid Cases		46	
รวม	Nominal by Nominal	Contingency Coefficient	.208	.144
	N of Valid Cases		120	

c. No statistics are computed because working status is a constant.

จากตารางที่ 4.33 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับสถานภาพการทำงาน พบว่า ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับสถานภาพการทำงานทั้งระดับการศึกษาปริญญาโท และปริญญาเอกไม่มีความสัมพันธ์กัน

2) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา (การสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด และการสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด) กับสถานภาพการทำงาน ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พาย (Phi coefficient) ดังตารางที่ 4.34 - 4.35

ตารางที่ 4.34 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน และสถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา

ระดับการศึกษา	สถานภาพการทำงาน	สถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา		รวม จำนวนคน (ร้อยละ)
		สำเร็จการศึกษตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด จำนวนคน (ร้อยละ)	สำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด จำนวนคน (ร้อยละ)	
ปริญญาโท	ยังไม่ได้ทำงาน	7 (25.00%)	21 (75.00%)	28 (100%)
	ทำงานแล้ว	6 (14.30%)	36 (85.70%)	42 (100%)
	รวม	13 (18.60%)	57 (81.40%)	70 (100%)
ปริญญาโทควบเอก	ยังไม่ได้ทำงาน	-	4 (100%)	4 (100%)
	ทำงานแล้ว	-	-	-
	รวม	-	4 (100%)	4 (100%)
ปริญญาเอก	ยังไม่ได้ทำงาน	3 (25.00%)	9 (75.00%)	12 (100%)
	ทำงานแล้ว	1 (2.90%)	33 (97.10%)	34 (100%)
	รวม	4 (8.70%)	42 (91.30%)	46 (100%)
รวม	ยังไม่ได้ทำงาน	10 (22.70%)	34 (77.30%)	44 (100%)
	ทำงานแล้ว	7 (9.20%)	69 (90.80%)	76 (100%)
	รวม	17 (14.20%)	103 (85.80%)	120 (100%)

จากตารางที่ 4.34 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา สถานภาพการทำงาน และสถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ยังไม่ได้ทำงานส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คิดเป็น 77.30% และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คิดเป็น 90.80% เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาระดับการศึกษาปริญญาโทที่ยังไม่ได้ทำงานส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คิดเป็น 75.00% และที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คิดเป็น 85.70% ส่วนนักศึกษาระดับการศึกษาปริญญาโทควบเอกทั้งหมดยังไม่มีการสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คิดเป็น 100.00% และนักศึกษาระดับการศึกษาปริญญาเอกที่ยังไม่มีการทำงานส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คิดเป็น 75.00% และที่ทำงานแล้วส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาเกินระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด คิดเป็น 91.30%

ตารางที่ 4.35 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา กับสถานภาพการทำงาน

ระดับการศึกษา			Value	Approximate Significance
ปริญญาโท	Nominal by Nominal	Phi	.135	.259
		Cramer's V	.135	.259
	N of Valid Cases		70	
ปริญญาโทควบเอก	Nominal by Nominal	Phi	.c	
		Cramer's V		
	N of Valid Cases		4	
ปริญญาเอก	Nominal by Nominal	Phi	.344	.020*
		Cramer's V	.344	.020*
	N of Valid Cases		46	
รวม	Nominal by Nominal	Phi	.187	.041*
		Cramer's V	.187	.041*
	N of Valid Cases		120	

c. No statistics are computed because working status and student status at graduation is a constant.

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.35 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา กับสถานภาพการทำงาน พบว่า โดยภาพรวม สถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา กับสถานภาพการทำงานมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาปริญญาโท สถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา กับสถานภาพการทำงานไม่มีความสัมพันธ์กัน และสำหรับระดับการศึกษาปริญญาเอก สถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษา กับสถานภาพการทำงานมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และศึกษาความสัมพันธ์ของระยะเวลาการสำเร็จการศึกษากับปัจจัยการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

การวิจัยนี้แบ่งการรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่สำเร็จการศึกษารุ่นปีการศึกษา 2561 จำนวน 120 คน และข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มทส. จาก 5 สำนักวิชา รวม 20 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแจกแจงความถี่ หาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษากับปัจจัยการสำเร็จการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน 120 คน เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มากที่สุด ร้อยละ 58.33 รองลงมา คือ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 20.00 สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร ร้อยละ 10.00 สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม ร้อยละ 9.17 และสำนักวิชาสาธารณสุขศาสตร์ ร้อยละ 2.50 ตามลำดับ เป็นเพศชาย ร้อยละ 60.00 เพศหญิง ร้อยละ 40.00 สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 58.33 ระดับปริญญาเอก ร้อยละ 41.67

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 20 คน เป็นบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก 5 สำนักวิชา ๆ ละ 4 คน ได้แก่ สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.00 เพศชาย ร้อยละ 20.00 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 60.00 ระดับปริญญาเอก ร้อยละ 40.00

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลตามหัวข้อดังนี้

- 5.1 สรุปผลการวิจัย
- 5.2 อภิปรายผล
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) ระดับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จ การศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 2) ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด และข้อมูลจาก การสัมภาษณ์ และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา กับปัจจัยที่มีผลต่อ ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ดังนี้

5.1.1 ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ภาพรวม พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการทำ วิทยานิพนธ์ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน และด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา ตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี รายด้าน ประกอบด้วย ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จ การศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การมีแหล่งศึกษาค้นคว้า สืบค้น ข้อมูล อย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ รูปแบบการสอนที่ครอบคลุมทั้งการบรรยาย การศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา และฝึกปฏิบัติ การศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถใน การคิดวิเคราะห์ปัญหา ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมี ความเหมาะสม

2) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จ การศึกษา ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษา ในการนำเสนอ ผลงานในที่ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ การให้ คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยของอาจารย์

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การแนะนำแหล่งทุนในการวิจัยเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในการทำวิจัย

3) ด้านการทำวิทยานิพนธ์

พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ด้านการทำวิทยานิพนธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การตัดสินใจเลือกหัวข้อการทำวิจัยมีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ทันตามเวลาที่กำหนด ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัย

4) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ด้านคุณลักษณะส่วนตัวนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ความรู้และความสามารถในการวิจัย เช่น การวางแผน/เก็บตัวอย่าง/การทำการทดลอง/การวิเคราะห์ข้อมูล/การสรุปผลการวิจัย ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีทักษะการเขียนรายงานการวิจัยเป็นภาษาอังกฤษ

5.1.2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด และข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) หลักสูตรควรมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยตามสภาพสังคมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้กับสภาพปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม 2) หลักสูตรควรเพิ่มการให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนรายงานการวิจัย และการวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูง 3) ควรมีรายวิชาที่หลากหลายให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจและสอดคล้องกับงานวิจัย

2) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีเวลาในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง กระตุ้นให้ดำเนินการตามแผนอย่างสม่ำเสมอ 2) การสนับสนุนให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของ

นักศึกษา 3) อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความรู้ความสามารถสูง และมีความเชี่ยวชาญ สามารถแนะนำให้คำปรึกษา และแก้ปัญหาในการทำวิจัยได้

3) ด้านการทำวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) การทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ อยากให้ลดเรื่องการจัดการ format Thesis ทำให้เสียเวลามาก ควรมีหน่วยงานเฉพาะมารับทำ format รูปเล่ม อยากให้เจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการตรวจสอบเล่มวิทยานิพนธ์ให้มากกว่านี้ เสียเวลาหลายเดือนมาก ทำรูปแบบเล่มถูกต้องแล้ว เจ้าหน้าที่ตรวจแล้ว สุดท้ายต้องกลับไปแก้ไขอีก ความเข้มงวดในการจัดแบบฟอร์มทำให้ใช้เวลาในการจัดทำเล่มนานเกินไป 2) ความพร้อมของเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ มีผลต่อการทำวิจัย นักศึกษาบางรายจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์จากหน่วยงานภายนอก อยากให้มีการลดขั้นตอนการขอใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ 3) การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ พยายามเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาบ่อย ๆ เป็นประจำ แม้งานที่ได้รับมอบหมายยังไม่สำเร็จแต่อย่างน้อยก็ควรนำปัญหาที่พบไปปรึกษาอาจารย์เพื่อให้ทำงานลุล่วงต่อไปได้

4) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) การบริหารจัดการเวลา เป็นสิ่งสำคัญของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานประจำแล้วลาศึกษาต่อ ต้องวางแผนการเรียนการทำวิจัยเพื่อให้ไม่กระทบการทำงาน นอกจากนี้จะต้องมีความขยันอดทน และมีเป้าหมายในการศึกษา 2) นักศึกษาต้องมีวินัยและพัฒนาตนเองอยู่เสมอในการทำวิทยานิพนธ์ ส่วนหนึ่งของนักศึกษาที่ทำให้ใช้เวลาในการศึกษาไม่มากก็คือความมีวินัย 3) นักศึกษาควรมีทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ

เปรียบเทียบผลการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพของปัจจัยแต่ละด้าน

1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีความสอดคล้องกันในประเด็น การมีแหล่งศึกษาค้นคว้าสืบค้นข้อมูลอย่างเพียงพอ ความทันสมัยของหลักสูตร และประเด็นที่แตกต่างกัน คือ การเพิ่มความรู้เกี่ยวกับการเขียนรายงานการวิจัยและการวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูง การมีรายวิชาที่หลากหลายให้นักศึกษาเลือกเรียนได้ตามความสนใจและสอดคล้องกับงานวิจัย

2) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พบว่า ผลการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีความสอดคล้องกันในประเด็น การสนับสนุนให้คำแนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง กระตุ้นให้ดำเนินการตามแผนอย่างสม่ำเสมอ และอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความรู้ความสามารถสูง และมีความเชี่ยวชาญ สามารถแนะนำให้คำปรึกษาแก้ปัญหาในการทำวิจัยได้

3) ด้านการทำวิทยานิพนธ์ ผลการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีความสอดคล้องกัน ในประเด็น ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลองหรือการศึกษาวิจัย การตอบรับการ ตีพิมพ์เผยแพร่งานวิจัย ประเด็นที่แตกต่างกัน คือ การจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ ความเข้มงวดในการ จัด Format Thesis

4) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา ผลการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีความ สอดคล้องกันในประเด็น การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ การวางแผนการวิจัยร่วมกันของ นักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ความสามารถในการบริหารจัดการเวลา ความมีวินัยใน ตนเองของนักศึกษา ประเด็นที่แตกต่างกัน คือ การมีเป้าหมายในการศึกษา และการมีทักษะพื้นฐาน ทางด้านภาษาอังกฤษ

5.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลา การสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการ สำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พบว่า ระยะเวลาการ สำเร็จการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ด้านการทำวิทยานิพนธ์ และด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่น่าสนใจเพิ่มเติม คือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลา การสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับสถานภาพการทำงาน พบว่า ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษากับสถานภาพการทำงานทั้งในระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก ไม่มีความสัมพันธ์กัน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษากับ สถานภาพการทำงาน พบว่า โดยภาพรวม สถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษากับสถานภาพ การทำงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาปริญญาโท สถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษากับสถานภาพการทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กัน ส่วนระดับการศึกษาปริญญาเอก สถานภาพนักศึกษาในการสำเร็จการศึกษากับ สถานภาพการทำงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่เห็นว่า การมีแหล่งค้นคว้าสืบค้นข้อมูลอย่างเพียงพอ รูปแบบการสอนที่ครอบคลุมทั้งการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา และฝึกปฏิบัติ การศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา ความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำวิจัย และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะการค้นคว้าความรู้จากแหล่งต่าง ๆ เป็นปัจจัยที่มีผลมากที่สุด ซึ่งสหทยา ดำรงเกียรติศักดิ์ (2543) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยแม่โจ้มีปัญหาในการทำวิจัย มหาวิทยาลัยมีอุปกรณ์เครื่องมือการทำวิจัยไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา นักศึกษาขาดความคล่องตัวในการขอใช้เครื่องมือในการทำวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจำเป็นต้องสืบค้นข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ และนักศึกษาต้องมีทักษะการค้นคว้าเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล มหาวิทยาลัยมีแหล่งค้นคว้าข้อมูลที่เพียงพอ หากแต่บางครั้งในหัวข้อเรื่องที่นักศึกษาทำวิจัยค้นหาข้อมูลได้ค่อนข้างยากประกอบกับยังไม่มีใครเคยทำวิจัยในแนวทางที่นักศึกษากำลังทำวิจัยมาก่อน ในเรื่องความพร้อมของสถานที่เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำวิจัยส่วนใหญ่ นักศึกษาคิดว่าเพียงพอ แต่มีความติดขัดที่ขั้นตอนในการขอใช้เครื่องมือที่ไม่ได้รับความสะดวก และเวลาที่ใช้ซ่อมแซมอุปกรณ์นานมาก

2) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนใหญ่เห็นว่า การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ การให้คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในการทำวิจัยได้โดยอิสระ และการติดตามความคืบหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เป็นปัจจัยที่มีผลมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ทรงธรรม ธีระกุล (2546) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่า ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ มากเป็นอันดับหนึ่ง

คือ คุณลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาควรทุ่มเทเวลา เอาใจใส่ดูแล และให้คำปรึกษาแนะนำนิสิตอย่างเต็มที่ ควรมีประสบการณ์การวิจัยและมีตำแหน่งวิชาการ ศศิธร สุพันธ์ (2561) พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา โครงการศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เกิดจากคุณลักษณะส่วนตัวของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีเวลาจำกัดให้นิสิตเข้าพบ เพื่อให้ความช่วยเหลือแนะนำ อาจารย์มีภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผลการศึกษาของ รัชนีวรรณ ตั้งภักดี (2560) ซึ่งศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับสภาพการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ด้านอาจารย์ที่ปรึกษา บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เอาใจใส่และกำกับติดตามการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตเป็นอย่างดี รองลงมา คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้กำลังใจนิสิตในการทำวิทยานิพนธ์สม่ำเสมอ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์รับฟังความคิดเห็นของนิสิต นอกจากนี้พิบูล เอกวางกุล (2541) ได้ศึกษาปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ยังพบว่า การที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไม่ค่อยมีเวลาให้คำปรึกษาและพบปะยาก เนื่องจากมีภาระงานมากทั้งด้านการสอนและงานวิจัย เดินทางไปต่างประเทศบ่อย ทำให้นิสิตกับคณะกรรมการที่ปรึกษามีเวลาไม่ตรงกันทำให้เกิดปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์อีกด้วย ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2554) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า ด้านการเสนอผลงานวิทยานิพนธ์ โดยภาพรวมเป็นปัจจัยที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่า ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การศึกษาอิสระ โดยภาพรวมเป็นปัจจัยที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับมากเช่นกัน และปัจจัยที่เป็นปัญหามีผลมากที่สุด คือ การให้คำปรึกษาและแนะนำการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นสมบูรณ์ ความรู้ความชำนาญในหัวข้อวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ชนิตา รัชพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549) ได้สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการเผยแพร่วิทยานิพนธ์ของนักศึกษา คือ ปัญหาด้านทักษะการวิจัยและทักษะด้านภาษาส่งผลต่อการเขียนบทความทางวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ โดยเฉพาะวารสารและการประชุมที่มีการตั้งคณะกรรมการ (Editorial Board หรือ Peer Review) พิจารณาผลงานที่จะตีพิมพ์/นำเสนอ โดยเฉพาะหากมหาวิทยาลัยมีข้อกำหนดให้เผยแพร่ผลงานเป็นภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ นักศึกษายังมีปัญหาในการหาแหล่งตีพิมพ์เผยแพร่ หากมหาวิทยาลัยหรือคณะไม่มีบริการให้ความช่วยเหลือในด้านดังกล่าวจะเป็นอุปสรรคในการสำเร็จการศึกษาได้ เป็นต้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักศึกษาขาดความรู้ทักษะในการเขียนบทความ และการนำเสนอผลงาน ดังนั้น การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ จึงมีผลต่อการสำเร็จการศึกษามาก เพราะหากผลงานของนักศึกษาไม่ได้รับการตีพิมพ์ก็จะไม่สามารถสำเร็จ

การศึกษาได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด นอกจากนี้การให้คำปรึกษาแนะนำในการทำวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ และการติดตามความคืบหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลต่อความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาอีกด้วย

3) ด้านการทำวิทยานิพนธ์

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านการทำวิทยานิพนธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่เห็นว่า การตัดสินใจเลือกหัวข้อการทำวิจัยมีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร การตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ทันตามเวลาที่กำหนด การเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์มีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลองหรือการศึกษาวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามแผนที่กำหนด เป็นปัจจัยที่มีผลมากที่สุด สอดคล้องกับ วรรณกร พรประเสริฐ (2557) ได้วิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ตัวแปรที่ดีที่สุดในการจำแนกกลุ่มการสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร คือความสามารถด้านการวิจัย การวางแผนการทำวิทยานิพนธ์ และแหล่งเอื้ออำนวยทางวิชาการ ชนิดา รัชพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549) ได้สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ไว้ดังนี้ (1) การเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่มีประเด็นปัญหาที่สนใจแน่นอน มีความสนใจหลายเรื่อง เปลี่ยนหัวข้อการวิจัยเกือบทุกครั้งที่มาพบอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอหัวข้อไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษา เสนอหัวข้อโดยยังไม่ได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอย่างดี ค้นคว้าเอกสารไม่กว้างขวาง ไม่ลึกซึ้งพอ หรือไม่ทันสมัย เสนอประเด็นปัญหาการวิจัยที่ไม่มีความสำคัญ หรือไม่มีความลุ่มลึกเพียงพอ เสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ที่เป็นไปได้ยาก หรือมีขอบเขตกว้างขวางจนอาจดำเนินการไม่เสร็จในระยะเวลาตามหลักสูตร (2) การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ นอกจากความไม่ชัดเจนของประเด็นปัญหา และระเบียบวิธีและการออกแบบวิจัยที่เสนอในโครงร่างวิทยานิพนธ์แล้ว นักศึกษาบางคนยังเลือกใช้ระเบียบวิธีวิจัยที่ไม่มีความรู้ความชำนาญเพียงพอหรือไม่มีความถนัด ทำให้มีปัญหาในการดำเนินการวิจัย (3) การเขียนรายงานและการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ นักศึกษาหลายคนยังมีปัญหาด้านภาษา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษซึ่งเป็นทักษะสำคัญอีกประการหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะวิทยานิพนธ์ที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยในเชิงคุณภาพ ส่วนปัญหาที่พบมากระหว่างการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ นอกจากการเตรียมตัวไม่พร้อมและมีความวิตกกังวลเกินไปแล้ว นักศึกษาบางคนยังใช้เวลาบรรยายความสำคัญของประเด็นปัญหา การออกแบบระเบียบวิธีและขั้นตอนการดำเนินการวิจัยมากเกินไป จนแทบไม่ได้กล่าวถึงข้อค้นพบและอภิปรายผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษายังขาดความลุ่มลึกในเรื่องที่จะศึกษาวิจัย หัวข้อการวิจัยไม่ได้เกิดจากตัวนักศึกษาแต่มาจากอาจารย์ที่ปรึกษา หรือการทำวิจัยในหัวข้อที่เป็นไปได้ยากมีขอบเขตที่กว้างทำให้ต้องใช้เวลาในการดำเนินการนาน

4) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่เห็นว่า การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ ความรู้และความสามารถในการวิจัย เช่น การวางแผน เก็บตัวอย่าง การทำการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผลการวิจัย ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ การวางแผนการเรียนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา และความมีวินัยในตนเอง เป็นปัจจัยที่มีผลมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของธิดาพร ประทุมวี (2553) พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการของนักศึกษา และการบริหารจัดการตนเองของนักศึกษา ศศธิร สุพันธ์ (2561) พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา โครงการศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่เกิดจากคุณลักษณะของนิสิต คือ นิสิตขาดการวางแผนการเรียน การจัดทำตารางเวลา และขาดความรับผิดชอบในการไปพบอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำปรึกษา แนะนำและตรวจงานอย่างต่อเนื่อง นิสิตไม่แก้งานตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำ อรุณศรี พุ่มนวล (2552) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เป็นปัจจัยส่วนบุคคลด้านผู้เรียน เช่น ปัญหาการดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผน การจัดสรรเวลาในการดำเนินงาน ขาดทักษะในการพิมพ์เอกสาร พิภูล เอกวางกูร (2541) พบว่า ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับตัวนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คือ เรียนโดยไม่ได้หาประเด็นปัญหาและเขียนโครงการวิทยานิพนธ์พร้อมไปด้วย ไม่สามารถควบคุมตนเองให้ทำตามแผนที่วางไว้ เครียดและวิตกกังวลสูงในการทำงาน ไม่มีเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ ขาดทักษะการเขียนความสำคัญของปัญหา ต้องแก้ไขหลายครั้งและต้องรอให้เรียนรายวิชาต่าง ๆ ที่หลักสูตรกำหนดจบก่อนจึงจะเขียนได้ ใช้เวลาหาประเด็นปัญหานั้น ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2539, อ้างถึงใน ญัฐพงษ์ จันทร์ก้อน, 2546) กล่าวถึง การวางแผนการเรียนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับนักศึกษา นักศึกษาจำเป็นต้องมีการวางแผนการเรียนของตนเอง การวางแผนการเรียนมีทั้งการวางแผนระยะยาวตลอดหลักสูตรเพื่อให้เรียนได้ครบตามหลักสูตร และการวางแผนในแต่ละภาคเรียน การจัดทำตารางเรียนก็เป็นเครื่องมือสำคัญในการวางแผนการเรียน เนื่องจากนักศึกษาที่เรียนดีจะรู้จักการจัดตารางเวลาอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปฏิบัติตามตารางเวลาได้ ซึ่งจะทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษา และยังกล่าวถึง ความมีวินัยในตัวเองของนักศึกษาด้วยว่าเป็นความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้ แม้จะมีอุปสรรค บุคคลที่มีวินัยในตนเองจะช่วยให้การทำงานหรือการเรียนประสบผลสำเร็จ ญิรนุช จงอารี (2543) พบว่า องค์ประกอบที่ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรและสำเร็จการศึกษาล่าช้ากว่าที่หลักสูตรกำหนด ได้แก่ การปฏิบัติตัว

ของนักศึกษา และปัญหา คือ นักศึกษาส่วนใหญ่มีภาระงานประจำมาก ไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้า ขาดการวางแผนการเรียน บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ (2545, อ้างถึงใน กัญญาวีร์ ปัทมดิลก และคณะ, 2551) ได้สรุปสภาพปัญหาเกี่ยวกับด้านนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือที่ไม่สำเร็จการศึกษาในเวลาที่กำหนด ได้แก่ นักศึกษามีภาระงานมาก ไม่ทุ่มเทเวลา ขาดความกระตือรือร้นในการค้นคว้าวิจัย ขาดทักษะในการเขียนวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ขาดทักษะภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีภาระงานประจำทำให้ไม่มีเวลาในการศึกษาอย่างเต็มที่ ขาดความต่อเนื่องในการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อพบปัญหาก็กปล่อยทิ้งไว้ไม่ได้รับคำแนะนำเพื่อแก้ไข นานไปก็ขาดความกระตือรือร้น จนกระทั่งใกล้จะครบระยะเวลาการศึกษาจึงมาเร่งมือในการทำวิทยานิพนธ์ และโดยเฉพาะนักศึกษาที่ขาดทักษะในการเขียน และขาดทักษะด้านภาษาด้วยแล้วก็จะยังเป็นปัญหาอย่างยิ่งในการที่จะทำวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสมบูรณ์

5.2.2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด และข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) หลักสูตรควรมีการปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัยตามสภาพสังคมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้กับสภาพปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม 2) หลักสูตรควรเพิ่มการให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนรายงานการวิจัย และการวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูง 3) ควรมีรายวิชาที่หลากหลายให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจและสอดคล้องกับงานวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเทศไทยกำลังก้าวสู่ยุค 4.0 เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป็นรูปแบบที่มีการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ ปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนา และการปฏิรูปการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้น การจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นอกจากนี้ นักศึกษายังพบปัญหาเกี่ยวกับการเขียนรายงานการวิจัยและการวิเคราะห์ทางสถิติ เนื่องจากไม่มีพื้นฐาน จึงควรเพิ่มรายวิชาที่นักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจและสอดคล้องกับงานวิจัยในหลักสูตร

2) ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีเวลาในการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์อย่างต่อเนื่อง กระตุ้นให้ดำเนินการตามแผนอย่างสม่ำเสมอ 2) การสนับสนุนให้คำปรึกษา แนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา 3) อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความรู้ความสามารถสูง และมีความเชี่ยวชาญ สามารถแนะนำให้คำปรึกษา และแก้ปัญหาในการทำวิจัยได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่งหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตาม

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ การให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการศึกษาและวิจัยรวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่นักศึกษาดำเนินการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและวิจัย ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับการเขียนวิทยานิพนธ์ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงภาษา ประเมินความคืบหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาและรายงานผลการประเมินต่อหัวหน้าสาขาวิชา เป็นต้น ซึ่งหากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ทำหน้าที่ดังกล่าวโดยสมบูรณ์แล้ว จะช่วยให้นักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาได้เป็นอย่างดี

3) ด้านการทำวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) การทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ อยากให้ลดเรื่องการจัดการ format Thesis ทำให้เสียเวลามาก ควรมีหน่วยงานเฉพาะมารับทำ format รูปเล่ม อยากให้เจ้าหน้าที่ที่มีความพร้อมในการตรวจสอบเล่มวิทยานิพนธ์ให้มากกว่านี้ เสียเวลาหลายเดือนมาก ทำรูปแบบเล่มถูกต้องแล้ว เจ้าหน้าที่ที่ตรวจแล้ว สุดท้ายยังต้องกลับไปแก้ไขอีก ความเข้มงวดในการจัดแบบฟอร์มทำให้ใช้เวลาในการจัดทำเล่มนานเกินไป 2) ความพร้อมของเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ มีผลต่อการทำวิจัย นักศึกษาบางรายจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์จากหน่วยงานภายนอก อยากให้มีการลดขั้นตอนการขอใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ 3) การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ พยายามเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาบ่อย ๆ เป็นประจำ แม้งานที่ได้รับมอบหมายยังไม่สำเร็จแต่อย่างน้อยก็ควรนำปัญหาที่พบไปปรึกษาอาจารย์เพื่อให้ทำงานลุล่วงต่อไปได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาต้องใช้เวลาในการจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์นานเกินไป เจ้าหน้าที่ที่ตรวจแล้วต้องกลับมาแก้ไขทำให้เสียเวลา การขอใช้เครื่องมืออุปกรณ์การวิจัยของมหาวิทยาลัยมีขั้นตอนมาก และการที่นักศึกษาจะสามารถทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จลุล่วงไปได้นั้นอาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนสำคัญมาก การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สม่ำเสมอ มีการรายงานความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง จะทำให้การทำวิทยานิพนธ์สำเร็จไปด้วยดี

4) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ 1) การบริหารจัดการเวลา เป็นสิ่งสำคัญของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะผู้ที่ทำงานประจำแล้วลาศึกษาต่อ ต้องวางแผนการเรียนการทำวิจัยเพื่อให้ไม่กระทบการทำงาน นอกจากนี้จะต้องมีความขยันอดทน และมีเป้าหมาย 2) นักศึกษาต้องมีวินัยและพัฒนาตนเองอยู่เสมอในการทำวิทยานิพนธ์ ส่วนหนึ่งของนักศึกษาที่ทำให้ใช้เวลาในการศึกษาไม่มากก็คือความมีวินัย 3) นักศึกษาควรมีทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากต่อการเรียนระดับบัณฑิตศึกษา ในการสืบค้นข้อมูล รวมถึงการเขียนรายงานการวิจัย ตีพิมพ์บทความต่าง ๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะปัญหาหนึ่งที่เกิดจากตัวนักศึกษาคือ เรื่องของเวลา เวลาที่ใช้ในการศึกษาไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า จะนำมาซึ่งความล้มเหลวในการเรียน และสำหรับผู้ที่ลาศึกษาต่อด้วยแล้ว เรื่องของภาระงานประจำ ที่ยังต้อง

ปฏิบัติอย่างเต็มที่ ย่อมส่งผลต่อเวลาในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ความมีวินัย การมีเป้าหมายในการศึกษา การพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้เป็นอย่างดี

5.2.3 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการสำเร็จการศึกษากับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา พบว่า ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า โดยส่วนใหญ่ของนักศึกษาจะใช้เวลาในการศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดของหลักสูตร อันเนื่องจากระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ เช่น การเสนอโครงร่างวิทยานิพนธ์ไม่เป็นที่พอใจตามกรอบเวลา การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ไม่แล้วเสร็จตามกำหนด การไม่ได้ไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาตามที่นัดหมายเนื่องจากนักศึกษามีภาระงานประจำ หรือในนักศึกษาบางรายอาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาในการติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษา การทำวิทยานิพนธ์ไม่เป็นไปตามแผน นักศึกษาที่ทำงานประจำแล้วคิดว่าเป้าหมายของตน คือ การเรียนให้จบ ระยะเวลาการศึกษาไม่ใช่ปัญหา เพราะระยะเวลาที่นักศึกษาใช้ในการศึกษา ได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์จากอาจารย์ที่ปรึกษารวมถึงการมี connection ในระหว่างเรียนและในอนาคตด้วย นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาส่วนหนึ่งทำงานวิจัยเรียบร้อยแล้วแต่มีความติดขัดในเรื่องของการทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ การตีพิมพ์วิทยานิพนธ์ ทำให้ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาของหลักสูตร

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ควรปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ให้ความรู้เกี่ยวกับการเขียนรายงานการวิจัย การวิเคราะห์ทางสถิติขั้นสูง และการเขียนบทความทางวิชาการ การใช้ภาษาในการเขียนได้อย่างถูกต้อง ตามหลักวิชาการ สามารถตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการได้

2) มหาวิทยาลัยควรมีมาตรการกระตุ้น/เร่งรัดให้มีการตีพิมพ์ผลงานวิจัยให้เร็วที่สุดในกรณีที่นักศึกษาทำการสอบวิทยานิพนธ์โดยยังไม่ตีพิมพ์ผลงานวิจัย หรือยังมีผลงานวิจัยไม่ครบตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนด และควรมีระบบการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา กรณีที่นักศึกษามีปัญหาในเรื่องการเรียน การทำวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ข้อมูล การใช้สถิติในการวิจัย การตีพิมพ์ผลงาน หรือปัญหาส่วนตัวที่ไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเองได้

3) ด้านการทำวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยโดยหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบเล่มวิทยานิพนธ์ ควรมีการเผยแพร่คู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์ รวมถึงขั้นตอนและแนวปฏิบัติในการจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ให้นักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน หน่วยงานหรือผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบเล่มวิทยานิพนธ์จะต้องมีความชัดเจนในเรื่องของรูปแบบวิทยานิพนธ์และระยะเวลาในการดำเนินการ รวมทั้งการลดความซ้ำซ้อนในการจัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์ ในสิ่งที่ไม่จำเป็น เช่น การเว้นระยะขอบกระดาษที่คลาดเคลื่อนเพียงเล็กน้อย ทำให้ต้องเสียเวลาแก้ไขสิ่งเล็กน้อย ๆ หลายนรอบ โดยเฉพาะหน้าอนุมัติ ที่ต้องลงลายมือชื่อคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ เป็นต้น

4) ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา นักศึกษาควรมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความพร้อมทางวิชาการ และมีทักษะพื้นฐานทางด้านภาษาอังกฤษ

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาและการนำเสนอผลงาน

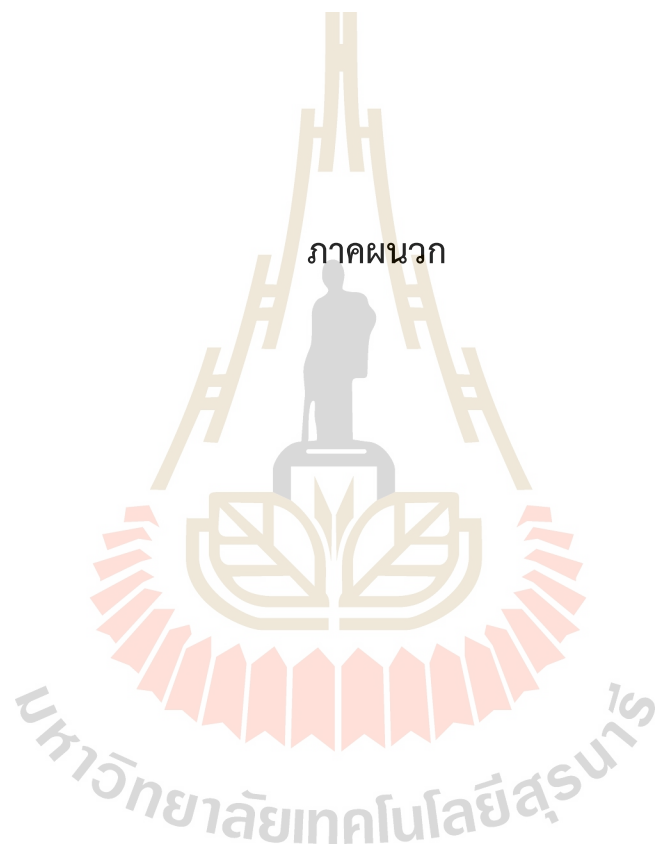
2) ควรเพิ่มการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ตลอดจนการศึกษาความสัมพันธ์ของจำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาใช้ในการพบอาจารย์ที่ปรึกษาว่ามีความสัมพันธ์กับระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาหรือไม่

3) ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของนักศึกษา ด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ด้านความคาดหวังในการสำเร็จการศึกษา เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- กัญญาวีร์ ปัทมดิลก และคณะ. (2551). การศึกษาสภาพปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชนิตา รักษาพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หน้าที่และบทบาท. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ณัฐพงษ์ จันทร์ก้อน. (2546). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการสำเร็จการศึกษาของทหารกองประจำการตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนสังกัดหน่วยบัญชาการอากาศโยธินกองบัญชาการยุทธทางอากาศ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, กรุงเทพมหานคร.
- ณิรนุช จงอารี. (2543). แนวทางการเร่งรัดการสำเร็จการศึกษาตาม หลักสูตรของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ทรงธรรม ชีระกุล. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- ธิดาพร ประทุมวี. (2553). ปัจจัยความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- ธีรวิทย์ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิกุล เอกวางกูร. (2541). ปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ศูนย์บริการการศึกษา. (2561). รายงานสรุปผลการสำเร็จการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา ปีการศึกษา 2556-2560. นครราชสีมา: ศูนย์บริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2562). *รายงานประจำปี 2561*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2560). *ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2560*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- รัชนีวรรณ ตั้งภักดี. (2560). การศึกษาความคิดเห็นของบัณฑิตและอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับสภาพการทำวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 23 (2), 138-152.
- วรรณกร พรประเสริฐ. (2557). *การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มความสำเร็จการศึกษาของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ศศิธร สุพันธ์. (2561). ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตระดับระดับบัณฑิตศึกษา โครงการศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *วารสารสหวิทยาการวิจัย ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 7 (1) , 198-203.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). *การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย*. กรุงเทพมหานคร: บุญศิริการพิมพ์.
- ศุภลักษณ์ ล้อมลาย และศศิธร ไทยรินทร์. (2542). *ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อการแนะนำควบคุมและให้การปรึกษาของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์*. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สหทัย ดำรงเกียรติศักดิ์. (2543). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- อภิญา เจิมประไพ. (2538). *องค์ประกอบบางประการที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- อรุณศรี พุ่มนวล. (2552). *ความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- อุบลรัตน์ กำหนดเพชร. (2548). *ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของระดับบัณฑิตศึกษา
ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง ที่ตรงตามข้อมูลของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 25 ปี 25 – 34 ปี 35 – 44 ปี 45 ปีขึ้นไป
3. สำนักวิชา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสังคม เทคโนโลยีการเกษตร
 วิศวกรรมศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์
4. ระดับการศึกษา ปริญญาโท ปริญญาเอก
5. คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX)
6. สถานภาพการทำงาน
 ยังไม่ได้ทำงาน
 ทำงานแล้ว ตำแหน่งงาน
7. การลาศึกษาต่อ
 ไม่ลา ลาเต็มเวลา ลาบางเวลา
8. ทุนการศึกษา
 ได้รับทุนการศึกษา ไม่เคยได้รับทุนการศึกษา
9. แหล่งค่าใช้จ่ายในการศึกษา
 จากตนเอง บิดา/มารดา ทุนการศึกษา
 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
10. ประสบการณ์ในการทำวิจัย ก่อนที่จะเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
 มีประสบการณ์ (เคยผ่านการทำวิจัย/ร่วมวิจัย/เคยได้รับการอบรมการทำวิจัย)
 ไม่มีประสบการณ์
11. ระยะเวลาในการศึกษา ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนสำเร็จการศึกษา รวม ภาคการศึกษา
12. เหตุผลที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ท่านตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
..... การได้รับทุนการศึกษา
..... ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย
..... อาจารย์ที่ปรึกษา
..... ความเชี่ยวชาญของตนเองในสาขาวิชาที่เข้าศึกษา
..... อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

คำชี้แจง เป็นการสอบถามปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรของท่าน ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา

จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ปัจจัย	ระดับปัจจัยมีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน					
1) รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม					
2) เนื้อหาวิชาที่ศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน					
3) การศึกษาในหลักสูตรช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา					
4) รูปแบบการสอนที่ครอบคลุมทั้งการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา และฝึกปฏิบัติ					
5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะการค้นคว้าองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ					
6) ความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำการวิจัย					
7) มีแหล่งศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูล อย่างเพียงพอ					
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์					
8) การมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ของอาจารย์					
9) ความรู้ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์					
10) การจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบอย่างเพียงพอ					
11) การให้คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์					
12) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในการทำวิจัยได้โดยอิสระ					
13) การแนะนำแหล่งทุนในการวิจัยเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาในการทำวิจัย					
14) การติดตามความคืบหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
15) การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ					
16) การเร่งรัดให้นักศึกษาในความดูแลสามารถสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด					
ด้านการทำวิทยานิพนธ์					
17) การได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัย					
18) การตัดสินใจเลือกหัวข้อการทำวิจัยมีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร					
19) การเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์มีระยะเวลาที่เหมาะสมกับระยะเวลาของหลักสูตร					
20) การดำเนินการทำวิทยานิพนธ์สอดคล้องกับการวางแผนที่กำหนดไว้					
21) ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลองหรือการศึกษาวิจัย					
22) การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นไปตามแผนที่กำหนด					

ปัจจัย	ระดับปัจจัยมีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23) การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามแผนที่กำหนด					
24) การเขียนวิทยานิพนธ์เป็นไปตามแผนที่กำหนด					
25) การสอบวิทยานิพนธ์เป็นไปตามแผนที่กำหนด					
26) การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ทันตามเวลาที่กำหนด					
27) การตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย					
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา					
28) พื้นฐานความรู้/ความเชี่ยวชาญของนักศึกษาในสาขาวิชาที่ศึกษา					
29) ความเข้าใจในกฎระเบียบ และข้อบังคับฯ การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา					
30) ความมีวินัยในตนเอง					
31) การวางแผนการเรียนระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา					
32) การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
33) ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ					
34) ความรู้และความสามารถในการวิจัย เช่น การวางแผน/เก็บตัวอย่าง/การทำทดลอง /การวิเคราะห์ข้อมูล/การสรุปผลการวิจัย					
35) การมีทักษะการเขียนรายงานการวิจัย เป็นภาษาอังกฤษ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในองค์ประกอบแต่ละด้านที่เป็นปัจจัยมีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา และข้อเสนอแนะในการกำหนดแนวทางการแก้ไขที่ทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ปัจจัย	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข
1. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	1. 2. 3.
2. ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	1. 2. 3.
3. ด้านการทำวิทยานิพนธ์	1. 2. 3.
4. ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา	1. 2. 3.

แบบสัมภาษณ์

ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ประเด็นคำถาม
<p>ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ท่านคิดว่ารายวิชาในหลักสูตรมีความครบถ้วน เหมาะสม และตรงกับความต้องการของท่านหรือไม่อย่างไร - ท่านคิดว่ามหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านสถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์ในการทำวิจัย รวมถึงแหล่งสืบค้นข้อมูลเพียงพอ หรือไม่ อย่างไร
<p>ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในการทำวิทยานิพนธ์ ท่านมีปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ บ้างหรือไม่ - อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ติดตามความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ของท่านอย่างต่อเนื่องหรือไม่ - ท่านคิดว่าการสนับสนุนและให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ในการเสนอผลงานหรือตีพิมพ์ในวารสาร มีผลต่อการสำเร็จการศึกษาหรือไม่ อย่างไร - ท่านคิดว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ควรมีคุณลักษณะและบทบาทหน้าที่อย่างไร ที่จะสนับสนุนให้ท่านสำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา
<p>ด้านการทำวิทยานิพนธ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ในขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ ตั้งแต่การเลือกหัวข้อ การเขียนโครงร่าง การดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนวิทยานิพนธ์ ท่านพบปัญหาและอุปสรรคบ้างหรือไม่ อย่างไร - ท่านคิดว่าขั้นตอนและแนวปฏิบัติของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น ขั้นตอนการลงทะเบียน ขั้นตอนการทำวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ และการส่งเล่มวิทยานิพนธ์ มีความยุ่งยาก ซ้ำซ้อนหรือไม่ อย่างไร และส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาอย่างไรบ้าง
<p>ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ท่านคิดว่าคุณลักษณะส่วนตัวที่สำคัญ ในการที่จะทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษา คือ อะไร และมีผลอย่างไร - ท่านคิดว่าความมีวินัยของท่านมีผลต่อการสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่อย่างไร - ท่านมีการวางแผนการเรียนกับอาจารย์ที่ปรึกษาหรือไม่อย่างไรบ้าง
<p>อื่น ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อเสนอแนะของท่าน เกี่ยวกับแนวทางหรือมาตรการที่ทำให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาได้ตามที่หลักสูตรกำหนด

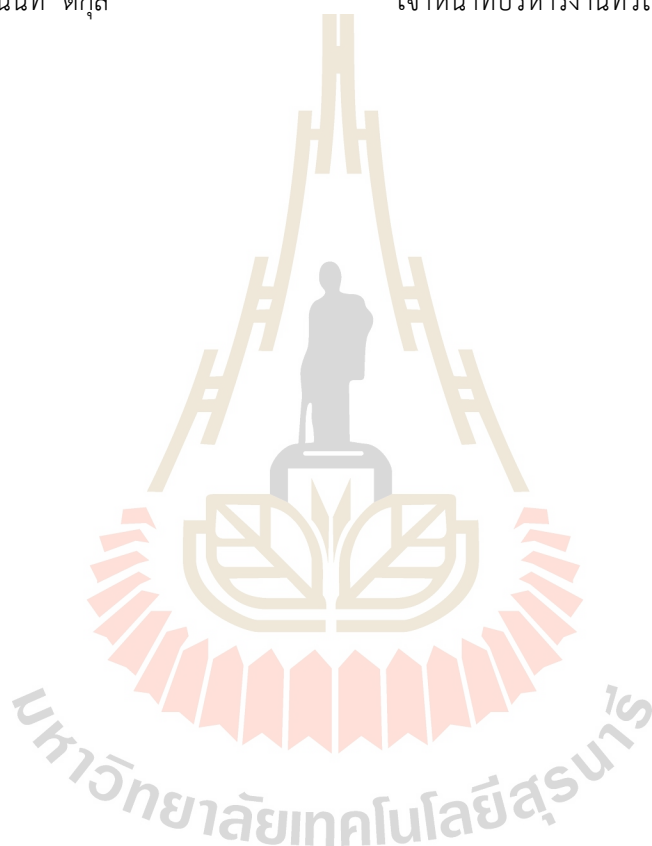

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ขวัญกมล ดอนขวา สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชฎาพร อุ้นศิริไธย์ สาขาวิชาเทคโนโลยีอาหาร
สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตร
3. ดร.จิตตานันท์ ติกุล เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ส่วนแผนงาน

ภาคผนวก ค

การหาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถาม

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของประเด็นข้อคำถามเพื่อใช้ในแบบสอบถาม
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้อยู่ในขั้นตอนการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
2. แบบสอบถามฉบับนี้มุ่งตรวจสอบ เพื่อหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence :IOC) ของแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
3. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของระดับบัณฑิตศึกษา
ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา
4. ขอความกรุณาผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาร่างแบบสอบถามว่ามีความสอดคล้องกับตัวแปรของการวิจัยเรื่องนี้หรือไม่ ด้วยการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามในระบบ IOC โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง
ใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้
 - 1) ให้ 1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
 - 2) ให้ 0 คะแนน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
 - 3) ให้ -1 คะแนน เมื่อแน่ใจว่าข้อนั้นมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับตัวแปรและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
5. ขอความกรุณาผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ในประเด็นที่ยังไม่สมบูรณ์

ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence :IOC)

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อคำถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
	1	2	3			
1) เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	1	1	1	3	1.00	
2) อายุ ☐ ต่ำกว่า 25 ปี ☐ 25 – 35 ปี ☐ 36 – 45 ปี ☐ 46 ปีขึ้นไป	1	1	1	3	1.00	
3) สาขาวิชา	1	1	1	3	1.00	
4) คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPAX)	1	1	1	3	1.00	
5) สถานภาพการทำงาน ☐ ยังไม่ได้ทำงาน ☐ ทำงานแล้ว ตำแหน่งงาน.....	1	1	1	3	1.00	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 เพิ่มข้อความ ยังไม่ได้ทำงาน (ไม่ต้องตอบข้อ 6)
6) การลาศึกษาต่อ ☐ ลา ☐ ไม่ลา	1	1	1	3	1.00	
7) ทุนการศึกษา ☐ ไม่ได้ได้รับทุนการศึกษา ☐ ได้รับทุนการศึกษา	1	1	1	3	1.00	
8) แหล่งค่าใช้จ่ายในการศึกษา ☐ จากตนเอง ☐ บิดา/มารดา ☐ ทุนการศึกษา ☐ อื่น ๆ	1	1	1	3	1.00	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 เพิ่มข้อความ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ข้อความคำถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
	1	2	3			
9) เข้าศึกษาในภาคการศึกษาที่ ปีการศึกษา สำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษาที่ ปีการศึกษา.....	1	1	1	3	1.00	
10) ประสบการณ์ในการทำวิจัย ก่อนที่จะ เข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ☐ ไม่มีประสบการณ์ ☐ มีประสบการณ์ (เคยทำวิจัย/ร่วมวิจัย/ เคยได้รับการอบรมการทำวิจัย)	1	1	1	3	1.00	
11) เหตุผลที่ทำให้ท่านตัดสินใจเข้าศึกษาใน ระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี (โปรดเรียงลำดับความสำคัญ) การได้รับทุนการศึกษา ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย อาจารย์ที่ปรึกษา ความเชี่ยวชาญของตนเองใน สาขาวิชาที่เข้าศึกษา อื่น ๆ	1	1	1	3	1.00	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 เพิ่มข้อความ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ข้อความ	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
	1	2	3			
ด้านการจัดการเรียนการสอนและหลักสูตร						
1) รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความเหมาะสม	1	1	1	3	1.00	
2) เนื้อหาวิชาที่ศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	1	1	1	3	1.00	
3) การศึกษาในหลักสูตรที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ปัญหา	1	1	1	3	1.00	
4) รูปแบบการสอนที่ครอบคลุมทั้งการบรรยาย การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สัมมนา และฝึกปฏิบัติ	1	1	1	3	1.00	
5) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้มีการฝึกทักษะการค้นคว้าองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ	1	1	1	3	1.00	
6) ความพร้อมของสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำการวิจัย	1	1	1	3	1.00	
7) มีแหล่งศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูล อย่างเพียงพอ	1	1	1	3	1.00	
ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์						
8) การมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ของอาจารย์	1	1	1	3	1.00	
9) ความรู้ ความเชี่ยวชาญในหัวข้อวิจัย ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	1	1	1	3	1.00	
10) การจัดเวลาให้นักศึกษาเข้าพบอย่างเพียงพอ	1	1	1	3	1.00	

ข้อความ	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
	1	2	3			
11) การให้คำปรึกษาแนะนำการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์	1	1	1	3	1.00	
12) การเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในการทำวิจัย ได้โดยอิสระ	1	1	1	3	1.00	
13) การแนะนำแหล่งทุนในการวิจัยเพื่อช่วยเหลือ นักศึกษาในการทำวิจัย	1	1	1	3	1.00	
14) การติดตามความคืบหน้าการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1.00	
15) การสนับสนุนและให้คำแนะนำนักศึกษาในการนำเสนอผลงานในที่ประชุมหรือตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ	1	1	1	3	1.00	
16) การเร่งรัดให้นักศึกษาในความดูแลสามารถสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรที่กำหนด	1	1	1	3	1.00	
ด้านการทำวิทยานิพนธ์						
17) การได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัย	1	1	1	1	1.00	
18) การตัดสินใจเลือกหัวข้อการทำวิจัย	1	1	1	1	1.00	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 เพิ่มข้อความ มีระยะเวลาที่เหมาะสม กับ ระยะเวลาของหลักสูตร
19) การเขียนโครงร่างวิทยานิพนธ์	1	1	1	1	1.00	
20) การวางแผนและการดำเนินการวิจัย	1	1	1	1	1.00	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 แก้ไขเป็น การดำเนินการทำ วิทยานิพนธ์สอดคล้องกับ การวางแผนที่กำหนดไว้
21) ความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทดลองหรือการศึกษาวิจัย	1	1	1	1	1.00	

ข้อคำถาม	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			คะแนน รวม	คะแนน เฉลี่ย	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
	1	2	3			
22) การเก็บรวบรวมข้อมูล	1	1	1	3	1.00	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 เพิ่มข้อความ เป็นไปตามแผนที่กำหนด
23) การวิเคราะห์ข้อมูล	1	1	1	3	1.00	
24) การเขียนวิทยานิพนธ์	1	1	1	3	1.00	
25) การสอบวิทยานิพนธ์	1	1	0	2	0.67	
26) การส่งเล่มวิทยานิพนธ์ทันตามเวลาที่กำหนด	1	1	1	3	1.00	
27) การตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัย	1	1	1	3	1.00	
ด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา						
28) พื้นฐานความรู้/ความเชี่ยวชาญของนักศึกษา ในสาขาวิชาที่ศึกษา	1	1	1	3	1.00	
29) ความเข้าใจในกฎระเบียบ และข้อบังคับฯ การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา	1	1	1	3	1.00	
30) ความมีวินัยในตนเอง	1	1	1	3	1.00	
31) การวางแผนการเรียนระหว่างนักศึกษากับ อาจารย์ที่ปรึกษา	1	1	1	3	1.00	
32) การเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1.00	
33) ความสามารถในการสืบค้นข้อมูลจาก แหล่งข้อมูลต่าง ๆ	1	1	1	3	1.00	
34) ความรู้และความสามารถในการวิจัย เช่น การวางแผน/เก็บตัวอย่าง/การทำกร ทดลอง	1	1	1	3	1.00	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 เพิ่มข้อความ /การวิเคราะห์ข้อมูล/การ สรุปผลการวิจัย
35) การมีทักษะการเขียนรายงานการวิจัย การ วิเคราะห์ และสรุปผล	1	1	0	2	0.67	ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1 แก้ไขเป็น การมีทักษะการ เขียนรายงานการวิจัย เป็น ภาษาอังกฤษ

ภาคผนวก ง

ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษารุ่นปีการศึกษา 2556 - 2559

ระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา รุ่นปีการศึกษา 2556 - 2559

ข้อมูล ณ สิ้นภาคการศึกษาที่ 3 ปีการศึกษา 2560

ระดับปริญญาโท (แผนการศึกษา ทำวิทยานิพนธ์)

สำเร็จรุ่น ปีการศึกษา	รวม	จบภายใน 6 ภาค การศึกษา		จบภายใน 9 ภาค การศึกษา		จบภายใน 12 ภาค การศึกษา		จบภายใน 15 ภาค การศึกษา	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2556	164	17	10.37	55	33.54	37	22.56	55	33.54
2557	134	20	14.93	38	28.36	29	21.64	47	35.07
2558	121	20	16.53	37	30.58	25	20.66	39	32.23
2559	141	24	17.02	63	44.68	29	20.57	25	17.73
2560	110	28	25.45	41	37.27	28	25.45	13	11.82

ระดับปริญญาเอก (ศึกษาต่อจากปริญญาโท)

สำเร็จรุ่น ปีการศึกษา	รวม	จบภายใน 9 ภาค การศึกษา		จบภายใน 12 ภาค การศึกษา		จบภายใน 15 ภาค การศึกษา		จบภายใน 18 ภาค การศึกษา	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2556	80	0	0.00	22	27.50	9	11.25	49	61.25
2557	60	10	16.67	17	28.33	15	25.00	18	30.00
2558	68	7	10.29	16	23.53	19	27.94	26	38.24
2559	39	13	33.33	12	30.77	14	35.90	0	0.00
2560	44	3	6.82	15	34.09	12	27.27	14	31.82

ระดับปริญญาเอก (ศึกษาต่อจากปริญญาตรี)

สำเร็จรุ่น ปีการศึกษา	รวม	จบภายใน 15 ภาค การศึกษา		จบภายใน 18 ภาค การศึกษา		จบภายใน 21 ภาค การศึกษา		จบภายใน 24 ภาค การศึกษา	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2556	33	10	30.30	10	30.30	8	24.24	5	15.15
2557	24	4	16.67	16	66.67	3	12.50	1	4.17
2558	19	3	15.79	2	10.53	5	26.32	9	47.37
2559	15	5	33.33	2	13.33	2	13.33	6	40.00
2560	10	2	20.00	5	50.00	1	10.00	2	20.00

ภาคผนวก จ

เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้ประกาศใช้มาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานดังกล่าวสำหรับการผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยมีเจตนารมณ์ให้เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ รองรับการบริหารจัดการหลักสูตรให้ได้คุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และตามจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในคราวประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘” ดังต่อไปนี้

๑. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการนี้เรียกว่า “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘”

๒. ให้ใช้ประกาศกระทรวงนี้สำหรับหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (การศึกษาหลังปริญญาตรี) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (การศึกษาหลังประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือปริญญาโท) ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกทุกสาขาวิชา สำหรับหลักสูตรที่จะเปิดใหม่และหลักสูตรเก่าที่จะปรับปรุงใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน และให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง “เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘” ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘

๔. ในประกาศกระทรวงนี้

“อาจารย์ประจำ” หมายถึง บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรนั้น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของการอุดมศึกษา และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่สถาบันอุดมศึกษารับเข้าใหม่ตั้งแต่เกณฑ์มาตรฐานนี้เริ่มบังคับใช้ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายถึง อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหาร และพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผล และการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นมหาวิทยาลัย หรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตรและอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สามารถเข้าได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายถึง ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

๕. ปรัชญา และวัตถุประสงค์

๕.๑ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง มุ่งให้มีความสัมพันธ์ สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของ สถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ให้มีความชำนาญ ในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยเป็นหลักสูตร การศึกษาที่มีลักษณะเบ็ดเสร็จในตัวเอง

๕.๒ หลักสูตรปริญญาโทและปริญญาเอก มุ่งให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนา การศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล เน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ ความสามารถระดับสูง ในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้ง มีความสามารถในการสร้างสรรค์จรจรลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยง และบูรณาการศาสตร์ที่ตนเชี่ยวชาญกับศาสตร์อื่นได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ ทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อการพัฒนางานและสังคม ในขณะที่ระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถ ในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา งานสังคม และประเทศ

๖. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาค การศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษา ที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต โดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับ การศึกษาภาคปกติ

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทาง ดังนี้

ระบบไตรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษา ปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

ระบบจตุรภาค

๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์

โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

๗. การคิดหน่วยกิต

๗.๑ รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๒ รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๓ การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๔ การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๕ การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๗.๖ วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

๘. โครงสร้างหลักสูตร

๘.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

๘.๒ ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

๘.๓ ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ดังนี้

แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐาน และคุณภาพเดียวกัน

๙. การรับและเทียบโอนหน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชา หรือวิทยานิพนธ์จากหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบ และแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตร ที่จะเข้าศึกษา

๑๐. จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

๑๐.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต

๑๐.๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๑.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๑.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

๑๐.๒.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณา แต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๒.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๒.๓ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอนต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

๑๐.๓ ปริญญาโท

๑๐.๓.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๓.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาพิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๓.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบจากสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๓.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๐.๔ ปริญญาเอก

๑๐.๔.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๑๐.๔.๒ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน ทางสถาบันอุดมศึกษา ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

๑๐.๔.๓ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติ
ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณสมบัติ
และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร
ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์
ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการ
ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก
เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น
และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๔ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร
และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสถาบัน รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็น
ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณสมบัติ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ
ดังนี้

๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า
หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง
โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า
และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ
ในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการ
ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก
เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น
และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

๑๐.๔.๕ อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณสมบัติ
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือชั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น
หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน
และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ
ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

๑๑. การงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

๑๑.๑ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คน ต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภาสถาบันพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

๑๑.๒ อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

๑๑.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

๑๒. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

๑๒.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือปริญญาโท หรือเทียบเท่า

๑๒.๓ ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

๑๒.๔ ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๓. การลงทะเบียนเรียนและระยะเวลาการศึกษา ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ และให้ใช้เวลาศึกษาในแต่ละหลักสูตร ดังนี้

๑๓.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

๑๓.๒ ปริญญาโท ให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

๑๓.๓ ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนสำหรับผู้เข้าศึกษาแบบไม่เต็มเวลา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดจำนวนหน่วยกิตที่ให้ลงทะเบียนเรียนได้ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ โดยเทียบเคียงกับจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดข้างต้นในสัดส่วนที่เหมาะสม

หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็นพิเศษ การลงทะเบียนเรียน ที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษา

๑๔. เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑๔.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

๑๔.๒ ปริญญาโท

๑๔.๒.๑ แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่า ขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๔.๒.๒ แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษาวิทยานิพนธ์ตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการโดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

๑๔.๒.๓ แผน ข ศีการายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า และสอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) ด้วยข้อเขียนและ/หรือปากเปล่าในสาขาวิชานั้น พร้อมทั้งเสนอรายงานการค้นคว้าอิสระและสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง โดยเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้ และรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

๑๔.๓ ปริญญาเอก

๑๔.๓.๑ แบบ ๑ สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

๑๔.๓.๒ แบบ ๒ ศีการายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดยจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) เพื่อเป็นผู้มีสิทธิขอทำวิทยานิพนธ์ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่สถาบันอุดมศึกษานั้นแต่งตั้ง ซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

๑๕. ชื่อประกาศนียบัตรและชื่อปริญญา

๑๕.๑ ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิต (Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๒ ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้ใช้ชื่อว่า “ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Higher Graduate Diploma)” อักษรย่อ “ป.บัณฑิตชั้นสูง (Higher Grad. Dip.)” แล้วตามด้วยชื่อสาขาวิชาต่อท้าย

๑๕.๓ ปริญญาโทและปริญญาเอก สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ยังมิได้กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่ยังไม่มีตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๑๖. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ

- (๑) การกำกับมาตรฐาน
- (๒) บัณฑิต
- (๓) นักศึกษา
- (๔) คณาจารย์
- (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
- (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

๑๗. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

๑๘. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ประวัติผู้วิจัย

นางจรูญญา สมอุดร

การศึกษา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (พลศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ครุศาสตรบัณฑิต (พลศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตำแหน่ง : เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป

ศูนย์บริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สถานที่ติดต่อ : ศูนย์บริการการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทรศัพท์ 044-223028 e-mail : jarunya@sut.ac.th

